

MOOD × ROMAAN × FILM × KÄSITÖÖ × KODUSISUSTUS × LASTENURK

12

Maaret

35
SENTI

DECEMBER 1935

Naiiste ja koduole kuuksili

„Mareti“ tellimiste vastu- võtmine 1936. a. peale avatud

Palju väärtuslikke preemiaid aastatellijatele.

„Maret“ ilmub suurendatud kujul

mustri- ja lõikelehega.

„Maret“ ühes mustri- ja lõikelehega on odavaim, mitmekesisem ja huvitavaim
naiste ja kodude kuukiri.

Suur poolehoid, mille „Maret“ on aastaga saavutanud, võimaldab meil pakkuda oma laial-
dasele lugejaskonnale järjest olulisi uuendusi.

Põhimõtte juures, pakkuda madalama hinna juures parimat, on „Maret“ kujunenud
suurima levikuga naiste ja kodude kuukirjaks. Ei leidu pea ühtki perekonda, kus „Maret“
poleks oodatud sõbraks, nõuandjaks ning meelepäraseks ajaviiteks.

Ka uuel aastal tahame oma lugejaid üllatada mõnegi uuendusega, mis Eesti ajakirjanduses
esmakordne.

„Maret“ pakub oma lugejaile soodustusi ja kaasabi igal alal.

TELLIMISED PREEMIADE SAAMISE VÕIMALUSTEGA

Tellijate vahel, kes tellivad „Mareti“ hiljemalt 1. jaanuariks 1936. aasta peale hinnaga

Kr. 3,50

kas postkontorite või talituse kaudu, jagame rea väärtuslikke preemiaid.

Preemiateks on välja pandud:

Moodsaim jalaga õmblusmasin — firma „Singer“.
Kr. 300 väärtuses raamatuid — K/ü. „Looduse“ kirjastusel ilmunud.
Moodne portselan kohviserviis „Maret“ — Tallinna Portselani Tööstus N. Langebraun'ilt.
Kleidiriideid — A/S. „Kreenbalt'ilt“.
Kleidiriie — Suuräri M. Jänese poolt.
Eestikeelseid uuemaid heliplaate — „Bellacord Elektro“.
Parimaid tualettseepe — Seebivabrik „Veronika“.
„Veronika“ kreemid — Seebivabrik „Veronika“.
Uuemaid ja parimaid raamatuid — Eesti Kirjastuse Kooperatiivilt.
Päevaleht „Uus Eesti“ tellimisi 1936. aastaks.
Nivea kreeme tuubides.
Leodor kreeme.
Tosin kraesid — Triikpesu tööstus R. Lepik, Tartus.
Riidevärve — Firma E. Günther.
Suur undistort — Kondiitriäri J. Lill.
Tosin „Siiri“ seepe — Seebivabrik A. Frederking.
Tosin kraesid — Tartu Triikpesuvabrik.
Tort — Kondiitriäri Ed. Univer.

Korv õlut — Õlletehas „Livonia“.
Kott saiajahu — Leivavabrik „Ceres“.
Tantsukursused 6 inimesele — Tantsuõpetaja J. Adamtault.
Faamatuid Kr. 5 eest — Eesti Kirjanduse Selts.
Väike kott, 8 kg saiajahu — „Vulkaan“, K/m. L. Selmanovitz.
Fotovõimalus 2 suureks pildiks, 18×24 sm — Foto Ehapalu, Tartus.
Paar naisterahva botikuid — Eesti Kummitööstus o/ü „Põhjala“.
Paar meesterahva kalosse — Eesti Kummitööstus o/ü „Põhjala“.
Meesterahva ülikonnariie — „Ekstra“, A. Träss'i villa- ja riidetööstuselt Tartus.
Tasuta moodsad Grieser-aurulokid — Juuksetööstus J. Luksepp'alt, Tartus.
Kleidiriie — Riide- ja villatööstuse omanikult A. Kuusikult, Tartus, Riia 44-38.
Kr. 300 — väärtuses parimaid ja uuemaid raamatuid — kirjastus „Noor-Eestilt“.

j. n. e. j. n. e.

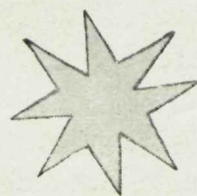
Preemiate jagamine aastatellijate vahel sünnib 15. jaanuaril 1936. a. ja kuulutatakse välja „M a r e t“
№ 1 jaanuari numbris.

Seepärast rutake „Mareti“ tellimisega 1936. a. peale

Maret

NAISTE JA KODUDE KUUKIRI

Üks roosike on tõusnud
Küll õrna juure seest,
Kuis wanemad on laulnud
Ta tuli Jesse soost
See kallis lilleke.
Keski talwel, külmal ajal,
Ta kasvab ülesse.

Kus tema on?

Kus on see sündinud Juuda rahwa kuningas!
Matt. 2, 2.

Sorjade pidu... Sumisewad sumbunud hääled hämaras kambri. Piiluwad argsed filmad kortsunud kulmude alt. Ei kõla siin laulud, ega rõõka rõõm.

Kuis sootumaks teistiti on sääl ülal säravais saales, kus kuningas ühes pidulistega lauas istub.

Säält kõrgeist aknaist kui palju walgust ja hõiskamist tungib alla orjade hämarasse pidukambriisse, kus nad otsekui kurjategijad koos on, kes timukarooroga lõpetamas.

Püha öö... Kuninga laste wõi orjade pidu?

Madalamas hurtsikus ja kõrgemas saalis süüdatakse sel ööl pidutuled. Jõuluküünla pehme, helkiw walgus kutsub noore ja wana, waese ja rikka iga-aastasele kallile rõõmupidule, mida peetakse kuningate kinga auks.

Säravad süütumad filmad, põksuwad pisikeste südamed jõuluõhtu üllatuste ootel, helisewad tuttawad wiisid, nagu meenutades muinasmaa pühimusi igiwanust ajast.

See on saladuslik jõuluöö wõlu, mis wangistab meeled. Setteks tundub ka kerjuse kamber oma musta lae ja kitsaste seintega särawa saalina, sääl kus jõuluküünalde pehmes helgis õnnistussoojus muretsewaisse südamesse tee leiab.

Ei, liiga ülekohtune oleks mõelda, et waid orjade ängistatud pidurõõm on, mis neil kalleil pühil üle maa kõmiseb.

Kuningas ise astub oma aujärjelt alla ja tuleb pidutsejate keskele.

Kus Tema on?

Kuninga laste pidulauas, sääl on kõikide filmad waid Temale pööratud. Tema auks süüdatakse tuled, Talle terwituseks helisewad hääled, Tema kiituseks kõlawad keeled.

Kus Tema on sinu pühade kodus?

On sääl su pidulauas ka ruumi Kuningale, kelle auks peetakse pühi? Särab Tema armastus su jõulutulede soojas helgis? Täidab tema rahu su palwetawa südame?

Waata, kui mitmest paigast ja oma Kuningat tohid leida.

Milline püha pidurõõm kui wõid kõikjal kohata piduperemest ennast. Ja see on jõulupühil rõõmustawa kuningriigi laste eesõigus.

Uga kas nad seda eesõigust kasutawad?

Targad läksid kord tundmatut kõrweteed Juuda rahwa kuningat kummardama. Nad otsisid teda Jerusalemmast, sest nad uskusid teda Juudamaa walitseja lossis sündinud olewat. Nad leidsid tema aga Petlemma lauda wiletsast jõimest. Sääl austasid nad wastsündinut kuningate kingana. Nad leidsid wägewama otsitust.

See tarkade leidja rõõm, see teeb meid nii julgeks, otsida tänagi oma Kuningat kõige kasinama pidulaua tagant leiba murdmas wiletsatega. Ei tema waja kõrgete saalide awarust, ega särawate lampide hiilgust, ega uhkete kooride kiitust.

Sääl, kus südamed talle wastu tuisuwad, sääl, kus tema terwituseks waid küünlakesi süüdatakse, sääl, kus huuled salaja talle palweid sofstawad, sääl on Tema meie piduwõdras.

Kuningalaste pidu — ta ei ole mõeldagi ilma Kuningata. Alwagu siis pidutsewad orjad oma kambri ukseid ja hüüdku nad sinna üles särawate saalide sihis.

Säält igawesi Jõule pühitsewais taewaliste pidulauast tõuseb Tema ja tuleb siia meie keskele, jagab rõõmu, rahu ja õnnistust külluses igatsejaile.

Ta jääb weel kauaks meie kalliks piduwõdraks, senikauaks kui jõulutulede kustudeski ja jõululaulude waikideski me ei wäsi kuningalastena kiitmast: „Mu olgu Jumalale kõrges!“

Õpetaja Harri Haamer.

Jõulud 1935...

Küünalde valguses vanu lihtsaid laule lauldes tunneme, et need on elu vaiksemad ja õilsamad tunnid. Tunnid tulvil lootust, uusi ja ilusamaid soove, pühalikku ootust ja töotusi. Aga need jõuluküünaldest mõjutatud soovid ja töötused ei tohi jääda ainult tühjaks igatsuseks ega unenäoks, mis kerkib esile pimeduses, vaid nad peavad süütama meie hinges tule, mis soojendab kõiki, kes on meile armsad ja kellega meie puutume kokku.

Alles siis kui meil igapäev on südames selline leegitsev jõuluküünal, läheneme tihedamalt üksteisele, muutume võimsaks ning seisame julgelt tormitsevas tuisus.

*

Ümber põleva jõulukuuse mängivad ja kilkadavad lapsed...

Jõulukuusk.

Jõuluküünlad süüdatakse.

Ka meie mõtted libisevad üle aegade, tagasi sinna, kus olime samuti lapsed, kus jõulutundide toredus lebas suure võlumantlina meie üle.

Laske neil mängida ja kilgata, sest lapsed on õnneliku perekonnaelu ja võrsuva väikerahva põhi.

Aga on ka neid lapsi, kelle vanemad on surnud. Ärge unustage, et ka nemad tahavad võtta ümber jõulude võlumantli ja imestada küünalde sädelevat valgust. Ei ole kunagi tähtis, mida kingitakse, vaid kuidas kingitakse. Meie anded tulgu sügavast soovist: „Ma tahan rõõmu valmistada...“

*

On palju, kes on üksi elus. Igaüks meist tunneb selliseid inimesi. Nad ei kuule neil vaiksetel jõulutundidel lastehõiskeid, ei näe nende sädelevaid ja suuri silmi, ei tunne perekonna suurt õnne.

Aga sel aastal ärge laske kellelgi olla üksi vaikselt ööl. Kui teie tunnete üht üksikut, paluge ta jõuluõhtuks omale külla, et ta süda soojeneks teie perekonna ringis. Las hakkab ka tema üksildases südames leegitsema jõuluküünal. —

Ükskord aastas on jõulud. Olgu nad siis ka tõelikud armastuse ja perekonna pühad.

Ämm ja jõulumemm

Kuremaade perekonnas valitseb jõuludel sootuks iselaadi traditsioon, millist pole terves maailmas. Neil käib jõululaupäeval naisjõulumees või nagu proua Ärna nimetab: jõulumemm.

See on sellepärast, et proua Ärnal on niisugune ema ja härra Kuremaal säärane ämm, kes tunneb erakordset huvi jõulusümbolite vastu. Erilise poolehoiu alla on tal aga võetud jõulumees ja ta tunneb otse haaravat rõõmu, kui saab enesele habeme ette siduda ja vurrud nina alla pista.

Algas see lugu päris juhuslikult, nagu kõik suured lood. Väike Juku oli kaheaastane ja proua Ärna arvas, et oleks aeg pisikesele mehele hakata tegema romantilisemat jõulurõõmu. „Hakka õige jõulumeheks,“ sõnas ta mehele. „Ma toon poest vatti!“

„Ei hakka!“ naeris härra Kuremaa. „Mul läheb vatt nina all põlema. Ja üldse — mul pole sihukest kalduvust. Või veel üldisemalt: mis siin ikka ilmaaegu vigurit teha, aitab juba sellestki, kui on kuusk nurgas ja kõik kohad vorstihaisu täis.“

Ja jäigi enese juure kindlaks. Meest sõnast, härga sarvest.

Jõulumehes probleem aga polnud sellega veel kaugelki kustunud. Proua Ärna tegi sellest igapäev juttu ja kaalus peas läbi kõik võimalused. Aga ei leidnud ühtki, kuni ühel päeval proua ämm ehk proua Mettich, kes selleks jõuluks oli sõitnud tütre perekonnale külla, sõnas äkise inspiratsioonirõõmuga:

„Mina ise hakkan!“

See tuli proua Ärnale ootamatult.

„Sina? Aga sul on ju peenikene hääl...“

„Mis peenike ta mul nii on. Kui tahan, lasen niisugust jorinat, et lase aga olla.“

Ja laskiski oma väite tõenduseks säärast põhjassi, et leitagu mees, kes suudab sama madalasse ronida.

Nii saigi äiamammast jõulumees. Või jõulumemm. Härra Kuremaale meeldis esialgselt see idee väga, sest tal oli kindel lootus, et vanaproua teeb enese kuidagi naeruväärseks. Kuid kõik lootused ei lähe täide ja kõik laevad ei jõua randa: proua mängis oma osa suurepäraselt ja oli mehem kui mehed ise. Väike Juku kilkas ja kõneles — nii palju, kui ta seda ametit oskas — hiljem veel pikki aegu jõulumehesest, kes tuli otseteed taevast.

Härra Kuremaa kortsutas kulme, sest temale ei meeldinud sugugi, et ämmad tulevad taevast, kuid proua ämm oli oma harukordsest menust pöörases vaimustuses. Järgmisteks jõuludeks oli ta juba varakult kohal ja õiendas päevade kaupa habemete ja vurrude kallal. Ta tegi suuri edusamme: vatt jäeti habemematerjalina maha ja asemele ilmus päris loomuliku olemusega lina, mis istus nii suurepäraselt vanaproua kahekordse lõua all, nagu oleks ta sinna päris seaduslikul teel kasvanud. Ka munder muutus järjest uhkemaks, nii et lõppeks oli proua enesest nii sisse võetud, et ilmus juba kuu aega enne jõule oma suurt missiooni ette valmis-tama.

Nii sündis see igal aastal.

Ja Juku muudkui kilkas ning oli rõõmu täis.

Härra Kuremaa kulmukortsud läksid aga üha sügavamaks.

Nii kasvas Jukust juba suur poiss, kes mängitas raadiokasti, teadis kõik maailma spordirekordid peast ja kippus salaja kurameerimagi. Aga proua Mettichi jõulumehes vaimustus kasvas üha ja ikka varemalt ta ilmus oma kõrget kutsumust täitma. Ja imelikul kombel oli Juku niisugune, et ei annud pisemagi märkusega mõista, et ta aru saab, kes see jõulumees on. Ikka tegi ta kõvasti pühaliku näo, vahtis suuril mõistmatuil silmil habemega vanemale otsa ja vahel seadis koguni nii, et puges taevavaliku vanamehes eest nurka. See lõi proua ämmale muidugi järjest suuremad rõõmutuksed südame alla ja ta vaimustusel oma oskusest ning mänguvõlust polnud piire.

Möödunud aastal ütles härra Kuremaa:

„Põrgu seda poissi teab, kas ta tõepoolest on nii juhmakas või?“

„Ega tea kah,“ naeratas proua Ärna.

Ka Juku naeratas kõrvalt. Miks mitte uskuda jõuluvana, kui vanaema toob nii toredaid kingitusi? Ja muiates veel muilgi põhjusil...

Samal aastal oli proua Mettich jällegi varakult kohal. Juba novembri lõpul. Ja jõuluõhtul sündis pühalik tseremoonia kõigi traditsioonide kohaselt. Äiamamma ilmus ilmutus habemes jõulupuu alla, Juku puges arglikus harduses nurka, lauldi jõululaule, jagati kingitusi.

Härra Kuremaa raputas pead: tont võtku, ega poiss pole vahest nõrgamõistuslik? Varsti juba võiks naist võtta, aga ei märka, misuke sugulane seisab võltsvuntside taga...

Kui kingitused olid jagatud, vanaproua kõrvalkambris oma karvakasvu kõrvale poetanud ja õnnelikuna kuuse alla tagasi ilmunud, siis sosistas Juku talle kõrva:

„Jalgratas ei olegi?“

„Seekord veel mitte...“ vastas proua Mettich.

„Noh... siis...“

„Tuleval aastal kindlasti!“

„Ega sa ei peta?“

„Usu, mu poiss.“

„Hea küll, seekord veel, aga kui...“

„Usu, usu... saad oma ratta.“

Härra Kuremaa ohkas omaette, proua Ärna kah juba sattus pisikesesse segadusesse, aga vanaproua ja Juku olid üpris õnnelikud. Vanaproua sellepärast, et küllatulek väimehes juure oli jälle kindlustatud ja Juku sellepärast, et jalgratas on aasta pärast vastuvaidlematult käes.

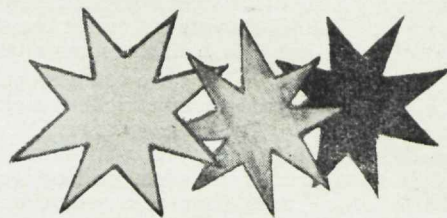
Sel aastal tuleb proua Mettich jälle kindlasti ja loodab, et tulevalgi aastal. Sest peale jalgratta on ju veel olemas mootorratas. Ja kui see on välja mängitud, siis on autol kindlasti kah omad veetlevused. Ja peale auto on veel mootorpaat, lennuk, aurulaev...

Õeldagu veel, et ämmad pole eneseohverduslikud?

Juhan Pahlbärk.

Ed. Männik

Kaks südant

Kogu päev seisis Mall ühe väikese pudukaupluse leti taga. Ta avas ostjaille karpe, luiskas kaupadele juurde olematuid omadusi, naeratas oma kahe halli silmaga. Kuid mõnikord pidi ta toetuma vastu letti, et mitte väsimusest kukkuda. Kümme tundi ühtejärge askeldada, rutata, see röövis kogu jõu.

Sageli silmitses proua Vaal teda punetavate laugude alt. Ta näole venis pilkav naeratus kui ütles:

— Kas teile on seda rühkimist tarvis, Mall? Võiksite elada hoopis kergemat elu. Kuid need noored naised on lollid!

Ta naeris oma ähkivat naeru ja pilutas punaseid lauge. Mall ei vastanud. Ta litsus huuled kõvasti kokku ning hakkas laduma karpe tagasi riiulile. Alati piinasid teda proua Vaali sõnad, kui see tuletas meelde ta abielu.

Proua Vaal seisis otse ta selja taga, jätkates endist juttu:

— Uskuge, Mall, mul on õigus. Olin ise kord niisugune loll. Kannatasin ja rühkisin tööd, et mees saaks priisata. Aga siis rebisin end lahti. Nüüd olen vaba ja enesega rahul. Mul on äri, mul on oma kodu, ma olen iseseisev. Mis oleks aga saanud siis, kui oleksin jatkanud kooselu?

Mall seisis üleval trepil lae all.

— Te ei armastanud oma meest? küsis ta sealt.

— Armastus, mis on armastus? naeris proua Vaal. — Kas on see armastus, kui üks peab töötama, kokku hoidma, edasi rühkima, teine aina lagastab, joob, hävitab. Armastus võib olla ainult vastastikune. Ühe poole armastus abielus on lollus. Ma ütlen teile, Mall...

Ta katkestas lause, sest üks ostja astus poodi. Mall laskus trepilt alla, ruttas naeratades vastu. Ta kitsad valged käed liikusid nobedalt karpe avades. Ent südames oli mingi terav valu. Kunagi polnud proua Vaal valgustanud nõnda sügavalt abielu küsimust. Ta käed peaaegu värisesid kui mõtles sellele. Kas siis ka tema abielu on ühepoolne? Tema armastab, töötab, ponnistab kogu oma jõudu, et jõuda edasi. Kuid Arvi...

Malle sõrmed sidusid närviliselt pakinoõri. Ta ulatas naeratades selle ostjale. Ent kui see oli läinud, tundis ta kogu ihus jõuetut nõrkust. Ta pidi jälle toetuma vastu letti, et mitte kukkuda. Selle juures juhtus ta pilk vastasolevasse peeglisse. Ta kitsas nägu oli kahvatu. Ainult silmad vaatasid suurelt ja küsivalt.

Proua Vaal astus ta juurde, pannes oma raske käe õlale.

— Tänapäeva abieludest on suur protsent niisuguseid, ütles ta. — Naised toovad liigseid ohvreid oma tänamatuile meestele. Kuid nad lõpevad peaaegu alati ühtmoodi — lahutusega.

Mall vaatas suuril silmil proua Vaali otsa. Nüüd polnud selle sõnad pilkavad ega torkivad nagu muidu. Neist hoovas peaaegu õrnus. See muutis Malle südame härdaks ja ta purskas:

— Ma ei suuda seda... ma ei talu niisugust lõppu...

Ta silmade ette kerkis hulk mälestusi ning pildikesi. Kord, kui Mall oli kaotanud oma kindad, oli Arvi soojendanud kogu tee omas pihus ta käsi. Teine kord jäid nad väljasõidul vihma kätte ning Arvi pani hoolitsedes ta ümber oma mantli. Ta ei hoolinud vihmast, mis lõi teda ihuni märjaks. Kuid nüüd, ainsa aastaga, oli see kõik muutunud.

Proua Vaal otse kui mõistis ta mõtteid ja ütles:

— Aga võibolla lõpeb kõik hästi. Sageli juhtub niisuguseid imelisi pöördumisi, mis muudab kõik heaks.

Mall naeratas kergendatult. Ta tundis, kuidas veeris südamele raske murekoorem. Justkui pisike lootuskiir valgustas ta südant. Ja pisut hiljem, kui süttisid tuled ning lumised promenaadid mustasid inimestest, oli see kõik juba taandunud südame salasoppi. Ta kiirustas mööda tänavaid kodu poole. Hulk pisikesi ja rõõmsaid

tundeid tärkas esile. Täna oli jõululapäev, nende esimese abieluaasta juubel.

See mõte nagu tõi uut sooja Malle südamesse.

Ta ostis ühest lahti olevast kauplusest hulk asjakesi. Niisuguseid pisikesi, tähtsusetuid, kuid mis oma armsusega rikastavad siiski elu. Ta naeratas peaaegu pisarateni kui laskis pakkida paberisse kaks pränikust südant.

— Üks mulle, teine Arvile, mõtles ta.

Siis ruttas edasi mööda puiestee serva, kus müüdi laternatulede valgel kuuski. Igal pool saalisid inimesed. Kuuldus naeru ja kilkeid. Veidi eemal hakkasid kirikukellad kumisema. Mall ostis ühe pisikesi kuuse. Talle meeldis niisugune väike põlvkõrgune kuusk. See justkui pidi sümboliseerima nende noort abielu.

Siis kiirustas ta koju. Temast möödusid kuljuste kõlinal mõned saanid. Hobuste kapjade alt lendas kau-

Lastekäed on emale valmistanud ja katnud ilusa jõululaua.

gele eemale lumelatakaid. Kord olid nad nõnda Arviga sõitnud maale. See oli enne pulmi. Ta mäletas veel nüüdki igat pisiasja, ree sahinat lumes, hobuse kapjade lööke ning Arvi tugevaid õlgu, mille najale litsus ta oma õhetava pale. See meeldetuletus tõi Malle südamesse jälle hulk rõõmsaid sädemeid.

Ta pöördus õue. Ühe hetke seisatus juba trepist ülesminekul, siis aga jooksis nurga taha ning vaatas üles akende poole, kus asus nende korter. Ent keskmine aken oli pime.

Kuidagi salajamisi ja rõõmustudes oli lootnud Mall, et Arvi ootab teda juba kodus. Veel enam, ta hellitas mehelt mõnd pisikest üllatust nende pulmapäeva mälestuseks. See ei tarvitsenud olla midagi suurt, jätkus ainult mõnest pisiasjast, naeratusest või embusest. Kuid nüüd seisis akna nelinurk valgustamatult.

Mall kobas käega uksepiidal ja ta otsekui võpatas külma võtmerauda puudutades. Aegamisi avas ta ukse ning läitis tule. Nagu mingi rõõmusäde oli kadunud südamest. Ta heitis mantli seljast ning vaatas toa kehva

sisustust. Siin oli kõigest puudus, kuigi nad töötasid mõlemad. Polnud saavutatud ainsat osagi neist kujutlustest, milliseid nad olid hellitanud aasta eest.

Ent sealsamas õhkus talle vastu ka palju armsusi. See oli siiski ruum, vaatamata oma lihtsusele ja puudustele, mis sidus teda paljude mälestustega. Need lihtsad klaasi all helkivad pildid, need viletsad istmed, see kohmakas laud ja isegi need luitunud tapetid olid otsekui tunnista-jaiks ta rõõmu ning õnne silmapilkudest. See mõte tii-ustus teda jälle tööle.

Ta asetas kuuse lauale, avas pakke, kinnitas oksade külge helkivad kuldniite ning pisikesi värvilisi küünlaid. Selle alla pani ta ostud, seadis kõrvuti kaks pränikust südant ning vaatas siis seda kõike naeratades eemalt.

Kell lõi kaheksa. Juba ammu oleks pidanud Arvi tulema. Mall kattis valmistatud toidud vaibaga ning rut- tas trepile.

— Ta tuleb nüüd kohe, ütles ta endamisi, kujutledes, kuidas mees pöördub ümber nurga, astub pikkade sammudega õue ning haarab kinni käsipuust.

Tal olid tikud käepärast, et kohe sammude kostudes puhata lambi tuli ning süüdata kuuse küljes väikesed küünlad. Kuid sammud ei kostnud. Ikka ja jälle pettus ta oma kujutlustes.

Siis lõi kell üheksa. Kümme. Üksteist. Korraga kostsid trepil rasked sammud. Mall virgus süngis, kuhu oli ta väsimusest uinunud. Ruttu kustutas ta tule ning süütas kuuse küljes küünlad.

Uks avanes ning mees tuikus tuppa. Ta silmad olid

pisut pärani ning klaasised. Kübar seisis viltu peas ning selle alt paistis salk musti juukseid. Ainsa hetkega nägi Mall — mees oli purjus. Ta südamest tõusis ohe. Ikka ja jälle kordus vana lugu. Ta oli lootnud tänasele õhtule, oli oodanud armsusi, tähelepanekuid, pisikesi õrnusi, kuid nüüd tuli mees kõrtsist. Valusa oigega langes Mall tagasi süngi. Ta mõttesse vilksatasid proua Vaali sõ- nad — kas on see armastus, kui üks töötab, hoiab kokku, rühhib, teine aina lagastab, hävitab, tallab jalgade alla kogu elu.

Mees seisis tuikudes keset ruumi. Ta nägi helkimas küünlaid, kingitusi laual, kahte südant, mis seisis kõrvuti. Ja äkki mõistis ta kõik. Mall oli oodanud teda kogu õhtu, ent tema tuli vaid selleks, et nuruda raha sõprade seltsis edasijoomiseks. Kogu viinaum oli kadunud peast. Ta astus sammu süngile lähemale ning sosistas:

— Mall!

Naine ei liigutanud. Ta teadis, mees küsib nüüd temalt raha nagu harilikult. Ta surus hambaid vastamisi, et mitte pursata nutma.

— Mall, sosistas jälle mees. Ja siis tundis Mall, kui- das haarasid teda kaks kätt, tõstsid üles ning surusid vastu rinda. — Mall, ma tahan olla nüüd teistsugune, hoopis teistsugune... Vaata, need küünlad..., ja need kaks südant seal laual... need tõid mind äratundmisele, missugune alatu olen olnud su vastu... Mall, kas sa kuu- led mind?

Naise silmist purskusid pisarad. Ent ta litsus nüüd nagu varju otsides oma pea mehe rinna vastu.

AUK

Kõneldakse, et Euroopas on kellad pööraselt odavad. Seal antavat neid kas või päris muidu.

Kui arvata ümber nõukogude rahale, siis maksab kell vaevalt nelikümmend viis kopikat. See on ometi tore!

Meil aga ei saa neljakümne kaheksa kopika eest mitte kella väikest osutitki. Ja see on kole paha!

Halb küll, aga mis sa teed.

Võibolla tegeleb meie Täpsa Mehaanika trust mõne teise leiutisega. Võib-olla on tal hoopis suuremad üles- anded. Võibolla valmistab ta kogu aeg vaaterpasse ja peavalupulbreid. Seda ei või teada.

Üks on kindel — kellasid ta ei tee. Temal, nagu näib, pole vist aega.

Ja pealegi, nii öelda, ega meie tagasihoidlikus elus kellast nii väga häda polegi. Päeval on kell nagu, nii öelda, ülearune asi, ülearune raskus, mis ei tee muud kui kisub püksitaskud allapoole.

Sest töölt ära minna teab igaüks. Magama võib samuti minna kella teadmata. Süüa võib ka, olenevalt rahast ja isust.

Agas vaadake, vennas, minna tööle ilma kellata, et mitte halvasti öelda — on väga täbar asi.

Muidugi, võib ju küsida naabrilt või joosta vaatama raudteejaama, kuid seegi pole igakord nii lihtne. Ja pealegi — kas sõbralgi kella on.

Minu sõber, näiteks, tõuseb siis, kui tõusen mina. Mina aga tõusen, kui tõuseb tema või ärkab korteripere- naine. Kuid paha lugu on see, et perenaine pahatihti ei tõuse ühel ja samal ajal. Selles osas meie kronomeeter lonkab. Temal võibolla on liikmejooksja, ja ta ehk ei tule viis öödpäeva voodist välja. Noh, saa siis aru, mis kell on.

Olgu kuidas on, aga ilma kellata on ikka väga vilets. Peaasi, et selline konjunktuur põhjustab hilinemisi tööle.

Mulle juba öeldi kindla sõnaga: „Käige, seltsimees, kor- ralikumalt tööle, muidu võib minna räbalasti.“

Muidugi püüan nüüd ja tõusen üles kanadega.

Noh, aga suve ajal päikese järele.

Ahju kõrval põranda sees on mul kaunis suur avaus, kuidas öelda — teadmata päritoluga auk. Ja kui päike jõuab selle auguni, siis olgu kuidas on, kuid kell on viis minutit puudu seitsmest, ja seega ühtlasi aeg tõusta.

Kuid päike, saatananahk, muidu niisugune täpne tae- vakeha, aga eile vedas mu alt.

Eile hommikul tõstan pea padjalt ja heidan pilgu oma loomulikule ajanäitajale. Näen — auguni veel aega küllalt. Arvan siis, et noh, pool seitse. Võib veel pool tundi nohiseda. Suigun pooleks tunniks. Tõusen kiirus- tamata. Lähen ametisse. Jäite hiljaks, öeldakse.

Noh, otse ei usu.

Mis te räägite? Jah, ütlevad, kujutage ette, kahe- kümne minuti võrra.

Vennad, vastan, vormiline arusaamatus. Täiesti eba- selge.

Võibolla ehk kell jääb taha?

Jah, muidugi kell jääb taha... See on, auk jääb taha, aga mitte kell.

Seletan kõik nagu on.

Juhataja pahandama: Vana lugu. Ise tõusin kauemat aega akna karniisi taotud naela järele, kuid üks karniis hakanud vajuma... Noh, ega sul pole muud viga, kui et maja vajub sinu kohalt.

Maja küll ei vajunud, aga nagu hiljem selgus, põrand oli veidi nihkunud. Koid. Aampalk läbi näritud. Kavats- en varsti kolida lae peale elama...

Agas mis sellest. Kõik on, jumal tänatud, korras. As- jad aetakse, kontor kirjutab. Vaaterpasse ehitatakse. Kannatus ja töö võidavad kõik raskused...

M Sošenko.

Õ i e n d u s : Lhk. 340 („Meie perekondade väikesi käskijaid“) on eksikombel kahel ülemisel lapsepildil allkirjad ümbervahetatud. Vasakpoolsel pildil on Hilja Alberg ja parempoolsel Helju-Maret Värsi, kuna trükitud on vastupidi.

Talve-hooajaks

ülükonna-, palitu-, mantli- ja kleidiriideid suurimas vali- kus mitmekesisest mustrite ja toonidega soovitab kodumaa vabrikute riidekauplus

Herman Rõivas

TALLINN, ESTONIA PUIESTEE 11, telef. 304-80

Knut Hamsun.

Raskesti võideldes kulgeb väike paat jäätükki-dega koormatud laineid. Aegamööda kerkivad esile madalad, külmast talvisest udust piiratud fjordisaare ähmased piirjooned. Saare läheduses moodustavad jäätükid ikka tihedama ja tihedama rõnga. Sihvakas, kiire paat tormab terava klirinaga valgesse massi, siis tõuseb ja langeb jälle äkki alla. Paksud jäätükid lõhestuvad raksudes pooleks. Ning järsku peatub paadi terav nina sahisedes kalda liivas. Oleme kohal. Vahelt lumme vajunud aedade ja majade lookleb rannalt väike, kitsas tee. Kõikjal on vaikus, liikumatult seisavad puud. Sääl, kus lõpeb tee, asetseb valge villa.

Läbi uinuva aia jõuame ukсени. Majas on vaikne. Alles siis, kui koputame uksele, kuulduv hääli. Tugev, blond, tüüpiline põhjamaa naine avab ukse. See on Knut Hamsuni abikaasa. Läbi väikse kambri, milles seisab jõulukuusk, juhivad meid ruumikasse elutuppa. Siin valitseb videvik. Põhjamaa talvepäev jõuab ainult nõrka valgust läbi ruutude majja heita. Kaminas praksub tuli, valgustades punakalt lähedalseisvat vana, rasket talupoja-mööblit. Toas on suur vaikus. Siis tuleb ta, suur ja pikk ning valgejuukseline. Ta on riietatud nagu talupoeg. Ta hääli kõlab pehmelt ja ilusasti, nagu viiul kaugelt laevalt. Istume tule juure. Teravalt tõstab valgus esile ta nina kumera joone ja püstakaid vurre selle all. Ta toetab oma päa mõlemate käte vahele ja tarretub nii liikumatuks. Ta sõnad on sageli nooruslikud, samas peaaegu lapselikud, omapäraselt ilusad. Nii on ta eht norralik, sest ehtsad norralased on nagu raskeliikmelised, blondid, siniste silmadega, hääd ja avameelsed lapsed. Ta ütleb, et ta ootavat igatsusega kevadet. Siis tõmbuvat ta oma majast välja loodusesse ja elavat suures üksinduses nagu tõeline talupoeg, metsas ja põldudel. Siis ei pääsevat ükski võõras tema lähedusse. Ning kuigi mõni pealetükkiv

Mõned tunnid Knut Hamsuni külalisisena

ameeriklane või inglase tungivat ta mõisa, peitvat ta ennast lihtsalt kaljude taha metsas või luidete taha rannal. Ja kui uudishimulik olevat lahkunud, ilmuvat ta jälle välja. Seda rääkides, naeratab ta tasa, muutub aga kohe uuesti tõsiseks. Talvel ei saavat ta midagi teha, jutustab ta edasi, sest ta olevat siis nagu tarretunud. Alles siis, kui tulevad valged ööd, võivat ta jälle kirjutada. Ta hoidvat siis alati oma süngi juures paberit ja pliiatsi. Ning kui ta ärkavat ja tal midagi liikuvat mõttes, kirjutavat ta selle kohe tuld süütamata paberile. Tule süütamiseks olevat ta liiga laisk.

Knut Hamsun on samasugune nagu põhjamaa loodus. Kaua lamab maa surnuna külmade põhjatuulte all. Aga kui tuleb lühike suvi, siis tärkab ja kasvab kõik hulga rutem kui lõunamaal. Siis hakkab ka inimestel veri soontes kiiremini tuksuma, siis on vaevalt aega magamiseks.

Nagu meteoor tõusis Hamsun paljude aastate eest äkki norra kirjanduse esirinda oma närvepiititava romaaniga „Nälg“. Ja ka kõik ta järgnevad tööd, nagu „Viktooria“, „Paan“, „Müsteeriumid“ jne., on Norra suveööde üllatused, mahedad ja looritatud...

Aga nüüd on tulnud sügis. Ta mõistab seda ise kõige paremini. „Inimesed ei saa alati mängida ühel ja samal keelel, mõned keeled katkevad, sageli mängivad nad viimasel,“ kirjutab ta ühes oma raamatus. Olgugi et ta mängib juba oma elu viimasel keelel, mängib ta sellel sama meisterlikult nagu Paganini, nii et meie — lugejad — unustame, et keel võib iga hetk katkeda ning illusioon puruneda.

Ka Hamsuni naine kirjutab. Temalt on ilmunud hulk kütkestavaid lasteraamatuid.

Hamsun on uhke oma neljale lapsele. Ükski ta lastest ei poolda isa arvamist talve kohta. Nad kõik armastavad lund ja külmi põhjatuuli.

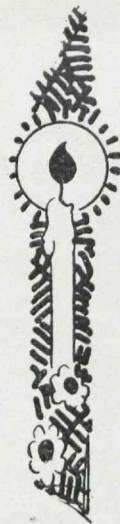
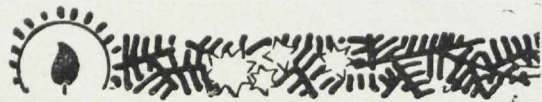
Varem kutsuti Hamsuni Hamsund. Kuid kunagi oli juhtunud ühes ajalehes trükiviga ja jäänud nime lõpust d välja, Hamsun oli leidnud selle väga ilusa ja hakkas sellest ajast ennast nimetama Hamsuniks.

Ruttu möödub aeg. Lühikene talvepäev jõuab lõpule. Punakas õhtuvalgus väriseb aknaruutudel. Jätame suure kirjanikuga jumalaga. Riietumisel ta palub meid peakatet tugevasti kõrvadele tõmmata, sest õhtu olevat liiga külm. Sellejärele avab ta meile ukse ja surub veelkord tugevasti kätt. Ning oleme jälle väljas.

Paat kaugeneb kiiresti rannalt ja me oleme uuesti jäises udus. Udu kõikjal.

Veripunasena vajub päike. Ikka tumedamaks muutuvad värvid. Valgus võitleb viimaseid hetkeid. Varsti ta sureb. Ning talveöö langeb meie üle.

S. S.

HELJU-MARET, firma „Uudise“ omaniku VÄRSI tütar Tartust.

Meie perekondade
väikesi käskijaid

LILIAN, res.-ohvitser A. ALTERMANNI tütar Narvast.

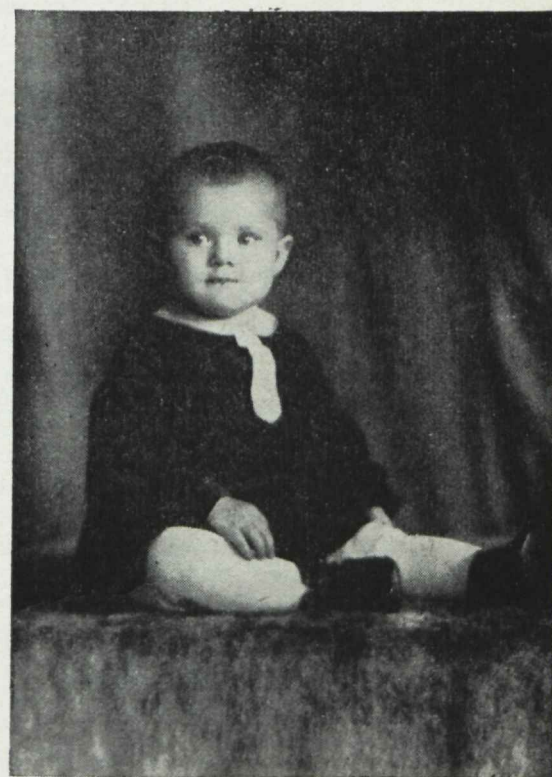
HILJA, kaupmees M. ALTBERGI tütar Tallinnast.

JÜRI FRAMHOLZ Tapalt.

RUTH, äritegelase ED. GRAEFFI tütar Tartust.

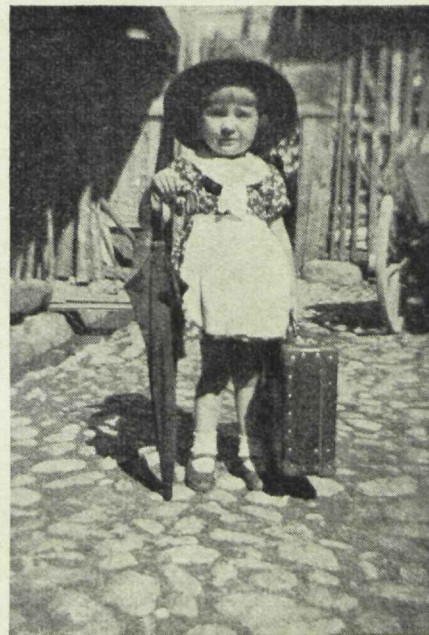
MARE, Tallinna linna arhiivi abijuhataja A. MARGUSE tütar.

ELNA, Põllutöministeeriumi ametniku
K. ROOSALU tütar.

IIVO, Põllutöministeeriumi ametniku
P. NEI poeg.

LAINA FEDOROV, Otepäält.

Maadi Virges

Kolm kuuske

Väikesel künkal kasvasid kolm kuuske. Nad olid vennaksed, sest kunagi oli seisnud siin vana kuuseema. Tema käbidest oli tuul puistanud seemned maha. Paljud neist ei läinud kasvama. Mõned pistsid küll oma väikese pea rohust välja, ent kari tallas või söi nad ära. Jäid kasvama ainult kolm kuusevenda.

Kord tulid kaks meest mööda mäekumerikku üles. Nad seisatusid ning vaatasid suurt kuuske, mis võimsalt kaaritas oma latva pilvede poole. Üks meestest ütles:

— Siit jätkub peaaegu kogu katuse jaoks sindleid.

Teine noogutas pead ja nad panid sae tööle. Oiates langes vana kuusk mäenõlvakule. Mehed asusid teda kohe laasima ning tükeldama. Hiljem tulid nad tagasi vankri ja hobusega. Ladusid lõigatud pakud vankrisse ning kadusid allamäge võseriku varju.

Nõnda jäid mäekumerikule kolm kuusevella päris üksi.

Vanim neist oli võrsunud juba tubliks puuks. Uhkelt hoidis ta püsti oma rohelist latva. Tema omadele istusid talvel varesed ning sirutasid nokad põhjapoole, kust oli oodata külma. Kui saabusid tuisud ja tormid, siis surus vanim kuuseveli julgelt oma rinna vastu tuult. Ta oksad kiikusid ja latv paindus, ent juured olid juba kindlalt end uuristanud maamulda.

— Pugege mu varju, ütles ta pead noogutades noorematele vendadele. — Mulle ei tee see tuulepoiss midagi, olen juba küllalt tugev. Minust võib saada juba puidki. Ta hääles kõlas seda öeldes uhkus.

Järgmine kuuseveli, kes oli mehekasvust juba pisut pikem, mõtiskles ja vastas:

— Ka mina pole kõige väetim — minust saab päris tubli rehavar. Ma võin aidata inimesi töötegemisel ja mis on veel ilusam sellest.

— Aga mis saab minust? hüüatas kõige pisem kuuseveli.

Tema oli alles paari aasta eest pistnud nina rohust välja. Ta ei ulatunud oma suure ja tugeva velle alumiste oksadenigi.

Mõlemad vanemad vennad hakkasid naerma:

— Mis sinust, ritsikast, ikka saab, sõnas vanem, — mitte midagi. Vast piitsavarreks kõlbaksid, kuid sellekski oled liialt habras. Kevadel tuleb mäele kari, küllap mõni loom tallab su maha või hammustab pealt ära mahlase ladva. Nõnda sa kõngedki, jääd küürakaks nagu mõni kadakanäss.

— Ma ei taha jääda küürakaks! hüüdis väike kuusepoju.

— Sinna pole parata midagi, vastasid teised, — ega's kõik ei saa kasvada niisuguseks nagu meie.

Väike kuusepoju ei lausunud enam sõnagi. Ta süda oli kurb ja raske. Oo, kuidas ta mõnikord oli unistanud oma tulevikust! Kuidas mõtles, et kasvab võimsaks hiigelpuuks nagu ema. Siis oleks ta seisnud uhkelt siin mäejalal ning vaadanud kaugele üle orgude ja niitude. Mõõda teed sammuvad inimesed seisatusid kuusehiiglast nähes ning ütlesid:

— Küll on võimas puu!

Niisuguseks ihkas saada kuusepoju. Aga vanemad vennad naersid ta üle ning ütlesid:

— Sa pole loodudki millegi parema ega ilusama jaoks. Su oksad on liiga kaharad, et võrsuda kõrguse poole.

Kuid ühel päeval tulid jälle mehed mäejalale.

— Vaata, siit saame paar ahjutäit puid, ütles üks näidates suurele kuusevella.

Nad saagisid ta kohe maha. Röömsa praginaga langes kuusk tüvelt, hüüdes velledele:

— Eks ma öelnud, minust saab tore tulelõke. Elage hästi!

Mehed tükeldasid kuuse pakkudeks, lõhestasid halud pooleks ning ladusid riita. Siis hakkasid minema. Teine mees seisatus keskmise kuusevelle juures ja vaatas seda.

— Oota! hüüdis ta esimesele, — ma võtan selle kuuseossi kaasa. See on justkui loodud ilusaks rehavarreks.

Nõnda jäi väike kuusepoju üks mäetipule. Tuul keerutas ta ümber ratasringi ja vihm rabises vastu tiheid okkaid. Põhjast nihkus lähemale külmataat. Varesed lendasid üle mäetipu, et puhata siin. Aga nüüd polnud enam suurt kuusevelle, mille oksadel olid nad vaakunud.

— Istuge minu latva! hüüdis kuusepoju.

— Vaata ritsikat! naersid varesed, — ise nagu põialpoiss, ainult nina maa seest väljas, aga peab end juba kohaseks meie istumispaigaks.

Naersid nõnda ja lendasid edasi.

Siis saabus külm. Nagu tuhat miljoni sädeleva helmega puistas härmatis üle puud, põõsad ja rohu. Päike sulatas selle jälle veeks. Siis hakkas sadama lund. Maa kattus justkui valge vaibaga. Kuusepoju pähe kogus väike valge lumemütsike. Igale oksakesele jäi kükitama tükike lund nagu valget puuvilla. Nõnda saabus talv.

Ühel hämaral õhtupoolikul rudises teel regi. Hobune tõusis mööda mäeäärt üles. Mehed ladusid puud rekke ning asusid minekule. Korruga peatas neist üks hobuse ja hüüdis:

— Vaata kui tore kuusk! Anna kirves, ma võtan ta kaasa.

See oli esimene meelitus, mida kuulis väike kuuseveli. Ta tõstis veel uhkemalt oma väikese pea kuklasse. Kuid juba langes kirvehoop ta tüvele ning kuusepoju kukkus muretult lumme. Mees võttis tal ladvast kinni ning heitis puukoormale.

Jõulurõõm väsitab.

Küünlad on süüdatud.

Nõnda läks sõit allamäge talu poole. See oli sama talu, mille katus oli tehtud vana kuuseema laastudest. Mehed peatasid hobuse ja hakkasid laduma puid riita. Kuusepoju seisis lumes ning vaatas meeste tööd pealt.

Korruga avati elumaja uks ja üks peenike hää hüüdis:

— Isa, kas sa jõulupuud töid?

Isa ei saanud veel midagi vastata, kui juba jooksid sammud läbi lume. Väike poisu ja plika seisid kuusevelle ees.

— Oo, kui ilus! hüüatasid mõlemad. — Isa, meie viime ta tuppa.

— Viige pealegi, vastas isa.

Poisu ja plika haarasid kuusevelle ning lippasid tagasi tuppa. Nad otsisid kapi alt mulluse risti ning panid kuuse sinna seisma. Nagu imestades vaatas kuusepoju toas ringi. Ta nägi laste säravaid silmi, nende õhetavaid põski ning askeldavat ruttu. Aga ta nägi ka üleval ahju peal kuivamas valgeks kooritud rehavarret. See oli ta keskmise veli.

Siis tulid poisu ja plika tagatoast mitmesuguste kerpidega. Nad riputasid kuusepoju oksadele kuldniite, säravaid klaashelmeid ning mitmevärvilisi küünlaid. Latva panid valge habemega jõuluvana ja sädeleva täрни.

Õhtul süüdati küünlad ning kogu pere kogus jõulupuud ümber. Vanaema avas raamatu ja hakkas väriseva häälega laulma:

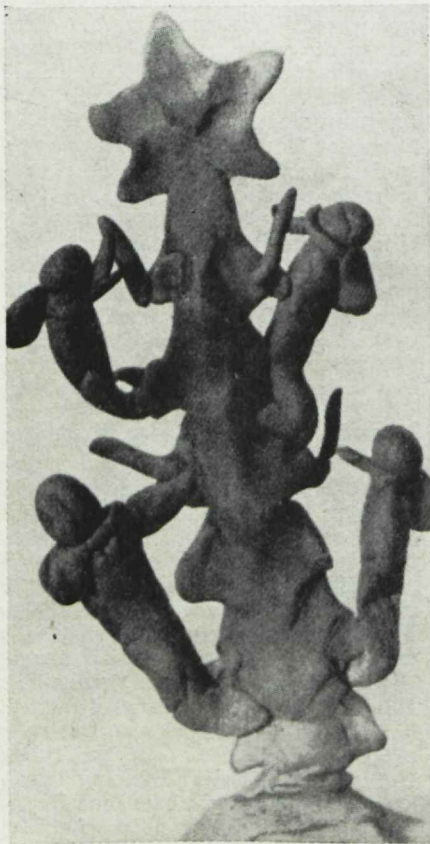
Püha öö,
õnnistud öö...

Ahjus praksus tuli. Vanema kuusevelle halud olid põlenud söele. Sel hetkel tundis väike kuusepoju, et ta oli annud inimestele rohkem kui ta vanemad velled. Tema oli toonud neile — jõulurõõmu.

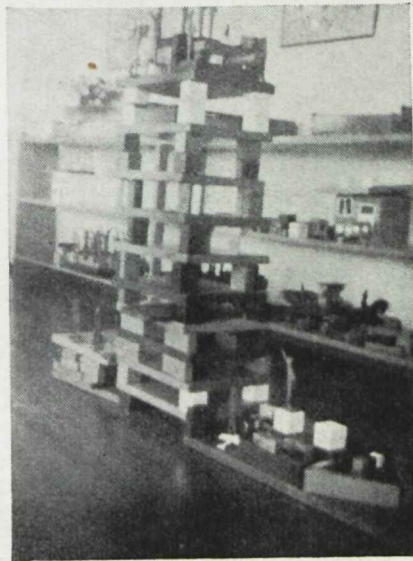
Loov laps

Väärtuslikum, mida inimene omab, on ta loov võime. See paneb end juba üsna varakult maksma, avaldades ühest mõttest uue loomise. Eriti võib seda näha laste juures. Kuid vanemad ei pea uskuma, nagu seda sageli juhtub, et järele maalitud pilt või ette joonistatud muster, mida lapsed värvivad, tähendaks juba loovat tööd. Viimane võib äärmisel juhul olla vaid hästi tehtud töö. Kui aga laps kritiseerib pliiatsiga paberile ja ta kritiseerib sarnale puule, või peab tähendama maja, siis on ta loovalt tegevuses. Samuti avaldub see väikese tüdruku puutükikesse lappidesse mähkides ning seda mähkmeis lapsena koheldes. On vajaline, et fantaasia muutuks loova töö juures tõeliseks. Nii tekib ka kunst. Sellepärast on ebaõige, kui täiskasvanud ühinevad väikestega ja püüavad neid õpetada

Savist jõulupuu.

ning näpunäiteid anda n. n. „õige“ saavutamiseks. Viimasega surmavad nad lapses loomise tunni. Niisugune õpetatud laps kaotab usu enesesse, kuna on ju võimata kõike „õieti“ teha. Seal peab ta kogu oma fantaasia väljalülitama, sest fantaasia ja tõelikkus ei sobi kunagi üksteisega. Lapse ettekujutus on aga nii tugev, et ta rändab vähimagi mõttega muinasjututeedel. Lapse fantaasia töötab alati loovalt, mis ei ole ka ime, kuna ta peab oma ilma oma väikese peakese ettekujutustega ja veendumustega ülesehitama. Teda sellest ilmast väljakiskuda ja tõelikkusse tuua, on suur pedagoogiline viga. Kõik, mis valmistab lapsele rõõmu, hävineb. Sellepärast peavad eelkõige emad olema lapse loovinstinktide kaitsjad ja hoidjad. Nad ei täida hilisemas elus üksi igapäevaseid kohustusi, vaid nad suudavad ka oma elu vabastada puhketundidel argipäevsusest. Nad võtavad elu rõõmsa kohustisena ja mitte koormana, mida tuleb paratamatult kanda.

Väike „arhitekt“ on püstitanud isa kirjutuslauale omapärase ehitise.

Esimeseks käsuks kõikidele emadele peaks olema arusaamise äratamine selleks tähtsaks küsimuseks. Ema peab hoolitsema, et see hõõgutuluke ei kustuks, vaid sellevastu alaliseks leegiks süttiks. See on suurim ja kõrgeim, mis inimene üldse omab, mis teda kultuur- ja kunstiniimeseks teeb. Mõeldagu Goethele, tuhandeile kunstnikele, kes võlgnevad tänu oma hilisemate saavutiste nimel ka emadele.

Et niisugused väärtuslikud ideed lapses säilivad ja arenevad ainult hoolikama hoidmisega, on kõigil selge. Lapsed on ju nii suuresti mõjustatavad. Nad muutuvad kergesti ebakindlaks, kui neid rikutakse vale ettekujutusega. Liig palju laste mänguasju on otseselt neudeks lapse fantaasiale. Õnneks on see tunnetus ikka enam ja enam levinud ning ka mänguasjade tööstused on oma toodete valmistamisega hakanud enam lähtuma pedagoogilisist vaatepunktist. Parimaks mängu-ese-

Lapsekäed on voolinud savist koera.

meks loovate võimete arendamisel on ja jääb materjal, mis end laseb lapse kätest kohandada: voolimismass, värvilised pliiatsid, paber, hiljem lihtsad pakud jne. Tähtsad on õhutused leidlikkusele, järelemõtlemisele. Kõigi nende põhjuste pärast peaks iga ema enesele aega võtma lastega mängimiseks. Siia kuulub ka mängude väljamõtlemine, mänguasjade valmistamine jne. Lapsed muutuvad selleläbi enesekindlamaks ja iseseisvamaks. Nad õpivad üsna praktilisel viisil hindama iseloomise väärtust ja saavad sellest uhkusega teadlikuks.

Eelkõige emad peavad oskama hinnata lapse saavutisi. Iga väike lapse saavutis vajab tähelepanu. Emad, kes oma lastega mängivad, loovad tiheda sideme nendega. On suur rõõm kaasa rännata lapse fantaasiateel. Siin võib hää tähelepanu juures tungida lapse hinge, avaldub ju väikeste loovate saavutiste juures laps ise.

hiljuti avatud

Tartus, Kõuni t. 3, krt. 8,
telef. 15-50 võtab vastu tellimisi:

balli tualettide,
kleitide,
spordikostüümide

peale ja valmistab riideid moodsamate lõigete ning valitud uuemate moodide järele.

Hansi Knotek.

Foto „Ufa“.

Anna Sten

Uus Anna Sten, nüüd täiesti ameeriklanna, teeb oma kummarduse filmi vaatajaskonnale Samuel Goldwyn'i produktsioonis „Pulmaöö“, kus ta esineb Cary Cooper'iga.

On möödunud kaks ja pool aastat ajast, mil Goldwyn tõi Anna Sten'i Ühendriigesse. Iga päev on andnud midagi tema arenguks ja treeninguks. Ta esineb nüüd moodsa ameeriklasena, omades vaid väheseid märke oma euroopalikust sünnipärest. Anna Sten on sündinud Kiievis, Venemaal, kus ta isa juhtis üht balletikooli. Ta kannatas puudust ja viletsust maailmasõja koledail aastail. Pikk, sale, kuldjuukseline noorur evis talendi järeloomamiseks ja võis tantsida nagu väike kurat.

Tema 1922. a. 12-aastane olles tapeti ta isa. Samal aastal mängis Anna kooli pantomiimis Hans Christian Anderson'i muinasjutus peaosas. Ta tahtis jätkata näitlemist, kuid seda takistas ema haigustumine ja kodus valitsev puudus. Anna sai koha ühte restorani, hoolitsedes ühtlasi oma väikese teenistusega ka ema eest. Järk-järgult paranes ema tervis. Ühe teatriühingu direktor külastas Kiievit ning nähes Annat esinemas ühes näidendis, kutsus teda

— Anna oli siis vaid 15-ne aastane — vast organiseeritud Filmi Akadeemiasse. Siin töötas ta kuulsa näitleja direktor Inkijinoff'iga, kes mängis peaosas filmis „Torm Aasia kohal“. Kolm aastat hiljem läks Anna Moskvasse, liitudes ühe Stanislavsky pisema ühinguga.

Katsete järele Sovkino ühingus soovitati Sten'ile sõita Krimmi. Ta läkski ja see võimaldas talle juurdepääsu suurde Meschaprom'i stuudiosse Moskvast. Tagajärjeks oli film „Kollane pilet“, mis saavutas ülemaailmalise triumfi Annale ja ta direktorile, Feodor Ossip'ile. Nad saadeti Berliini, et valmistada enam Sovjeti filme.

Kuid kavatsused muudeti — valmis film „Vennad Karamazov'id“ Venemaa kuulsaima klassiku Dostojevsky novelli järele. See film sai tormilise edu osaliseks Euroopas ja Ameerikas. Järgmiseks, olles õppinud ingliskeelt, sõlmis ta lepingu UFA'ga, mängides „Pommid Monte Carlo kohal“ ja „Tormis“.

Sten'i ameerika filmidebüüt oli „Nana's“, valmistatud kuulsa Emile Zola novelli järele, millele järgnes lugu Venemaast „Meie elame jälle“.

Anna Sten'i peetakse Venemaa täiuslikumaks ja andekamaks näitlejaks. Ta omab sinikas-hallid silmad, raske siid-kuldse juukse, saleda figuuri, sündinud artisti käed ja näo, mis kiiresti peegeldab tundeid. Ta

II

erinevus on enam kui füüsiline, kuna ta on ehtne vahelduva temperamendiga vene tüüp.

Ameerikasse jõudmise momendist on Sten ikka tegev olnud, õppides, treenides, lugedes ja neelates uue maa atmosfääri ning filosoofiat.

Franchot Tone

Ameerika filmipropaganda ei poolda ilmale filminäitlejate näitamist nii, nagu nad tõeliselt on. USA „Public Departments“ tegeleb meeldi sensatsioonidega — ning kui neid ei ole, siis „luuakse“ mõni.

Franchot Tonega oli ameerika presse inimestel — nende seisukohalt vaadatuna — vähe peale hakata. See mees on neile algusest lõpuni ebaameerikalik ameeriklane. Nad lihtsalt ei mõista teda, sellepärast ei söanda nad talle ka külge pookida taeva sini-roosa-punaseid luuletusi. „Sündinud Niagaras 27. veebruaril, näitleja New-Yorkis, 1932. aastast filmis“, see on peaaegu kõik, mis võib leida Franchot Tone kohta nende arhiivis. Et see mees on aga fanaatiline töötaja, kes väga täpselt tunneb oma võimete piire ning kes alati püüab luua oma filmiosadele seesmist hinge ja elu, ei huvita Hollywoodi presset.

Kui režissöör Roger Jameson tõi näitleja Franchot Tone New-Yorkist Hollywoodi ning tahtis talle osa anda ühes oma filmis, raputas näitleja pead: „Armastaja ... No! See ei ole sobiv osa mulle!“ Jameson pahvatas: „Oled sa hull, Tone? Mina tahan sind teha suureks, üht tundmatut kusagilt ja sina ütled ei?“ Franchot Tone ütles tõesti kangekaelselt „ei“. Ta teadis, et ei saa mängida armastajat ega kangelast. Ta vajab karakterosi, ta peab esitama täiesti sentimentaalsusetat inimest, kes — nagu ta ise — peidavad palavat südamet külm, kaalutletud iroonia taha. Ei leia ta niisuguseid osi, siis jääb ta vaid peenejoonelise näo ja suurte tumedate silmadega sihvakaks nooreks meheks — üheks paljude seast.

Franchot Tone põlvneb jõukast perekonnast. Ta isa on ühe suure industria kontserni president. Tonel soovitati astuda mõne filmi firma juure osanikuks ning ise üht produktsiooni luua, siis võivat ta ju mängida, mida ise tahab. Kuid Tone raputab jälle kangekaelselt pead. Ta ei taha! Ta tahab end oma võimetega läbi lüüa, mitte oma rahaga. Pigemini jääb ta esialgu „kellegiks“. Filmis „Täna meie elame“ leiab ta lõpuks (kuigi väikese) osa, mis talle sobib; järgneb „Red dust“ ja „Hotel Universum“. Filmis „Dancing lady“ saab ta lõpuks suure osa, Joan Crawford ja Clark Gable partnerina.

Ning siis tuleb „Bengali“. Fatherway toob enesele „kellegi“, paitab ta Gary Cooperi ja Richard

ILMI

Cromvelli kõrvale. Ta istub koos autori ja režissööriga ning esitab omi nõuandeid ja mõtteid. Töötavad nädalaid. Paramount matab töhe väga palju raha. Kuid kui ta valmis on, siis on ta üks parimaid, mõistlikumaid ja ausamaid filme, mida kunagi vändatud. Ning: „kellegist“ Franchot Tone on saanud järsku keegi, näitleja, kelle nime tunneb kogu ilm.

See on — väike, tuulispea leitnant, kaalutletud künismiga — osa, millele Franchot Tone on oodanud aastaid. Ta ei oma midagi „ilusast mehest“, see Franchot Tone. Ta liigutused on vähesed, ta kõne kunstipäratu. Ta kõnnib, naerab ja kõneleb nagu iga teine. Ta paneb isegi keset traagilisust veel omale iroonilise mantlikese ümber, kuna ta häbeneb näidata omi tundmusi. Ta on linal samasugune inimene nagu teised inimesedki. See on ta edu saladus, mis talle truuks jääb niikaua, kuni Franchot Tone iseenele truuks jääb.

Adolf Wohlbrück

Adolf Wohlbrücki võidukas tõus on nii üldtuntud, et mõnele võib see näida banaalsena, esitada talle jälle uusi küsimusi. Sellepärast eelistame teda otsida üles ateljees ning olla tema kunstilise olemuse vaikselt tunnistajaks, õppida tundma ta täiesti isiklikku loomisvõimet.

On viimane ülesvõtete päev Froehlich-studios, Tempelhofis. Kui neid ridu loetakse, siis on film „Olin Jack Mortimer“ juba lõigatud ja kleebitud. Peaosalise ja tiitlikangelase Wohlbrücki kõrval esineb kolm erinevat naist: tark Sybille Schmitz, mondäanne Hilde Hildebrandt, tütarlapselik Marieluise Claudius.

Wohlbrück on siin austria takso

Betty Furness.

Foto M. G. M.

tesse hästi. Jupiter lampidel on selle tõttu pühad ning vaatavad tühjade silmadega nagu häbistatult. Objektiivi taga istub, manuskriptiga süles, Carl Froehlich. Tõelise häämeelega võib vaadata ta režii-tööd.

Nüüd tuntud signaal. Vändatakse. Wohlbrück — valges sportsärgis, nahkpukses ja säärrikutes — deseb

vastu, kuid ka siin võitvalt armastusväärne.

Milline inimene on see Adolf Wohlbrück eraelus?

„Täpselt samase iseloomuga, nagu oma filmides!“ on kunstniku garderoobi hoidja kokkuvõetud otsus, ning viimane tunneb teda kindlasti kõige paremini. **K. B.**

Jiidamete-möing

ROMAAN

Katrin Holland

Oma toas ja Cornwelli hoolitsevate käte mõjul tuli Johanna peagi teadvusele.

„Frances,“ ütles ta üsna kaugel, nõrgal häälel, „olen hirmsasti halp, kas pole tõsi?“ Ta pööras pea seina poole. Mees nägi, kuidas tema õlad kergesti tõmblesid.

„Johanna,“ sosistas ta.

„Ah, söimake ometi. Söimake mind ometi!“ ütles Johanna..“

„Nutke rahulikult, väike tüdruk, nutke!“

„Mu jumal,“ sosistas Johanna, ja nüüd ta vaatas talle otsa. „Mida pean tegema?“

„Jah, te olete halp!“ ütles Cornwell korruga ja silmitses hajameelselt pisaraid, mis veeresid üle neiu põskede padjale. „Miks ei lähe te lihtsalt tema hotelli?“

Johanna ajas enda istuli. Ta küsis hingetult ja ikka veel nuuksudes:

„Kust te siis teate, kus ta elab?“

Cornwell kehitas õlgu:

„Kõik ajalehed kirjutasid sellest.“

Johanna vajus tagasi.

„Sellest poleks mul mingit kasu.“

„Kuidas tahate,“ ütles Cornwell ja ulatas talle sigareti.

„Ei, ma ei lähe!“

„Babett?“ küsis Cornwell.

„Jah, Babett.“

Sigarette tema sõrmi vahel värises.

„Teete endale elu asjata raskeks.“

„See poleks minust mõistlik,“ kogeles Johanna.

„Mõistlik,“ ütles Cornwell, „sa armas jumal, mu väike tüdruk, millised ajutondid teid õieti kummitavad. Pole ühtki inimest, kes võiks väita, et ta on igas asjas mõistlik.“

„Clemens.“

Cornwell vaikis.

„Kas mõtlete tõepoolest, et peaksin minema?“ küsis Johanna pärast pikemat pausi.

„Kurat võtku, jah,“ hüüdis Cornwell, kes ei suutnud enam taluda tema näo ahastavat ilmet.

Johanna istus paljude patjadega kaetud diivanil, mis seisis nr. 46 toas, suure hotelli teisel korral. Salapärasel viisil Cornwellil oli õnnestunud muretseda talle see tuba otse Clemensi oma kõrval. Nüüd kell oli juba pool kaksteist. Millal tuleb küll Clemens koju? Võib-olla oli tal läbirääkimisi pärast kontserti, võib-olla oli ta võõrsile kutsutud, võib-olla ta jooksis veel, nagu armastas seda sageli teha, tundide kaupa tänavail. Võib-olla aga, et ta oli väsinud, ja siis võis Johanna iga minut kuulata kõrval toas tema pikkade, korrapäraste sammude rütmi.

Kui kiiresti peksis ta süda! Nii kummaliselt, ebareeglipäraselt, valusate löökidega! Erutus takis-

tas teda peaaegu hingamast. Clemens! Kui ammu nad polnud enam teineteist näinud? Kuid, pool aastat, kolmveerand aastat!

Notre Dame'i tornikell lõi kesköö-tundi. Kohe peale seda ta kuulis ustest käimist ja siis väga ebamääraselt Clemensi häält: ta palus mingit puuvilja.

Johanna istus nagu tardunud. Ta tahtis karjuda, püsti hüpata, ukse avada, jäi aga istuma.

Ta kuulis, kuidas vesi voolas vanni, ja alles siis ta märkas, et Clemensi kojutulekust pidi olema möödunud enam kui tund. Kikivarbail jooksis ta rahutult mööda tuba edasi-tagasi. Ta käed olid rusikais taskuisse surutud.

Kell kaks! Nüüd Clemens magas. Ta jäi ukse juurde seisma. Soov teda äratada, koputada, sundis teda sõrmi liigutama. Ent ta ei koputanud. Ta asetas kõrva paitava liigutusega külmale uksepiidale. Ah, kui ta vähemasti võiks kuulda tema hingamist! Väike tunnus, et ta elas tõepoolest tema kõrval!

Kõik näis talle nüüd ebatõeline nagu ulm. Kõik jäi vaiki. Johanna riietus lahti, pikkamisi, mehaaniliselt, ja heitis voodi. Vajutades pea vastu tapeti mustrit, arvas ta end lebavat üsna tihkjasti tema kõrval. Kuidas ta võis vaid magada? Kas ta ei tunnud, et tema, Johanna, oli tema lähedal?

Ta vaatas taas kella. Kuis aeg kadus! Ah, Babett, Babett! Mida ütles Cornwell? Ta kustutas tule. Kas juba aovalgus? Ta sundis end vaikselt lebama ja ütles endale samal ajal, et ta oli meeletu. Ta mõtles. Siiski — tund hiljem tema jõud oli raugenud. Mõelgu Clemens mis tahtes! Tehku talle etteheiteid! Oli ju kõik nii ükstaspuha!

Ta kargas voodist, jooksis ukse juurde, koputas ja küsis: „Kas magad juba?“ ja ootas ärevalt armsa hääle kõla. Ei mingit vastust. „Clemens!“ hüüdis ta uuesti ja kordas oma küsimust: „Kas magad juba? Kas magad veel ikka? Kuidas võid vaid magada?“

Jälle ootas ta kaheldes ja valulikult pinguli närvidega. Kõrvaltoas ei liigatanud miski.

„Kui kaua veel!“ halises Johanna ja vajus ukse kõrvale põlvili, „kui kaua veel pean seisma lukustatud uste taga?“ Kas ta eksis või kuulis ta tõepoolest viimaks midagi kahina taolist. Ta hoidus hingamast, kuni tal hakkas valus.

„Clemens, armastan sind! Kas sa ei kuule? Armastan sind! Clemens, kuule ometi mind! Ava juba! Armas, miks sa mulle ei ava?“

Ta ohkas. Ta vajutas ärevusest külmunud käed üksteise vastu. Oo, armas taevast! Ta endine huumorimeel sundis lõpuks teda ennastki tema veidras olukorras kurvvalt naeratama.

„Oo, Clemens, Clemens,“ algas ta uuesti, „kes oleks sinust mõelnud, et oled nii õel! Miks siis ometi? Mis on selles halba? Vaata, mu armas, on öö ja pime, ja ma igatsen sind. Sina aga lased mind lehada nagu mõnd väikest koera oma ukse lävel. Tahaksin sind suudelda! On see soov nii mõistmatu? Ütle vähemalt, kuidas käib su käsi! Valutab su pea ikka veel tihti? Minu pärast sul ei tarvitse muretseda...“

Ta vaikis viivu ja tõusis siis. Ta vasem jalg oli surnud.

„Armsam, armsam!“ Nüüd ta rääkis läbi võtme. augu pimedasse tupp. „Vihkan sinu õndsat und! Miks magad, nagu poleks üldse ärkamist?“

Kusagil löi kell. Ent Johanna ei lugenud venivalt kukkuvaid, raskeid lööke. Veri ta peas kohises, vasardas ta meelekohil ja voolas siis valusasti tagasi väsinud ja pingutatud ajju. Ta huuled värisid, viimaks ta nuttis.

Ta ometi peab mind kuulma, mõtles ta, või on ukсед nii tihedad? Ja unustades igasugu ettevõtuse, põrutas ta rusikaga vastu ust.

„Clemens, ava, ava! Pean sind nägema, armsam, see tund on saatuse kink... Veel puudub kolm kuud aastast! Ära lase aega kasutult mööduda! Clemens... ma ei suuda enam.“

Ta puhkes kibedasti nutma, siis vajus ta kokku. Korruga ta virgus. Juba paistis päike läbi eesriide tupp.

„Clemens!“ hüüdis ta veel kord ja siis, juba poolenisti magades, valdas teda lohutav mõte, et Cornwell pidi olema eksinud, et ta oli olnud vaid iseene erutuse ohver, ja ta aimdus, et see polnud Clemens, vaid keegi võõras, kellele ta oli teinud kesköö ja hommiku vahel armuavalduse, kergendas ta südant.

Ta tõusis ja tuikus voodisse. Mõne tunni pärast koputati. Esimesel hetkel Johanna pidi mõtlema, miks ta ärkas selles luksuslikus ja võõras toas, ent siis talle meenus. „Sisse!“ sosistas ta ja silmitses pisut imestunult tüdruku ahtakest kuju, kes seisis arglikult lävel, hoides mõlema käega suurt lillekimpu. Johanna pilk peatus mõistmatult valgetel roosidel, millede kange ja magus lõhn levis kiiresti toas. Kes saatis talle lilli sellesse hotelli, tema siinviibimisest teadis ainult Frances Cornwell?

„Pidin nad teile üle andma isiklikult, madmuasel,“ ütles väike jooksutüdruk Johannale lähenedes, kes istus ikka veel nõjakile voodis.

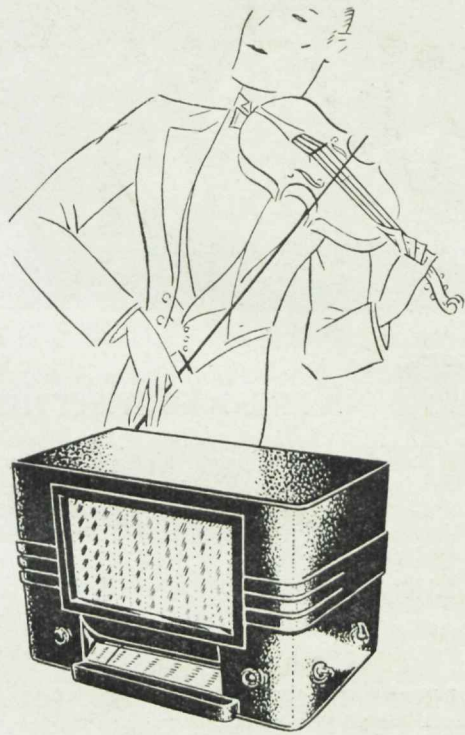
Johanna haaras ägedasti kimbu. Värisevail sõrmil otsis ta kirja, mis pidi tooma talle selgituse, leidis aga vaid väikese, valge kaardi, nagu neid suurärvides ostjaskonnale jagatakse. Esimesel hetkel ta aju lakkas töötamast. Ta närvid olid liialt pinevil, et kohe ja vaistlikult töötada. Õrnad loorid tantsisklesid tema silmi ees. Tähed virvendasid tigidalt.

Johanna luges, raskesti, nagu laps veerides, endaette: „Nii oli parem! Clemens.“

„Härra,“ helises lilletari väike, meloodiline hääl, „härra valis iga roosi üksikult.“

„Oli Clemensi komme — valida iga roos üksikult, ent — see polnud veel mingi lohutus!“

Cornwell külastas teda nagu alati lõuna ümber. Harilikult ta viis neiu sel kellaaajal kuhugi muuseumi. Ja need jalutuskäigud läbi möödunud sajandite ilu ja kultuuri olid neile ühiseks rõõmuks. Vahel Cornwell süvenes unistusse: teda valdas soov,

Muusika teeb kodu mugavaks

Soovitame pühiks omast suurest laost moodsamaid ja parimaid

Raadioaparaate

mis käesolev hooaeg pakkuda suudab

Kodumaa Raadio-suurtööstus

Tartu Telef. Vabrik hinnaga Kr. 103.— — 297.—

Kuulsamad välismaa

Philips	Kr. 120.— — 525.—
Blaupunkt luksusvastuvõtjad	„ 375.— — 425.—
Körting	„ 300.— — 625.—
Telefunken	„ 195.— — 380.—
Emerson 4 l. Super	„ 120.—
Bosch 7 l. Super	„ 320.—

Soodsad maksutingimused iga kuu maksuga. Aparaatidel kindel vastutus äri spetsiaal-parandustöökoja poolt.

RAADIO SUURÄRI

K-m. Vennad Prüüs

TARTU, KAUBAHOOV 20/21, TEL. 12-92

lõuna- ja kohviserviisid

moodsa meeldiva dekooriga on kindlasti parimaks

jõulukingituseks.

Külastage

**TALLINNA PORTSELAN-TÖÖSTUSE
N. LANGEBRAUNI**

m ü ü g i k o h t i:

TALLINNAS: Th. Kaarmann, Raekoja 10-12, Ed. Schreiber, Pikk 12, J. Soonsein, Estonia Teatrimaja 8.
TARTUS: E. W. Jürgens, Ülikooli 2. PÄRNUS: A. Lewin, Rüütli 41. VILJANDIS: S. Donde. Tartu 7.
NARVAS: Ed. Palgi, Posti 55. HAAPSALUS: Ed. Siegfeldt.

TALLINNA PORTSELAN-TÖÖSTUSE

Seeria-Serviisid

kohale jõudnud.

Tutvunege väljapanekutega!

Ainumüük
Tartus

E. W. JÜRGENS

Ülikooli 2. Telef. 7-88.

Teie vajate kingi

Meie pakume suurimat valikut
Teie nõuate vastupidavust
Meie anname ainult kõige paremat
Teie tahaksite meeleldi uudiseid
Meie pakume viimaseid moode
Teie nõuate jalale parajat mugavust
Meie oleme just selle meistrid
Teie soovite asjatundlikult lahket teenimist
Meil on ainult vilunud müüjaskond
Teie tahate proovida ja võrrelda
Meie ei tunne ostusundi

Pühade ostude valikul külastage tingimata suurimat jalanõude äri

H. WESTER

Tartus, Promenaadi tän. 5, Hüpoteeqipanga majas.

minna Johannaga Florenzi, näidata talle Assiisi või Hispaania kirikuid, ja see lasi tal unustada tõelikuse.

Enne veel kui ta nägi neiu nägu, — alles tema toa lävel, — ta ütles: „Kuidas rõõmustun, mu väike tüdruk, et olete õnnelik. Eks ole, on nii kena, saada armastuse tõendis?“

„Armastuse tõendis?..“ Johanna naeratas, siis lasi ta maski langeda. Ta suunurgad tõmblesid kibedasti.

„Clemens,“ algas ta tasa, „andis mulle tõendise oma kindlast iseloomust.“

Ta vaatas Cornwellist mööda, nagu ta oleks end häbenenud. Mees silmitses teda kütkestatult. Mil-line muudatus oli sündinud neiuiga!

„Nagu ma juba mainisin,“ pomises Johanna, „ta ei andestaks endale iialgi, kui ta murraks sõna, või mulle, kui oleksin teda selleks sündinud. Tema on tugevam kui mina.“

Frances pistis kimbatuse tõttu käed püksitas-kuisse. Ta unustas isegi piibu suust võtta. Ta fantaasia maalis talle sellest stseenist väga selge pildi.

„Ärge kiruge, Frances,“ palus Johanna ja astus talle lähedale. „Nähtavasti tal oli õigus. Nii oli see kindlasti parem. See oleks teda vaid koormanud.“

„Idioot!“

Johanna vaatas Cornwellile piiritu imestusega otsa. Oli's võimalik, et tagasihoidlik Frances kirus korruga nagu tänavapoiss? Ta vangutas pead.

„Inimesi nagu Clemens peab armastama tingimusteta, otse nii, nagu nad on. Ta murdub, kui talt võetakse tema iseteadvus.“

„Aga ta murrab teid, see edev, üleolev patroon.“

Ta ei suutnud enam taluda neiu nägu, seda kannatavat nägu, tolle väikese, vahva poisi nägu, keda ülekohtuselt nuheldi.

Ent Johanna jätkas Kerkhofeni kaitsmist: „Teie unustate ikka veel, et armastan teda... võib-olla nimelt seepärast, et ta on säärane... võib-olla seepärast, ta omab seda, mis minul puudub... enesevalitsust.“

Cornwell kummardus, et suudelda tema kätt. „Johanna, eks ole, te mõistate mind, kui teen teile ettepaneku, olla mõni aeg üksi. Reisin ära.“

Johanna ohkas. Lühikeseks ja imeilusaks hetkeks toetas ta oma pea tema õlale.

„Hüvasti, Frances!“ sosistas ta.

*

Alles päevi hiljem Kerkhofen ja ka Cornwell olid pöörnud Pariisile juba ammu selja — kirus Johanna ennast narriks, ja teda valdas kohutav, järsk hirm, nagu metslooma. Olin hull, ütles ta endale. Ma ei näe teda iialgi enam. Ööde kaupa lebas ta ärkvel. Teda piinas määratu igatsus. Päevi, nädalaid oli ta ülierutatud, närvlik, puruväsinud, kõlbmatu igasuguseks tööks. Korruga ta uskus, et ta ei saa töötada ilma Clemensi julgustava heakskiiduta.

Clemens! Ta mattis enda oma tuppa, et olla segamatult oma mõtetega. Siis jälle ta kogus end, töötas kiusakalt, tigidalt ja imestas isegi oma edusamme.

Sel ajal hulkus ta esmakordselt oma elus oma pead ringi, sõlmis tutvusi, ainult, et eemale peletada oma mõtteid, käis läbi ühe ja teisega, ja igasugu seltskond oli talle hea. Mehed lähenesid talle. Johanna kuulas nende armuavaldusi, et mattuda

veelgi sügavamini oma armastusse. Ainult taoti ta mõtles, uhkelt ja ühtlasi solvunult: Clemens peab mind piiritult usaldama. Siis aga vajutas ta hambad huulde. Mai, arvutas ta, millal ometi saabub mai?

Nii veeresid nädalad. Viimaseil päevil, määratud aja lähenedes, arvas Johanna, et ta kaotab mõistuse. Ta jooksis nagu palavikus ringi. Südamekloppimine röövis talt hingamise. Üks kujutelm järgnes teisele. Kord ta maalis endale tulevikku kõige säravamais värvides, siis jälle tabas teda painajalik kartus mingi õnnetuse eest. Nii soovide täitumise lähedal näis talle siht kaugemal kui ialgi enne tema elus.

*

Johanna lasi end Pariisi tänavail inimvoolu vedada, et jõuda kiirustamata oma väiksesse hotelli. Ta oli täna kahtlaselt õnnelik. Taoti ta avas oma käekoti ja piilus selle pilu vahelt oma sõidupiletit peegli taga. Veel kolm päeva, kolm lühikest päeva! Siis viib lennuk ta Berliini, Clemensi juurde. „Alatiseks!“ mõtles Johanna. Oma piiritus õnnes ta laulis seda endamisi kõigis maailma keeltes. Hurraa! Kui ilus oli ometi elu! Viimaste päevade kurjad piinavad kartused varisesid kokku tuleviku ees.

Viimasel nurgal Johanna peatus. Ta ostis kokku, mis ta vaid soovis: tulpe, maikellukesi, kannikesi, kahvatuid roose ja õrna rohelist. Need maksid ilusa summa. Olgu, mõtles Johanna ja pistis nina lõhnavaisse õitesse. Igatahes ta oli kokku hoidnud palju raha. Clemens kindlasti imestaks.

Lõbusas meeolus jooksis ta edasi. Aeg-ajalt naeratasid talle möödaminejad, nakatatud tema õnnelikust ilmast. Kuulutuspõstide ja hotelli sissekäigu vahel jalutas keegi noor daam ühtlasil sammel edasi-tagasi. Ka tema ootab armsamat, mõtles Johanna. Kuid mees näib olevat ebatäpne. Nii ei ole see õige. Clemens oleks kindlasti täpne, seisaks väljas Temelhofi väljakul ja silmitseks taevast. Ta heitis neiuale veel ühe pilgu ja jäi siis nagu tardunult seisma.

„Kuid see ju on...“ pomises ta endamisi, „see ju näeb välja nagu... Kas võib siis olla niisugust sarnasust?... See ometi ei või olla Babett. See lihtsalt on võimatu!... Babetil on Paradiisis nii palju tegemist! Kas näen siis päsepäeval vaime?“

Ta püüdis ise enda üle naerda, ent see ei õnnestunud tal täielikult. Ta süda tuksus raskesti, ebamääraste löökidega. Babett maikuu Pariisis! Lolulus! Ta võttis end vägisi kokku, astus vapralt paar sammu edasi ja jäi siis uuesti seisma. See pidi olema eksitus, eks? Kuid milline pariisitar läks sel ajal, mil kõik bürood olid suletud, mil katus õhtu, — milline pariisitar läks sel ajal kohtumisele palja päi, jättes koju kübarakese, tolle tibatillukese peakatte, mis reetis tema maitse ja kujutusvõime? See lühikeseks lõigatud, õhtutuules lehivate juustega daam ei võinud olla keegi muu kui Babett!

Ent veel ikka lootis Johanna. „Ära lase sel olla tõsi!“ palvetas ta mingi tundmatu võimu poole. Siis pöördus ta ümber.

„Hallo!“ hüüdis ta, ent see kõlas peagu nii, nagu ta oleks tahtnud öelda: „Mida otsid siis sina siin? Mis sulle meelde tuleb — siia joosta? Sinu koht on ometi Paradiisis?“

„Siin ma olen,“ ütles Babett toonil, nagu oleks tema järsk ja ootamatu ilmumine Pariisi, Johanna

Iga „Mareti“ lugeja külastab
söögisaal-kohvikut

Maret

V. Karja 1. Tallinn.

TAKEMA DELILA KREEM

kortsude eemaldamiseks ja suurte nahapooride vähendamiseks.

Kreem Delila on valmistatud lõunamaa taimede loomulikust mahlast ning sisaldab naharavile kõrgeväärtuslikke, tarvilikke loodusaineid, millel omaduseks naha sisse tungides kõvendada lõtvu muskleid, vähendada suuri nahapooresid ning siledaks tõmmata kortsunud nahka, sellega näole tagasi andes noorusliku värskuse ja hästi hoollitsetud ilme.

Tahate seltskonnas, ametis, eraelus esineda noorena, värskena, olete aga väsinud, roidunud ja see avaldab end Teie näoilmes, siis leiate abi, tarvitades kreem Delilat, mis oma efektselt mõju avaldab juba 15 minuti jooksul, kaotades näolt peened kortsud. Tarvitades aga igapäev järjekindlalt Delila kreemi ei tarvitse Teil karta kortsude tekkimist näit. silmade ümber, kuna näonahka pisut pingule tõmmates kreem Delila teeb kortsude tekkimise peasegu võimatuks.

Andes näole mattõrna jume, teeb Delila kreem puu-derdamise üleliigseks. Tahetakse seda aga siiski teha, siis on soovitatav toimetada seda mõni aeg päälle kreem Delila tarvitamist.

Tarvitamise viis:

Nägu puhastatakse hoolsasti kõige paremini Takema kurgimahlagaga või leige vee ja seebiga, mille järele määrige kreemiga niisutatud näpuga õrnalt, mitte hõõrudes, ühes suunas kreem näonahale, eriti kohtadele, kus leiduvad kortsud. Seejärel peab rahulikult, näo lihasid mitte pingutades, ega liigutades kreem nahale ära kuivada laskma. Pääle kuivamist on tihti soovitatav vees niisutatud näpuga näonahka õrnalt ülesiluda, mis eriti kuiva naha juures otse tarvilik on. Olgu aga tähendatud, et juba mõne korra tarvitamise järele igapäev selge on, mil kombel ja kuidas tema näonahal Delila kreemi tarvitama peab. Ööseks magama minnes on tarvis nägu Takema kurgimahlagaga puhtaks pesta seda näol kuivada lastes.

Enne tarvitamist kreem hästi segi loksutada.

Kreem „DELILA“ on müügile lubatud Tervishoiu- ja Hoolekandevalitsuse poolt 9. IV 1935 nr. 429.

Jalanõude kõrge kvaliteet ja odavamad hinnad
on iga jalanõude ostja õigustatud nõue.

Suurim ja täielikum jalanõude tööstus ja kauplus

A. WASK

TARTUS, KAUBAHOOV 38, TELEFON 13-06

soovitab

**daamidele, härradele ja lastele
jalanõusid,**

millised oma vastupidavuse, hea väljatöötamise ja hindade mõõdukuse poolest on esireas.

Tellimised täidetakse äärmise täpsusega asjatundliku ja vilunud meistri juhatusel.

LAOS RIKKALIK VALIK

kalosse ja botikuid

parimatelt ning tuntumatelt vabrikutelt.

hotelli ukse ette, kõige endastmõistetavam asi maailmas. Kumbki naistest ei ulatanud teisele kätt. Vaikides kõndisid nad teineteise kõrval, läksid üle tänava, astusid hotelli, läbisid esiku, astusid trepist üles Johanna tuppa.

Johanna pani lillel vaasi, võttis mantli seljast, tõmbas peegli ees puudritutiga üle näo, lükkas akna pärani, seadis padja lamamistoolil korda, avas kirja, mille leidis oma kirjutuslaualt.

Babett istus samal ajal kirju kretongiga ületõmmatud tugitoolis ja jättis mulje, nagu oleks tal jumalteab kuupalju aega.

Mida võib ta ometi tahta? mõtles Johanna, — mis on Babetile tähtsam kui Paradiis? Ta mõtted peatusid hirmunult. Ta ju oli seda alati teadnud... teisiti polnud Babeti siinolekut võimalik seletada. Ta kisendas hirmunult:

„Babett... Jumalapärast, Babett, on's vahest midagi juhtunud? On Clemens...?“

Babett tõstis kergelt ja tõrjuvalt käe.

„Ei, ei,“ pomises ta ja lisas siis väga tasa: „Minu siinolekul pole midagi ühist Clemensiga.“

Johanna hingas kergendatult. Jumal tänatud. Kõik muu polnud oluline, tulgu mis tahtes! Miks Babett ei kõnelenud? Mida ta tahtis! Aeg peatus, pinevusega täitunud õhustik näis lämmatav. Viimaks viskus Johanna Babeti vastu tugitooli.

„Ütle ometi juba, mida sa tahad?“

Nad vaatasid teineteise otsa. „Üks meist on liiaks,“ mõtles Babett, ja ta vaist ütles talle, et see üks peab olema tema.

„Järgmisel nädalal,“ ütles Babett ja ta hääl kõlas kurbusest tuhmina, „on aasta täis. Tulin sinult küsima, Johanna, kas armastad ikka veel Clemensit ja tahad temaga abielluda?“

„Jah, aga Babett...“ hüüdis Johanna kergendatult. „Kas oleksin muidu seda aastat talunud?“

Babett langetas pea. Ta nägu omandas nüüd jällegi pisitütarlapse ilme, mis tegi ta nii kirjeldamatult liigutavaks.

„Olin alati arvanud, et nii suur teie armastus pole.“

„Selleks ma pole sulle kunagi põhjust andnud.“

„Seda ma tean.“ Babett raputas pead. „Ma vaid lootsin, et sa ei suuda kaua üksi olla ja leiad kellegi, kes viidab su aega.“

Johanna vaatas talle arusaamatult otsa. „Kuidas tuled sellele? Kuidas võid tulla niisuguseile mõtteile, kuna sa ju ometi ka ise ei otsi kunagi aja viidet.“

„Jah, siiski,“ kogeles Babett, kes hakkas vaikselts aimama, et ta lootused olid teda petnud, „kuid minul olid lapsed ja Paradiis ja Clemensi ootamine, sina aga...“

Ta katkestas järsult, ja nad vaikisid viivu. Johanna ei osanud midagi öelda, sest talle näis õudne see uus, alandlik Babett, kes oli kaotanud oma iroonilise naeratuse. Babett aga mõtles: „Läbi, kõik on läbi!“

Viivu pärast algas ta uuesti:

„Sa siis järelikult sõidad Berliini ja abiellud Clemensiga?“

Johanna võttis käekotikese ja näitas talle oma sõidupäaset.

„Lendad?“ kogeles Babett, olles üllatunud niisugusest kiirusest. Ja korruga ta ei valitsenud enam end, tema, kes oli kogu oma eluaja olnud nii uhke, oli kaotanud tasakaalu. Ta nuttis nagu laps, valjusti ja taltsutamata.

Johanna ehmus. Ta vahtis Babeti otsa, nagu ei

usuks ta silmi. Kahvatudes ja paluva liigutusega sirutas ta käed Babeti poole, nagu tahtes öelda: „Jumalapärast, Babett, oled see sina? Sellisena ma ju sind ei tunne! Ega tahagi tunda!“

„Kuid mis on siis, Babett?“ pomises ta meeletult. „Mis ometi on? See kõik oli ju nii otsustatud?“

„Jah, küllap see oli,“ nuuksus Babett ärevusest värisedes, „ma ainult unustasin, et lubasin tagasi öelda ja.“

Johanna hüppas ehmunult püsti. „Kuid kuidas sa võisid?“ kisendas ta ja viskus uuesti oma tooli, surudes vasema käe oma peksvale südamele.

Babett jooksis nagu kinnipüütud loom toas edasi-tagasi. Aegajalt jäi ta seisma. Möödus piinarikkaid minuteid. Johanna ei lasknud teda silmist. Vaevu end valitsedes, silmitses ta hirmunult seda uut, muutunud, valustvallutatud Babetti. Nüüd kordas Babett oma lootusetut küsimust, nagu võiksid sündida imed:

„Ja tahad sa tõepoolest Clemensiga abielluda ja tema juurde jääda?“

„Kuidas võiks see teisiti ollagi?“ sosistas Johanna ja naeratas tahtmatult, alateadlikult ja ilma igasugu kavatsuseta. Babett aga nägi seda ebatõelist naeratust ja teadis, mida see temale tähendas. Surma ja hukku, tema usu ja lootuste hävi. Ta jäi akna juurde seisma. Alla hüpata, mõtles ta, see oleks parim kõigest. See oleks hea. Mida võis ta oma seisundis teha? Ta nõjatus välja. Ta oli unustanud Johanna malniduse, ent Johanna hakkas korruga värisema. See naine seal akna juures, kes vahtis surmkurbade silmadega alla sügavusse, — see naine polnud talle võõras. See Babett polnud jahe ja kiretu, valitsemishimuline ja iseteadev, see naine armastas ja võitles oma armastuse pärast, täpselt samuti nagu tema, täpselt nagu tema!

Johanna lõi käed silmi ette, nagu võiks ta nii end selle tunnetuse eest kaitsta. Babett vaatas veel kord alla sügavusse. Seal seisis jäätise vanker, raamatukäru, kaks ajalehenaist, kaks väikest last mängis renni sulinas. Ta lõi akna kinni. Polly, mõtles ta, Nick! Peaaegu ta aasta jooksul polnud oma lapsi näinud. Mis ka ei juhtuks, nad olid Clemensi lapsed, — lapsed, kelle vastu tal oli kohustusi. Ta ohkas piinatult. Ta ei tohtinud unustada, et ta oli ema.

(Järgneb.)

Perenaised!
Tarvitage kõrgeväärtuslikku, maitsvat

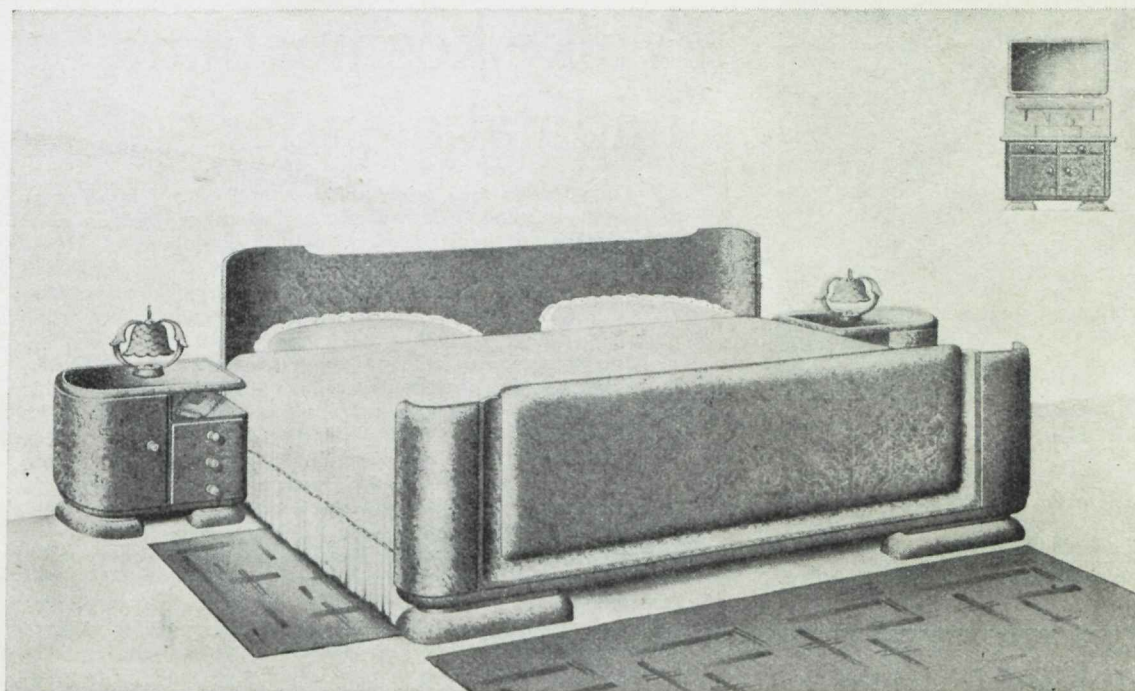
"NORMAAL"
KOHVI

Müügil igal pool

Üheltki pühade-
laualt ei või puududa see kõrgeväärtuslik kohv

Tööstus Tartus, Raekoja 101, telef. nr. 4-55
Omanik H. MUGGU.

Moodsaima magamisto-
toa juure kuuluv voodi
ja öökapp, viimistletult
väljatöötatud kume-
rustega Joh. Ilisson'i
mööblitööstuselt, Riia
tän. 9, Tartus.

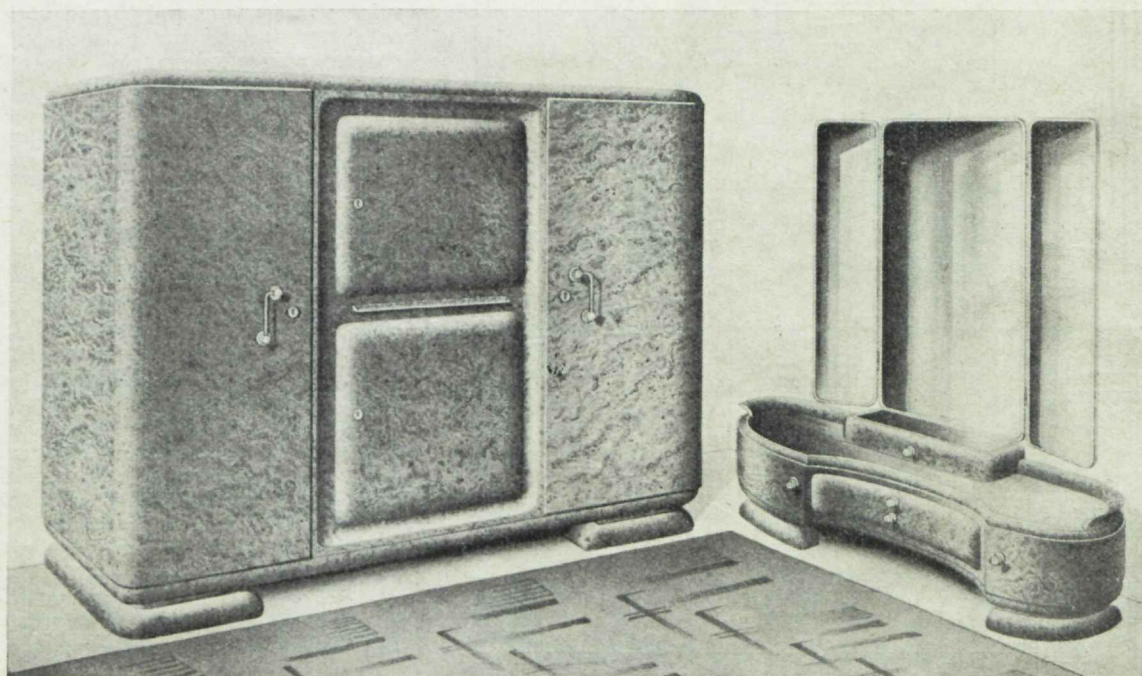
TUALETTLAUD

Niikaua kui on magamistuba, niikaua kuulub ka tualettlaud viimase mööbli hulka. Kogu ta otstarve on pühendatud naise teenistusse juba möödunud sajandeist. Ta tähtsuse toonitamiseks nimetati teda veetlevamate nimedega. „Bonheur du jour“ — päeva õnn — oli ta nimeks „päikese kuninga“ ajajärgul. Tollal olid tualettlaud valmistatud kalleimast roosipuust kunstipäraste nikerduste ja kullatud pronksilustustega, mille ees pühendas daam kannatlikult mitu tundi päevas näo ja frisuuri jaoks. Seal pidas ta oma kirjavahetust ning peitis erilisse salalaekaisse omi armastuskirju. Veel tänapäevgi võib leida antikvariaatide juures selliseid, veetlevaid, sageli „poudreuseks“ nimetatud mööbliesemeid. Kuid aastakümneid kõige enam levinud tualettlauda tüüp on pärit kuulsusrikka kuninganna Victoria „petticoatable“ päevist. See oli üks neist veetlevaist tualettlauda liigest, mida ümbritseti riidega, kusjuures ta sarnles daami kleidi siluutile. Klaasist lauaplaadi ovaalset või ümmargust äärt kaunistasid taljesarnaselt volangid, raffid, rüüžid, ja paelad. Kogu seadeldis sarnles viktooria aegsele stiilkleidile. Klaasipinnal võidutses karpide, tassikeste, harjade ja kammidega ümbritsetud peegel. Riidega kaetud sisseehitatud sahtlid võimaldasid tarvilike kosmeetiliste vahendite alalhoidu. On üleliigne tähendada, et niisu-

gune ainult tualettlaudaks tarvitav mööbel sobib vaid vastavasse tualett- või magamisruumi. Seal, kus kušet asendab voodit, kus magamistuba on ühtlasi ka elutoaks, kaotab selline tualettlaud oma mõtte ning veetluse. Siin võib teda asendada iga teine üldise mööbli ja ruumiga sobiv laud. Väga praktiliseks on osutunud laud, mis sobivad ühtlasi kirjutus- kui ka tualettlauda, sel viisil, et nende sileda lauaplaadi keskmist osa saab ülesklappida ja tualettpeegliks muuta. Kõik vajalised iluravi esemed asuvad keskmises sahtlis, mida hiljem peegliks kasutatud lauaplaad järele katab. Mööbliahitajate fantaasia on veel kaugemale läinud. On leiutatud isegi tualett-kummut lahtiklapitava peegli ning sahtlitega, millesse on ehitatud nii osavalt veel juurekuuluv iste, et ainult asjasse pühendatud võivad seda märgata.

Tähtis on tualettlauda õige asend. Ainuke õige koht tohiks olla akna ees, kust saabub tualeti-knustiks vajalikku päeavalgust, mida ei asenda ükski kunstlik valgustus.

Kui kunagi ühele mööbliesemele kuulub naise õige armastus, siis on see tualettlaud. Sellepärast ei kao ta ka naise elust, isegi siis mitte, kui uue stiili ruumipuudus sunnib teda näiliselt tahaplaanile astuma.

Samast magamistoast
riidekapp, tualettlaud
Joh. Ilisson'i mööbli-
tööstuselt, Riia tän. 9,
Tartus.

Praktilisi pühadekinke,

vajalikke majapidamistarbeid jne. **ei põlga keegi.** Seepärast külastage meie ärisid pühadeostude tegemisel.

A-S. D. MIRVITZ & POJAD

Tallinn, S. Tartu maantee 13, telefon 306-81. Tartus, Raekoja 6.

Daamidele elegantseid kingi

maitsekas ja rikkalik valikus leiate alati

K. Konfen'i
jalanõude tööstusest

Tartus, Riia tän. 18,
telef. 12-85

Väike kosmeetiline nädalakalender

On võimata teostada ühel ja samal päeval kõiki kosmeetilisi raviviise. Sellepärast on soovitatav jaotada neid kalendaarse süsteemi järele, mida tuleb jälgida sihikindlalt.

Esimene reegel: magamine on parim kosmeetiline vahend. Ainult hästi väljamaganult ollakse värse ja rõõmus. Rõõmsad inimesed mõjuvad aga alati veetlevalt.

Iga hommikune keharavi on enesestmõistetav. Nahka tuleb puhastada, froteerida, teha hingamisharjutusi ja võimelda. See ei tarvi palju aega. Üldine kosmeetika jaotada nädalapäevadele.

Pühapäeval mõelge juustele. Ilusat juust omatakse ja säilitatakse ainult siis, kui juukse juured on terved ja hästi töötavad. Hoolitsetagu peanaha ravi eest. Peapesemisest on olnud juba juttu. Pühapäevaks noteerime aga erilise pea massaaži. Peanaha massaaž toimub juba igal hommikul kammimise ning harjamise teel. Lisa massaažiks võib asetada sõrmed peanahale, kusjuures põial ulatub kõrva ülemise ääreni. Lükata nahk väikese nõksuga, ilma et sõrmed libiseks, lagipea poole. Siis samal viisil tagasi tõmmata. Asetada sõrmed veidi ülespoole ja jätkata endisel viisil, kuni on jõutud pealae keskele. Nüüd teha sama massaaži vastupidises suunas tagasi. Selleläbi elustub vereringe, naharakud uuenduvad ning tagajärg on — ilus, täiuslik juuste kasv.

Esmaspäeva hommikul alustage näoraviga. Sageli on tegemist kahe väikese nina veaga: viimane kannatab kas tugeva punetuse all, või on rasvane.

Esimene pahe ilmneb eriti sügisel ja talvel, s. t. jahe-datel aasta aegadel. Nina punetuse põhjuseks on väike verepais. Siin aitab nina massaaž. Alustada pöidla ja nimetissõrmega ninaotsast, minnes sik-sakiliste liigutustega üles nina juureni. Pöial ja nimetissõrm peavad sealjuures kergelt vibreerima. Kui niisugune massaaž raskematel juhtudel ei aita, siis võib soovitada vahelduvaid vanne. Tupsutada nina kord külma, kord sooja vette kastetud vatitombuga. Rasvase nina vastu aitab kölnivee, alkoholi või piiritusega hõõrumine.

Teisipäeval asuge lõua juure. Lõua all asub rikkalikult rasunäärmeid, mis sageli soodustavad toppelt lõua tekkimist. Sellepärast tuleb teha vähemalt kord nädalas lõuamassaaži. Asetada nimetissõrm lõua ja alumise huule vahele, teised sõrmed lõua alla ning libistada keskelt alates mõlemale poole, kuni kõrvadeni.

Kolmapäeval vaadeldge lähemalt käsi. Sõrmi tuleb masseerida, et elustades vereringet siingi elustada ja vältida sadestumishaigusi. Selleks sõrmi veidi näpistada ja hõõruda sõrmeotstest üles kuni käeni, nagu tõmbaksime kinnast kätte. Nüüd kasta sõrmeotsad leigesse seebivanni, mis pehmen-dab nahka. Sellejärele võib üsna mugavalt üleliigset nahka puu-spaatliga tagasi lükata.

Neljapäevane päev pühendage jalgade ravile. Jalgu tuleb vannitada, sisse õlitada ning masseerida. Massaaž teha vannitamise ajal. Sel puhul libistada harjaga varvastest põlveni, kus teha kergeid ringliigutusi. Hari võib julgesti olla veidi kare. Pärast vanni nahka hästi froteerida. Nüüd jalad sisse õlitada ja puuderdada. Üleliigse puudri ning mitte sisseimunud õli eemaldame rätikuga. Niisugune jalaravi on kehale väga kasulik, eriti ametiskäijatele. Nad ei väsi nii kiiresti, kuna väsimus-nähud algavad peamiselt jalgadest.

Reedel hoolitsege huulte eest. Huulte nahk on õrn ja tundeline. Ta rabeneb ja muutub karedaks, eriti saabuvale külmal aastaajal, olles ühtlasi puuduliku naha toitumuse tunnuseks. Sellepärast tuleb teda aegajalt kreemiga sissemäärada. Selleks valida mõni parfümeerimata kreem, kuna see ei jäta maitset järele. Kreemi sissehõõrumisega alata pöidla ja nimetissõrmega huule keskelt ning suunduda õrna nahka rebimata suunurga poole.

Laupäev on nädala lõpp. Sel päeval tegelege tundlikumate meeleorganite, silmadega. Silmade pööritlemine külmas vees tugevndab nägemisvõimet ja muskleid. Seda teha kaks minutit. Ühtlasi tuleb teha ka silmade massaaži. On vajalik toonitada, et silma ümbrust tuleb ainult võimalikult kerge kloppimisega näol masseerida, kuna nahk on siin väga tundeline.

Sellelega lõpeb väike kosmeetiline nädalakalender. Ta ei ole mitte enam ja ka mitte vähem, kui lisa igapäevasele kosmeetikale.

Just see õpi
mu ammune
soov

Nõuandeid noortele emadele:

Lapse keha muskulatuuri arengust

Lapse keha muskulatuuri areng on vajaline keha loomulikus seisus püsimeks. Lülisamm üksi ei ole suuteline seda hoidma. Laps langeb istudes ettepoole. Alles järk-järgult hakkab ta end käte najal ülesajama, hiljem edasi liikuma ning lõpuks püsti tõusma ja käima. Selles ajajärgus võivad emad lapsele palju halba teha, kui nad hakkavad last liiga vara passiivselt ülesajama. Päämiselt tiivustab seda tegema ema edevus — võidujooks tuttavate ja nende lastega. Nii mähivad nad sageli lapse käsi ja jalgu sidemega kinni, eeldusega et laps saaks hakata kiiremini istuma. Sealjuures ollakse teadmatutes, et sidumine takistab lapse keha normaalset arengut. Liikumise takistamisega jääb muskliste arenemine puudulikuks. Sellepärast: võimaldada lapse kätele ja jalgadele vaba liikumist!

Ka püüab osa emasid last patjade abil varakult istuma panna. Lapse muskulatuur on aga nõrk, mistõttu vajub ta ettepoole kokku. Selg muutub kumeraks ning lihased venivad välja. Tekib „istumise kühm“. Säärane korduv istuda laskmine võib esile kutsuda püsiva selgroo kumeruse, eriti kui laps põeb rahhiiti (inglisehaigust). Lapse lülisamm on sel juhul pehme, lü-

lid liituvad kiilutaoliselt kokku ning kumerus säilib. Sellepärast tuleb oodata kuni laps hakkab ise istuma.

Palju halba tehakse lapsele ka käsivarrel kandmisega. Istumise pind käsivarrel pole horisontaalne, vaid läheb poolpõiki. Lapse keha hoitakse rinna vastu, vaagen asub viltu, lülisamm on külje peale kumer. Tekib külje kõverus. Kui laps põeb lisaks rahhiiti, siis võib selline küljekõverus püsima jääda, tekib nn. skolioos.

Otstarbekohane on last juba varakult (kahekuuselt) asetada kõhuli. See ei meeldi talle esialgu, ta pöörab pea viltu ja hakkab nutma. Pärastpoole katsub aga juba aegajalt pead tõsta. Viimane toiming on soodustav kaela- ja seljamuskliste arenemisele. Hiljem püüab ta käte abil isegi keha üles tõsta. Kui lapse jõud on juba nii suur, et ta saab istuda ja liikuda, siis katsub ta ülestõusta jalgadele. Algul on see vaevaline. Jalgade seis pole sealjuures nii nagu täiskasvanul. Lapse keha on paindunud ette, jalad ja puusad on kõverad. Vaagen ei lasku veel küllaldaselt allapoole, mistõttu ei saa laps puusast täiesti välja sirutada. Alles järkjärgult sirutub

puus, sirgnevad põlved ning laps tõstab keha rohkem sirgelt üles.

Laps ei kasva kõigil ajajärgel ühtlaselt. Kiireim kasv on esimese aasta jooksul. Kui ta sündides on 50 sm pikk, siis aasta lõpul on ta pikkus 70 sm. Esimesel poolaastal kasvab ta umbes 13—14 sm, teisel poolaastal juba vähem, umbes 6—7 sm. Kasv toimub eriti jäsemete arvel. Tüdrukud kasvavad kiiremini kui poisid.

Samasuurt tähelepanu kui väikelaste kasvatamisele, tuleb pöörata ka kooliealistele lastele. Viimane on ajajärk, mil tekib kõige enam lülisamba kõverdusi ning kehavormi ebanormaalseid arenemisi. Selles ajajärgus on tähtis rinnakorvi areng. Viimase väljakujunemisest on tingitud ka kopsude areng. On rinnakorvi areng puudulik, siis ei saa kopsud hästi funktsioneerida ning hingamine on takistatud. Sageli võib juba kehahoiu järele otsustada viimaste arengu üle, nii näit. on tuberkuloosi haigeil enamasti eriline rinnakorvi kuju — kitsas, lame ja pikk. Samuti pole kooliealistel lastel süda veel järele jõudnud keha arengule. Seepärast tuleb hoiduda mainitud ajajärgus lapse organismi koormamisest.

A. R.

Kadedus lastetoas

„Ema, Hiljal on ka uus pall, mispärast minul ei ole?“ „Ema, Hilja käis suvevaheajal maal, mispärast mina ei käinud?“ Kui sageli võib kuulda midagi säärast lastetoas! „Hiljal on ka...“ see on kõneviis, mis paneb mõtlema!

Kas kadedus algab juba lastetoast? Niipea, kui laps hakkab võrdlema, on kadedus seal. Esmalt avaldub ta üsna vaikselt ja salaja, kuid aegamööda kasvab see tugevamaks. Lapsed ei suuda sageli otsustada, mispärast Hiljal on ja neil mitte. Nad tunnevad end hooletusse jäetuna ja muutuvad umbusklikuks! Kui last ei juhatata õigel viisil, siis ei saa ka temalt nõuda, et tal oleks õige otsustamisvõime! „Kuid see oleks ju nii ilus, kui mina ka ühe palli saaksin!“ Nüüd tuleb asjal õigest otsast haarata! „Kindlasti see oleks kena, kuid elus ei lähe kõik nii nagu arvatakse! Kui mina ka alati ümber vaataksin, mis teistel inimestel on, ja minul mitte,

siis ma ei saaks üldse tööd teha. Emalgi on sageli soove, mis ei täitu. Ma rõõmustun, kui teistel on midagi ilusat, kuid kadedaks ma sealjuures küll ei muutu.“

Väike vaatab mulle hetke kaheldes otsa. „Kui sa midagi nii kangesti tahad, ema, ja kõik teised saavad seda, ainult sina mitte, kas sul ei ole siis ka kahju?“ Nüüd pean naerma: „Kui kõigil teistel on ja ainult minul mitte, siis olen ise selles süüdi!“ Veel ei ole tüdruk üsna veendunud: „Kui Hiljal midagi on ja minul mitte...“

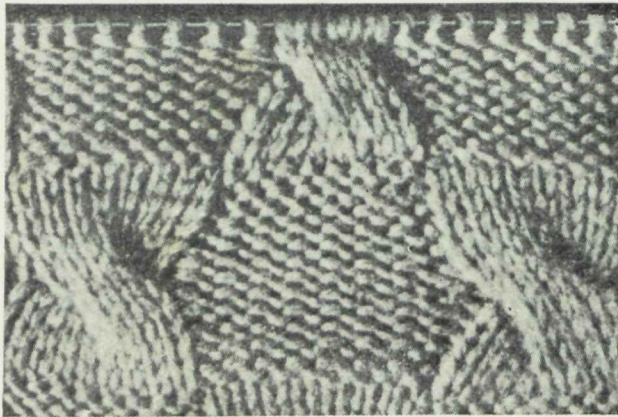
„... siis ei ole see sugugi nii halb ning asi pole seda väärt, et pikemalt järele mõelda! Hilja sai uue palli, sina said aga uue pildiraamatu. Kas Hiljal ka on uus pildiraamat?“ Pearaputus. „No näed, see on ju üsna naljakas, kui ühel on midagi ja teisel ei ole! Hilja lasseb kindlasti sindki palliga mängida ning sina annad talle oma pildiraamatu!“ Nii on laps

lohutatud ning tean, ta ei ütle kunagi enam, „Hiljal on ka...“

Kadedus tuleb lastetoast juurtega eemaldada! Meie, emad, teame täpselt: meie lapsed ei sünni inglitenä ilma! Nende elu võib aga kergendada, kui kõik halb juba algusest saadik juurtega hävitatakse.

Ella N.

Passe kudumiseproov nr. 3-le.

3. Mustrilise passega kootud jakk.

Jakile kulub 450 g sinist jämedat villast lõnga. Mustrit kootakse antud proovi järgi. Krae kirjust siidist. Lõikeskeem mustrilehel 100 sm rinnamõõdule.

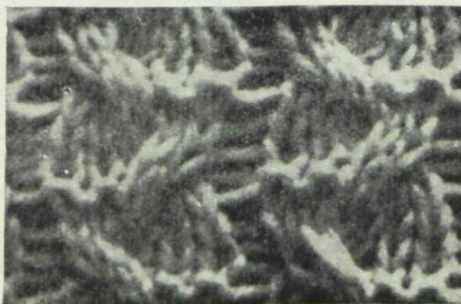
3

2

2. Kootud kampsun.

Kõrvaltnööbitav mustriliselt kootud kampsun on valmistatud samalrohelist villasest lõngast varrastega nr. 2. Kootakse lõigete jär-

Kudumiseproov kampsun nr. 4-le.

1

gi ja alatakse alumisest äärest. Äär 2 parem silma, 2 vasaksilma on 8 sm lai. Siis kootakse proovi järgi mustrit 100 rida, mille järgi algab passeosa 2 silma parempidi, 2 vasakut pidi ja järgmine kord ümberpöörduvalt. Kudumiseproov mustrilehel.

4. Kootud kampsun.

Varrastel kootud suuremustriline kampsun on valmistatud helekollasest villasest lõngast. Kootakse lõigete järgi antud mustriproovi järgi. Ees tumepruunid läbiõmmeldavad nõöbid.

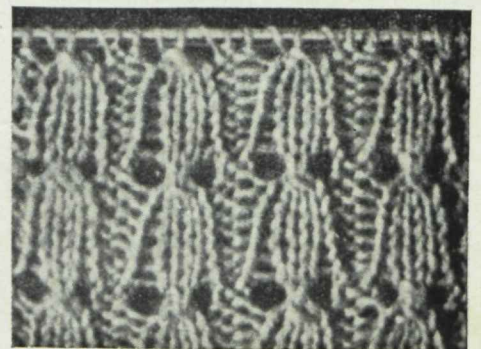
1. Jumperpluus.

Kootud pluus on valmistatud laks-

4

roosast villasest lõngast, mida kulub umbes 250 g. Eesosa ja varrukad on kootud mustriliselt antud proovi järgi. Krae valgest pikeest.

Kudumiseproov jumperpluusile nr. 1.

471

472

473

474

475

476

477

471. Elegantne talvemantel rebasenahast krae ja juurekuuluva muhvida. Vöö suure pandlaga.
 472. Laiade revääridega sirgelõikeline vööta talvemantel. Krae kotiknahast.
 473. Sportlik talvekostüüm paksust villasest riidest, äärestatud karusnahaga.

474. Nooruslik talvemantel ilusa nahkkraega, mis kinnitatud siidnööriga. Nööri otstes nahkpallid.
 475. Lihtsa tegumoega talvemantel suure nahkkraega. Krael mantliriidest seos ees.
 476. Moodne suusaülikond üherealise nööpkinnisega.

478

479

480

481

482

483

484

1. Nägus kleit hall-rohelisest ja hallist sametist. Ees metall- või luupannal. (Lõige lõikelehel)

7. Moodsavormiline talvekübar mustast vildist või sametist, kanditud ripspaelaga

6. Sportlik talvemantel hele-beezhist pehmest villasest riidest. Kraaks nutria. Vöö nahast

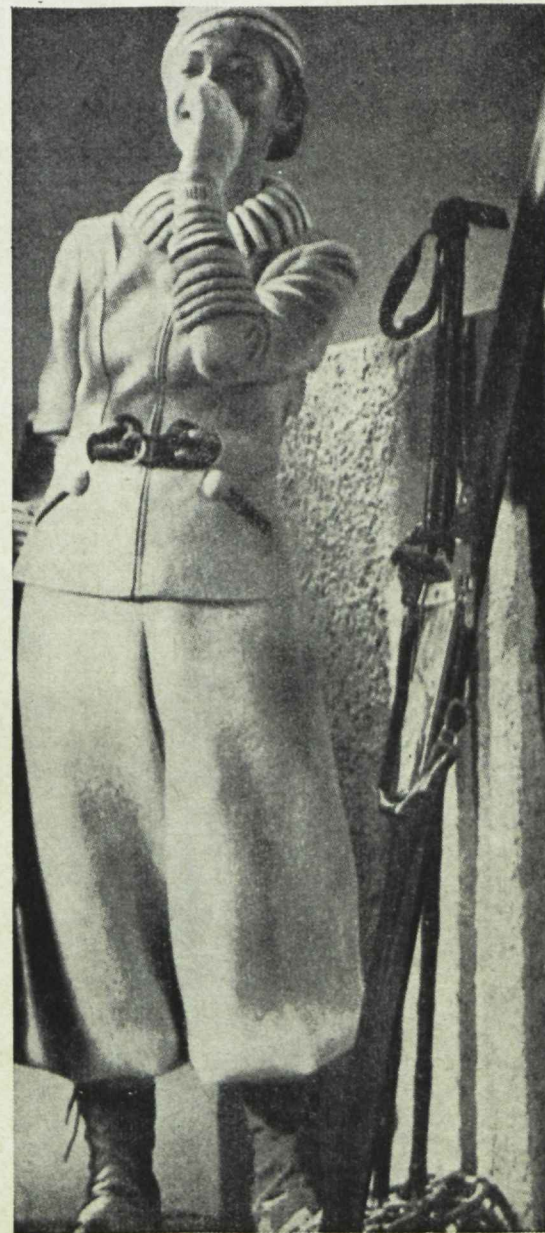
8. Elegantne samet-cape ripspaela kaunistuse ja kitsa looriga

3. Päevakleit villasest beezh riidest. Garnituuriks punane-beezh punktiline siidkrae ja vööseos

5. Elegantne õhtukleit valgest läikivast siidist. Väga nooruslikult mõjuvad ülestõugatud puhv-carrukad.

4. Suusäilikond heledast villasest materjalist. Tähelepanu väärivad moodsad kindad, müts ja kampsuni krae

2. Pärltikanditega õhtu- või teatrikleit pastell värvi siidist. Üle maaniulatav sametkeep.

485

486

487

488

489

490

491

477. Suusaülikond, mis koosneb tumepruunest pükstest ja beež jakist.
478. Pealelõunakleit tumepunasest krepp-marcaïne'ist. Ees ümmargune passe. Õlgadel metallnööbid. Vöö ja mansetid tikitud. Lõige lõikelehel.
479. Soos-kleit sametist või villasest. Valge kahekordne siidkrae ja tumedamad seosed ees.
480. Päevakleit villasest ripsist. Krae ja kätsed heleda-värvilisest hiinakrepist.
481. Lihtne tikitud garnituuriga kleit villasest riidest. Vöö ja nurgavooder tumedamast riidest või same-tist.

482. Moodne päevakleit siidnööri kaunistustega.
483. Pealelõunakleit sinisest siidkrepist. Krae valgest ja tumesinisest siidist.
484. Pealelõunakleit mattkrepist. Ees krooked ja huvitav vöökinnis. Varrukad sametist.
485. Lihtne pealelõunakleit helesinisest villa-nopeest. Krae ja esolev seos valgest siidist. Seos äärestatud kitsa pitsiga. Ees ja kätistel tikandused.
486. Väike-õhtukleit liivavärvi siidkrepist. Moodne varruka lõige.
487. Lihtsa tegumoega teatrikleit mustast krepp-satää-

492

493

494

495

496

497

498

499

500

501

502

503

504

505

nist. Esitükk ja varrukad kaunistatud peente nõor-voltidega.

488. Öhtukleit helesinisest georgette'ist. Õlgadel ja all ääres pärlitikandid.

489. Moodne pluus valgest siidist. Ees nägus paela-garnituur. Lõige III lõikelehel.

490. Soos-kleit kirjust villasest materjalist. Ees samast riidest valmistatud rullkaunistised ja väike valge krae.

491. Nägus päevakleit rohelisest villasest tumedamate joontega. Jooned töötatud huvitavalt mitmes sihis. Krae, kätised ja nõöbid tumerohelisest sametist.

492. Pealeõunakleit vanaroodsast villakrepist, suure pu-nasest sametist kahekordse kraega.

493. Kleit sinisest villasest. Seosed ees ja vöö küljes valgest pikeest. Lühike boleroo taoline ülaosa kaunistatud ilusate nõöpidega.

494. Moodsalõikeline liivavärvi villasest nopeest. Vöö pruunist sametist.

495. Helepruun pealeõunakleit plissee passe ja allosaga.

496. Kimonolõikeline kleit mustast siidist või villasest. Esiosa ja vöö punased. Ees huvitav tepp-kaunistus valgega.

497. Elegantne pealeõunakleit mustast siidist vähese valge garnituuriga. Raglanlõikelised varrukad.

498. Nägus kleit punakaspruunist sametist või villasest. Kaela ümber valge plisseeäärestus.

MARET

**Daamide üliriideid,
kostüüme, mantleid,
kasukaid**

▼

soovitab maitsekas valikus

A. KÖST,

TALLINN, Niguliste 16, telef. 429-81

*Kallim, ega Sa ei unusta ostmast
minule pühadekingi*

*täiuslikumast ja suuremast
kullasepa ärist*

Ferd. Lepik

Tartus, Promenaadi tän. 3, telef. 31,

sest sealt leiad kindlasti minule
ihaldatud kingi —

*nägusama väärtmetallist ehte- või
tarbeasja.*

506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517

499. Lihtsalõikeline hommikumantel ühevärvilisest riidest. Krae, kätsed ja tasku ääred kaunistatud peene nõõri või paelaga.
 500—503. Neli nägusat öösärki, millised moed sobivad kasutada vanade särkide parandamiseks ja mitmest kokkutegemisel.
 504. Huvitava lõikega hommikukleit peenetriibulisest villasest materjalist. Krae ja vöö kirjust siidist.
 505. Põll ühevärvilisest pesuriidest, äärestatud kahtvärvi paelaga. Lõige lõikelehel VI.
 506. Tütarlapse kleit.
 507. Pluus ja seelik suuremale tütarlapsele.
 508. Poisikese ülikond.
 509. Ruuduline kleit tumeda äärestusega.
 510. Sametist kleidike väiksele tütarlapsele. Lõige VII lõikelehel.

511. Raglanvarrukatega kleit suuremale tütarlapsele.
 512. Väikese nahkkraega mantel.
 513. Seelik ja pluus väikesele tütarlapsele.
 514. Poisi ülikond, mustad sametpiüksid ja valge pluus.
 515. Poisikese põll. Lõige VIII lõikelehel.
 516—517. Kaks ilusat tütarlapse kleiti.

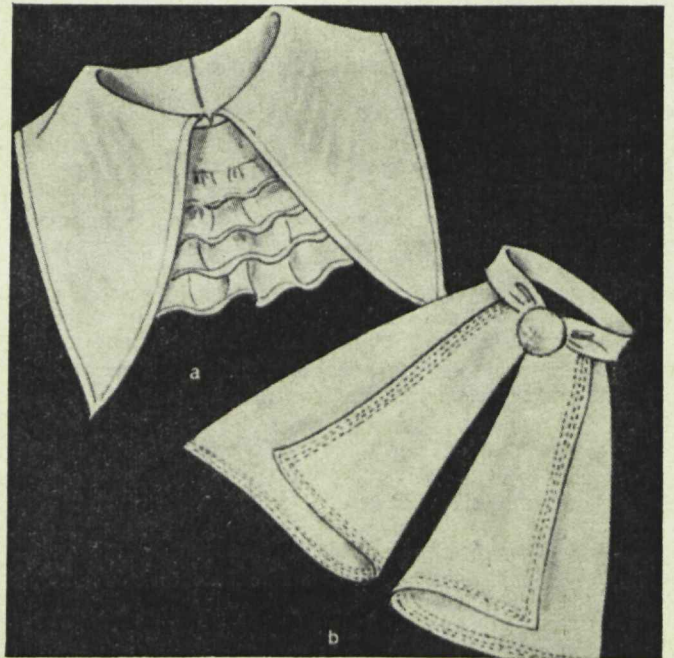
MÕNDA MOEST

Mood muutub teatavasti ebamoodsaks, kui ta on liiga läbilõõnud, kui igäüks seda kannab, mille läbi moeloojad teistest erineda tahtsid. Erandi moodustavad selles reeglis vaid need leiutised, mis osutusid eriti tarbekohasteks. Kuid moeloojate kõrval, kes otstarbekohasust seovad harmooniliselt iluga, on ikka jälle naisi, kes oma kutset „toonniandja olla“, säilitada tahavad. Nad vaevavad end kahjuks sageli kramplikult, et uut uuemaga üle trumbata, nende püüe maitsega silmapaista läheb sageli maitsetuseni.

Silmatorkamisega ei saa Pariisis, New-Yorkis või Hollywoodis küllalt kaugele minna. Sellepärast ei jätku tänapäev Ameerikas moedaamile ehteiks enam metallidest, mida maa pakub. Ta tahaks kõige meelsamini tähti taevast alla tuua. Siinjuures võib mainida, et New-Yorki daamid kannavad briljantidest tähti või ka ainult järel aimatud läikivaid kivisid tähe kujudena juustes, või jälle lasevad läikivaid usse soengust läbi väänelda. Uudis, mida võib varem või hiljem näha ka meie suurteil õhtutel. Palju omapärasem on asjaolu, et seal on meteor-kivid väga hinnatavad, milliseid kantakse ketikese otsas. Nii-suguse ehte kandjat peab läbima magus joovastus, öeldes enesele, et see tükike kivi oli kord hiilgava komeedi üks osa, mis taevast ehtis. Muidu ei oleks see mood hästi taibata. Meteor-kivi ei ole ju iseenesest ilus, vastuoksa, ta näib üsna inetuna. Sel juhul peab illusiooni väärtus asendama ta välist ilu. Võibolla oli see tükike rinnal selle meteoori osa, mis iga üheksatuhanda aasta pärast kord inimest tabab, kui ta ilmaruumist alla langeb — küllalt, et rõõmustuda selle mitte just väga odava aarde üle.

Olgu kuidas selle kurioosumiga on, kuid ühe Londoni frisööri moeidee paneb küll veidi pead raputama. Sest tal ei ole midagi vähemat teha, kui iga daami pead kaunistada väikese pühavalgusega. Juuks kähardatakse, säetakse lainetesse ning määratakse siis mingi kosmeetikumiga. Sellele võib daam iga värvi puudrit raputada, milles tema juuks peab särama: rohekalt, sinakalt, punakalt. Sel sära-soengul on vaid üks viga: ta pääseb alles pimedas mõjule.

Hollywoodis ei proovita üksi ise-säravaid autoteesid,

Kaks moodsat kraed.

Kitsas kaela ümbritsev vilturiidest riba, millel eest hästikukkuvad tükid moodustavad nägusa žaboo. Lõige IV lõikelehel. Peallamav krae volangidest koosneva eriosaga. Lõige V. lõikelehel.

vaid daamid määrivad ka omi sõrmeküüsi fosforeeruva vedelikuga, nii et poolpimedas ruumis näivad sõrmed vaimukätena.

Pariisis selle vastu ei tegeleta keemiaga, vaid ollakse pöördunud kunsti poole. Kas ei peitnud rokokoo daamid oma armsama miniatüür-pilti juustesse, miks ei peaks meie meeldivaid maastikke sõrmeküüntele maalida laskma? Seda võiks arvata aprilli-naljaks — kuid see on kahjuks täielik tõde. Värvid, mida sealjuures kasutatakse annavad maalile umbes nädalase püsivuse.

Kui kaugele aga moenarrusega minna võib, on võistlus, mida üks Pariisi iludussalong algab lõuna ameerika indiaanlaste suguharudega. Viimased tõlgitsevad oma ilumõistet läikivmustade hammastega. Pariisis hakati sel sesoonil hambaid värvima kleidi värvitooni järele. Esimene olid need manekeenid, kes oma roosavärviliste, pastell-siniste ja õrn-roheliste hambakestega möödudajatele naeratasid. Veel jäid inimesed imetledes seisma selle omapärase nähte ees — kuid kes teab, kas ei nõua see varsti rohkem ohvreid...

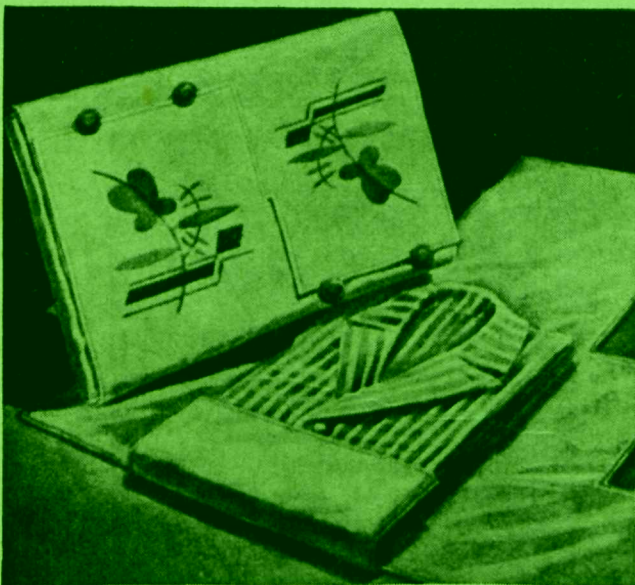
K Ä S I T Ö Ö

Põranda vaip

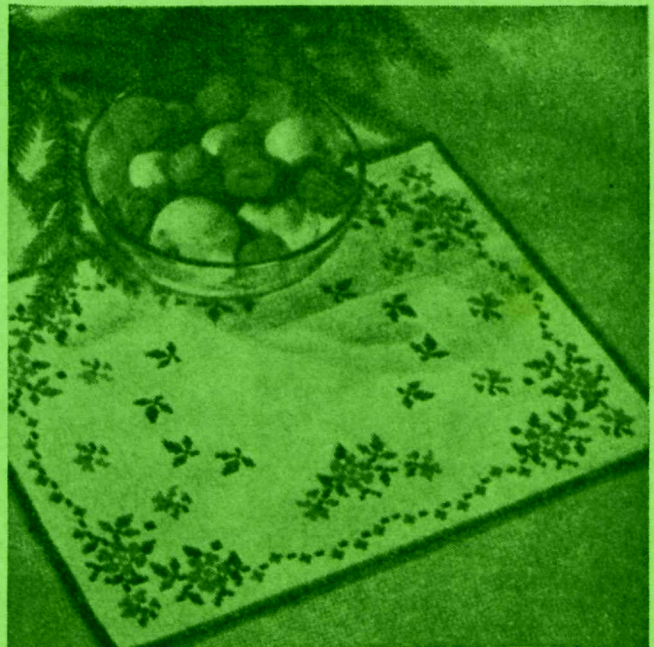
Vaipa võib sõlmida, samuti valmistada smärna-töös ja rist- ning keelimpistes. Vaiba suurus on 246×376 ruutu. Kui sõlmida või valmistada smärnatöös, siis tuleb iga ruudu kohta üks sõlm, õmmeldes aga iga ruut vastab

kahele pistele. Värvid on antud „Ekstra“ värvikaardi järgi. 1 — hele beež, 2 — roostepruun, 3 — roheline, 4 — jääsinine, 5 — tume beež, 6 — pruun. $\frac{1}{4}$ mustri- mustrilehel.

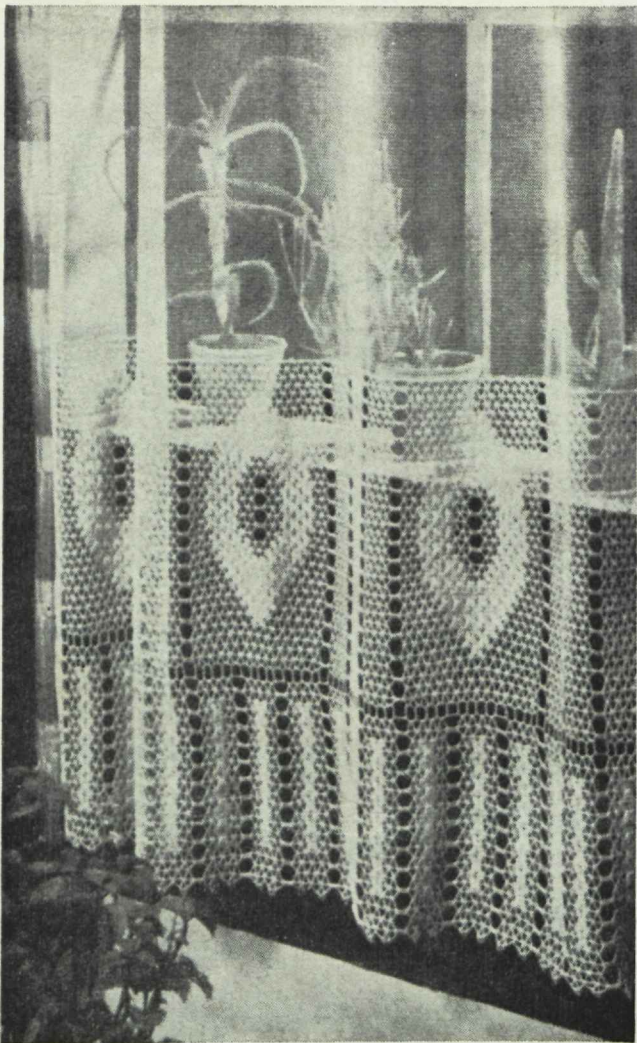
Pesu-pani mehele.

Nägus pesu-pani mehele, mida hea kasutada reisil. Peal- miste- le klappidele muster peale tikkida, siis vooder alla õmmelda ja mõne värvilise niidiga äärtest läbi teppida. Muster ja lõikeskeem mustrilehel.

VÄIKE RISTPISTES LINA JÕULULAUALE.

Lina on valmistatud mõnele jämedamakoelisele riid- dele ristpistes. Muster ja värvi nr-d. DMC kaardi järgi mustrilehel.

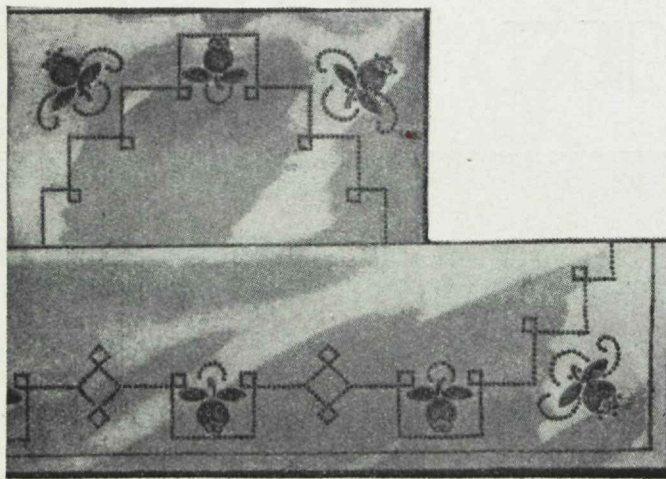
MOODNE AKNAEESRIIE.

Aknaeesriide ülemine osa on $\frac{1}{2}$ sm suuruste aukudega fileest ja alumine osa heegelpitsist. Heegelpitsi laius on 52 sm. 150 sm laiuse heegelosale kulub 220 g läikenii nr. 20. Pits alatakse ülevalt äärest, üles luues soovitud laiuses õhusilmi. Ühele mustriosale tuleb luua 172 õhusilma. Antud eesriie koosneb 4. mustriosast, kui soovitakse veel laiemat, siis võib valmistada üks osa juurde. Heegeldatakse edasitagasi ridades. Mustril oleva viltujoone asemel heegeldatakse üks kolmekordne samm, viltu punkterjoone asemel 5 õhusilma, ristjoone asemel 4, 2 või 5 õhusilma, nagu mustril märgitud. Paksude õiekeste heegeldamist näeme antud proovil. Muster mustri-lehel.

Tikitud kohvikannu-soendaja.

Tikitud kohvikannu-soendaja on valmistatud kaht värvi riidest ja tikitud kas villase või perleega. Värvide oleksid: kollane, beež, tume, karminpunane, hele, karminpunane, tume vaskpunane, hele vaskpunane, helesinine, tumesinine, heleroheline, keskmine roheline. Õmblemisel võib kasutada ka ülejäänud lõngu, õmmeldes iga õie isemoodi värviga. Muster mustri-lehel.

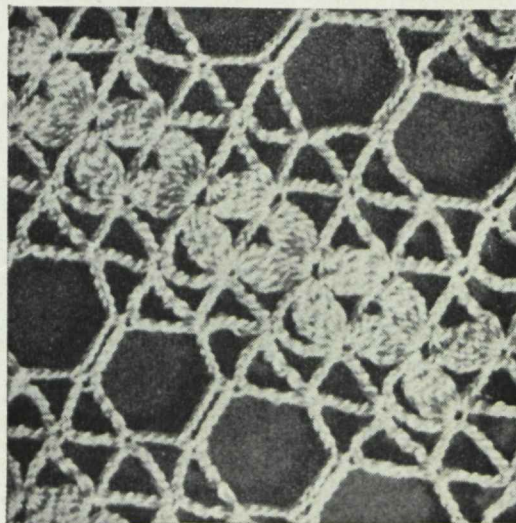
Voodigarnituur.

Nägasalt käunistatud voodipesu, pilu-, auk- ja valgetikandiga. Muster mustri-lehel.

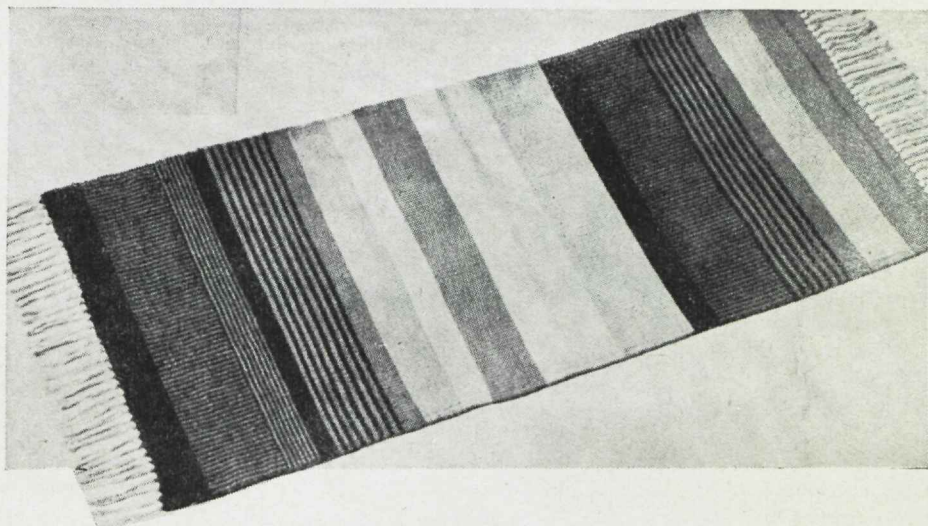

KOOTUD SOHVAPADI.

Selle nägusa joonmustrilise sohvapadja jaoks käärida lõim nr. 16 ja kududa soas nr. 45/2. Koeks villane lõng. Värvideks on valge, helesinine, tumedam sinine ja tumepruun. Esiteks kootakse 7 sm t. pruuni, siis 6 sm t. sinist, 5 sm helesinist, 4 sm valget, 4 korda: 2 lõnga t. sinist, 2 l. valget, 3 korda: 3 l. t. sinist, 2 l. valget, siis $2\frac{1}{2}$ sm tumesinist, $3\frac{1}{2}$ sm vaheldamisi 1 lõng tumepruuni, 1 l. helesinist, $10\frac{1}{2}$ sm vaheldamisi 1 l. tumepr., 1 l. valget, 6 sm t. pruuni, $3\frac{1}{2}$ sm t. sinist. 3 korda: 1 lõng valget, 2 l. t. sinist, 4 korda: 2 l. valget, 2 l. t. sinist, 5 korda: 3 l. valget, 2 l. tumed. sinist, siis $4\frac{1}{2}$ sm valget. Padja suurus 58x47 sm.

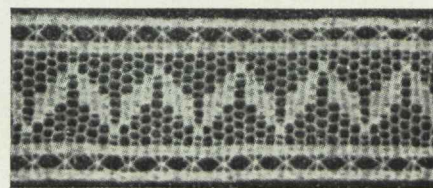
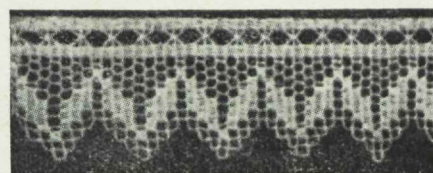

AKNAEESRIIDE HEEGELPROOV.

KOOTUD JOONMUSTERIGA VAIP.

Vaiba lõimeks on linane niit ja koeks jäme villane lõng. Värvideks on tumepruun, helebeež, tumebeež, helesinine, tumedam sinine. 72×160 sm vaiba jaoks ülesvedada 153 lõnga, mis vähemalt 220 sm pikad, et jääks algusest ja lõpust umbes 15 sm pikkused narmad. Vaip on ripspindne. Esiteks kootakse 7 sm t. pruuni, 14 sm vaheldamisi üks lõng t. pruuni, 1 l. t. sinist, 7 korda: ½ sm t. pruuni, ½ sm t. sinist, 3,5 sm tumepruuni, 7 korda: 1 sm t. sinist, 1 sm t. pruuni, 4 sm t. sinist, 8 sm helebeeži, 6 sm helesinist, 11 sm tumebeeži, 15 sm helesinist, 14 sm helebeeži, 5½ sm t. pruuni, 15 sm vaheldamisi 1 l. t. pruuni, 1 l. t. sinist, 7 korda: 1 sm t. pruuni, 1 sm t. sinist, 3½ sm t. sin., 9 sm helebeeži ja 11 sm tumebeeži. Narmad sõlmitakse 4 lõnga kokku.

Heegeldatud ääre- ja vahepits.

Pitsid on heegeldatud niit nr. 80. Vahepitsi laius umbes 7 sm ja äärepitsil kuni 6 sm.

Moodsad eestikirjalised kindad.

Kootud kinnaste põhivärviks on must ja mustritud kudumisel on tarvitatud tumehalli, helehalli, kollast, oranži, rohelist ja beeži. Muster must-rilehel. Värviproove saab toimetusest tasuta. Postiteel tellides lisada saatekulu 10 senti.

Filee linik.

Väike fileelinik lihtsa labase põimega. Muster must-rilehel.

JÕULUPÜHIKS

Jõuluudiseid
Spekulatius
Shokolaadi ja martsipaan asju
Kingitus-pakikesi lastele

KONDIITRIÄRI J. LILL

Tartus, Riia tän. 11, telefon 9-46

Katsetage
meie köögiga

Jõuluküpsiste taignad

Muretaigen.

Sageli on kokaraamatuis või muidu retseptides lause: „valmistada muretaigen“, ilma et oleks antud lähemaid juhiseid. Sellepärast on vajalik, et iga perenaine tunneks muretaigna põhiresepti, millisest võib tuletada kõiki teisi muretaigna retsepte.

Tarvis on järgmisi aineid järgmises vahekorras: 500 g jahu, 250 g võid, 150 kuni 200 g suhkrut, kaks muna, kaks teelusikat rummi (piiritust) või kaks nootsatäit küpsetispulbrit kergitamiseks. Peatingimuseks muretaigna juures on see, et kõik antud ained oleksid võimalikult külmad. Taigen tuleb valmistada jahedas kohas ning kaunis kiiresti. Iga muretaigen peab 1 kuni 2 tundi, mõnikord isegi üks päev külmias kohas seisma. Ainult siis lasseb ta end hästi ümbertöötada ja küpsetada. Jahu sõeluda suurele küpsetuslauale. Segada suhkruga ja vähese soolaga, teha keskele väike auk, kuhu panna katkilöödud munad ning antud maitseained. Sõtkuda kiiresti läbi ning lisada siis juure võimalikult väikseid võitükikesi ja antud hulk kergitusvahendit. Kogu tainast sõtkuda võimalikult kiiresti käega. Seda tainast on vaja küpsetada keskmise kuumusega ahjus. Ahju kuumust saab proovida käega või panna tükike siidipaberit 3 kuni 4 minutiks ahju, mis keskmise kuumuse juures tõmbub kollakaspruuniks.

Meekoogi taigen.

Mesi (tarvitada võib kunst- või kärjemett) keeta üles suhkru ja antud või hulgaga. Siis lisandada üks kolmandik maitseainetega segatud sõelutud jahu, lõpuks ülejäänud osa, mis hästi segatud kergitusvahendiga (põdrasarvesool, küpsetuspulber, potas). Kui kergitusvahendiga segatud jahu panna kuuma massi, siis kaotab kergitusvahend oma mõju. Paljude meekoogi liikide juures on nõutud, et taigen peab seisma vastavalt retseptis antud aja, kas mõni tund või isegi kaks nädalat. Küpsetada keskmise kuumusega ahjus.

Hõõrumistaigen.

Siin on vaja vahet teha, kas retseptis esineb või, või ainult suhkur ja munad. On tainas võita, siis alustada munakollaste vahustamisega suhkruga. Seda teha niikaua, kuni suhkur enam ei krigise. Lisada vaheldumisi juure jahu, vedelikku ning maitseaineid. Küpsetispulbrit

tuleb alati alles viimasel silmapilgul lisandada, enne seda kui taigen asetatakse vormi, kuna ta kergitav mõju algab kohe. Sellepärast on vaja ka küpsetispulbriga tehtud kooki kohe küpsetada ning mitte seista lasta.

On retseptis aga või ettenähtud, siis alustada või vahustamisega, lisades hiljem juure munakollased ning lusikate viisi suhkrut. Mida kauemini munakollast ja suhkrut või rasva hõõrutakse, seda parem saab kook. Küpsetispulbriga valmistatud kooži põhireseptiks on tarvis järgmisi aineid: 500 g jahu, 250 kuni 375 g suhkrut, 250 g võid, $\frac{1}{8}$ kuni $\frac{1}{4}$ liitrit piima, neli muna (lahutatud) ning maitseained, nagu riivitud sidrunikoor, vanilliin jne. Ka see taigen vajab keskmise kuumusega ahju.

Mandlilõigud.

185 g jahu, 125 g võid, 63 g suhkrut, üks teelusikas rummi, veidi vanilliini, soola, vähe sidrunikoort, üks muna määrimiseks. Teha ainetest muretaigen, mida 1 tund külmias kohas seista lasta. Täidise jaoks on tarvis: 60 g mandleid, 75 g suhkrut, 10 g võid, pool supilusikat arrakit või rummi. Mandlid, suhkur, vesi üles keeta ning juure lisada või ja rummi või arrak. Segu peab olema võrdlemisi kõva. Tainas rullida piklikult välja, katta mandlitäidisega, lüüa ääred üksteise üle ning garneerida. Lõpuks määrada munaga ning küpsetada kuld kollaseks. Pärast küpsemist lõigata ilusateks tükkideks.

Koorekoogid.

200 g võid, kaks muna, 500 g suhkrut, $\frac{1}{8}$ liitrit paksu hapukoort, pakikene vanilliini, üks pakk küpsetispulbrit, 1 kg jahu. Või hõõruda koore juure, pärast lisada aegajalt vaheldumisi suhkur ning munad, hõõrudes vahule. Lõpuks segada ülejäänud ainetega, sõtkuda ning rullida paksult välja. Lõigata klaasiga või vormiga koojikese, määrada munaga ning küpsetada helekollaseks.

Hollandi kringlikesed.

250 g peenest jahust, 250 g suhkrust, 250 g võist, kahest munakollasest, ühest supilusikast hapukoorest, ühest riivitud sidrunikoorest ja veidi ingverist sõtkuda tainas ning jaotada väikestesse osadesse. Viimased veeretada välja ning vormida väikesed kringlikesed. Küpsetada võetatud plaadil paraja kuumuse juures helepruuniks. Neid

võib ka enne küpsetamist üle riputada hakitud mandlite või päklikitega.

Odavad koogid.

500 g tuhksuhkrut, 150 g nisujahu, mõni tilk sidruniõli, neli munavalget sõtkuda taignaks. Vormida väikesed pätsikesed ning lasta määratud ja jahuga üleriputatud plaadil kõvaks kuivada. Küpsetada keskmise kuumuse juures. Maitsevad hääd ning seisavad kaua.

Munakoogikesed.

Neli munakollast, 250 g suhkrut, 250 g mandleid. Mandlid koorida, riivida ning hästi kuivatada. Munakollased suhkruga vahustada, aegajalt juure lisada mandleid. Tainas rullida välja ning lõigata klaasiga või vormidega koogikesi. Määrida munaga ning küpsetada 10 minutit, kuni on tumekollased.

Jõulu-küpsised.

750 g jahu, 250 g hakitud päikleid, kümme riivitud mörumandlit, 5 g tambitud nelke, 500 g mett, 250 g suhkrut, kolm muna, 15 g potast, $\frac{1}{16}$ liitrit roosivett, üks kuni kaks supilusikat sidrunimahla. Jahu segada hakitud päklikite, mandlite ning tambitud nelkidega. Mesi ajada suhkruga keema ja valada valmistatud segule juure. Lõpuks lisandada munad, roosivees sulatatud potas ning sidrunimahl. Sõtkuda tainas hästi läbi ning lasta seista enne küpsetamist kaheksa päeva. Siis sõtkuda uuesti läbi ja veeretada 1 kuni $1\frac{1}{2}$ sm paksuselt plaadile. Küpsetada

15 minutit keskmises, hiljem tugevamas kuumuses. Soojalt määrada munavalge ja veega ning lõigata piklikeks tükeks.

ŠOKOLAADI PIPARKOOGID.

Keedetakse 200 gr. mett ja 100 gr. suhkrut. Lisatakse 400 gr. jahu, 100 gr. kakaod, vaniiliini, mõned magusad ja mõrudad mandlid riivitult, $\frac{1}{2}$ teelusikat peent kaneeli, 1 muna ja lõpeks üks teelusikatäis põdrasarvesoola, mis lahustatud suhkru- või roosivees. Tainas sõtkutakse hästi läbi, rullitakse, vormitakse, asetatakse võiga määritud plaadile ja küpsetatakse parajas soojuses.

LIHTSAD PIPARKOOGID.

Ained: 500 gr. siirupit, 100 gr. suhkrut, 400 gr. jahu, 1 muna, $\frac{1}{2}$ tl. peent kaneeli, $\frac{1}{2}$ tl. nelgipulbrit, 15 gr. sooja piimas lahustatud potast ja 5 gr. põdrasarvesoola. Siirup soojendatakse, lisatakse kõik ained ja kastetakse hästi läbi. Väljavormida ja kiirelt küpsetada.

UUE-AASTA KRINGEL.

Ained: Üks tass piima, 1 muna, veidi soola, 1 spl. suhkrut, 100 gr. võid, kuni 0,5 kg. jahu ja veidi pärm.

Pärm hõõrutakse suhkruga ja piimaga lahti, lisatakse kõik ained ja valmistatakse kõva tainas. Kaetakse ja asetatakse sooja kohta. Kui tõusnud, rullitakse tainas välja, valmistatakse kringel ja lastakse laual seista kuni 25 min. Määratakse pealt munakollasega, riputatakse üle hakitud mandlite või moonidega ja küpsetatakse palavas ahjus helepruuniks.

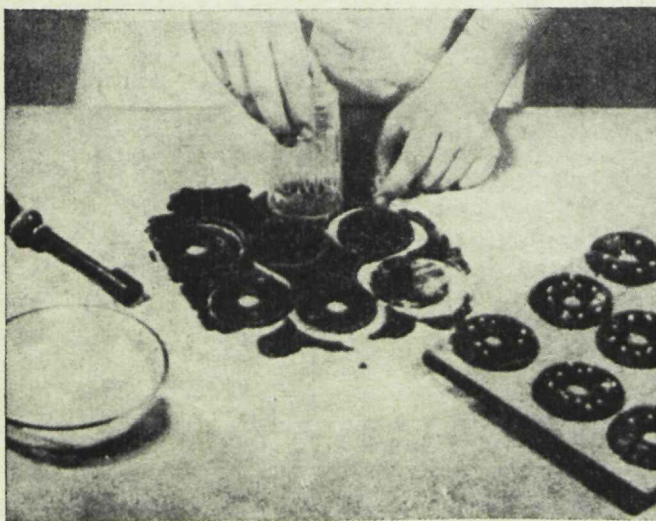
JUUKSETÖÖSTUS

CZIPAN

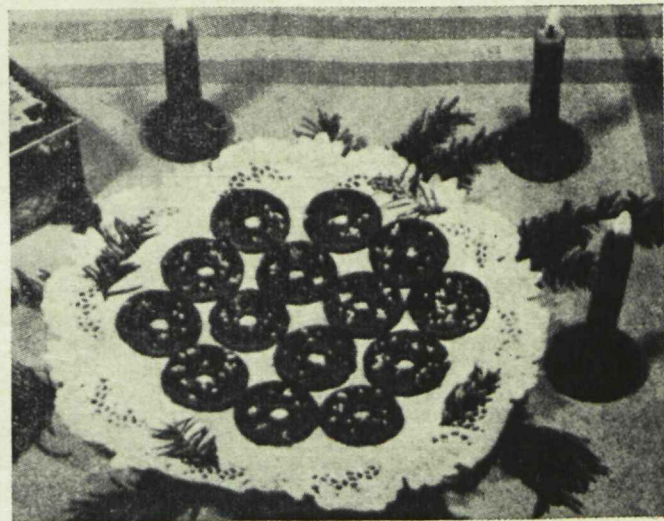
(END. GRANBERG)

TALLINN

ŠOKOLAADI RÕNGAD.

Šokolaadirõngaste valmistamine.

Kaetud jõululauake šokolaadirõngastega.

100 g keedušokolaadi muuta veevannis vedelaks. 1 munavalge lüüa vahule, segada vedela šokolaadiga, millele lisandatud veel 100 g suhkrut ning 1–2 spl. jahu. Segu rullida jahuga riputatud laual mitte väga õhukeseks ning

teha klaasi ja õunasüdame torkijaga väikesed rõngad, asetada siis võitatud plaadile ning kuivatada üsna väikese tulega praeahjus paar minutit. Kaunistada hakitud mandlitega.

AJUTAIDE.

500 gr. vasika pääaju, 100 gr. võid, ½ spl. jahu, ½ kl. riivsaia, 2 spl. hapukoort, soola, pipart.

Ajud pesta, keeta soolases vees umbes 15 min. ja kallata sõelale nõrguma. Nüüd puhastada nahast, hakida, lisada kõik antud ained ja veidi aega hautada. Maitsev täidis pirukate ja aiavilja jaoks. Tarvitada jah-tunult.

MAITSEV NEERUSÜLT.

Hautatud seaneerud lõikuda õhukesteks viiludeks. Neeruviilud asetada vaheldamisi hapukurgi ratastega vormi ja valada leemega üle. Lasta tarduda.

KALKUNI KÜPSIS.

1 kalkun, 100 gr. suitsupekki, 1 spl. soola, 2—3 spl. võid, lihaleent või vett ja 1 spl. jahu.

Kui kalkun paar päeva puhastatult seisnud, siis pesta hästi külma veega. Rind ja reied suitsupekiga pikkida ja siduda. Pruunistada pajas kuumas võis, lisada liha-leem või vesi ja sool. Lasta küpseks haududa tasasel tulel. Kastele lisada jahu ja koor. Kalkun üle pruunistada võiga ja lahti lõigata. Süüakse pruunistatud kartulite ja õuntega.

SEARIBI KÜPSIS.

Sea küljelihalt lõigata pekk ära, raiuda kondid läbi, hõõruda soolaga ja küpsetada pannil ahjus. Aegajalt leemega üle valada, et ei kuivaks. Kui küps, süüa tanguvorsti ja peedisalatiga.

MAKSAPALLID.

Umbes 1 kg. vasika- või loomamaksa hakitakse peeneks või aetakse läbi masina. 100 gr. pekki lõigutakse peenteks viiludeks, lisatakse paar muna, kaks riivitud sibulat, veidi sulavõid, soola, pipart, majoraani, peterselli ja muskaati. Kõik segatakse hästi läbi ja vormitakse ilusad pallid. Keedetakse soolavees. Süüakse hapukapsa salati ja kartulitega.

HAPUKAPSA SALAT.

250 gr. kapsaid lõigutakse hästi peeneks. Mõni hapu õun ja üks väike sibul hakitakse ning segatakse hästi läbi. Maitseks lisatakse 1 sidruni mahl, veidi köömneid (peeneks hõõrutult), paprikat ja üks supilusikas söögiõli. Lastakse seista üks tund. Soovikorral võib lisada ka veidi tomati püreed.

LOOMALIHA KUUBID SIBULATEGA.

Ilus tükk pehmet loomaliha keedetakse vähese vee ja supijuurtega poolpehmeks. Lihast lõigutakse suured kuubid. 100 gr. võid pruunistatakse 1 teel. täie suhkruga, lisatakse sinna lihakuubid ja mõned õige väikesed sibulad. Pruunistatakse. Järgnevalt lisandatakse leent ja lastakse ½ tundi väiksel tulel smoorida. Süüakse kartulipudrugaga.

Mõnusat meeleolu valmistab 1 klaas

V. Raudsepp'a kohvi

Tööstus ja äri Tartus, Promenaadi 2

Välismaa konjakid,
Hispaania ja teised välismaa veinid

pühiks lauale!

R. VÕSU

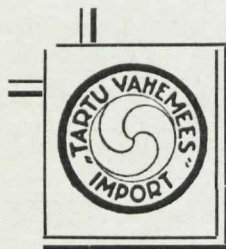
Suurturg, Tartu Panga majas, telef. 7-25 — korteri telefon 15-30

Maitsevain piparkooke valmistate

V. RAUDSEPP'A

aromaatilise piparkoogi vürtsiga

Tartus, Promenaadi tän. nr. 2

VÄRSKE

PEAB KOHV OLEMA

Dr. S. C. Prescott, Teaduste dekaan, Bioloogia ja Rahva Tervishoiu osakonna ülem, Massachusetts Tehnoloogia Instituut, Cambridge, seletab:

CO₂ kadumise mõju maitsele.

Kõrvetatud kohv hoiab oma iseloomustava värskuse võrdlemisi lühikest aega. Vaba õhu toimel kaob pikkamisi ta värskus, aroom ja maitse, ja sellega ka tema nii meeldiv mõju maitse- ja haisteelunditele. Täpseid muutusi, mis temas toimuvad, ei tunta, kuid uurimised püüavad seda probleemi lahendada. Tähelepanuväärne on, et süsihappugaas (CO₂), millega leidub kõrvetatud oas, väheneb. Seda nähtu võib, osalt igatahes, seletada CO₂ asendumisega hapnikuga.

Vaba õhu käes seisva jahvatatud kõrvetatud kohvi aroomi muutus algab 2—3 päeva peale kõrvetamist. Vastavad muutused maitstes on vabalt märgatavad 4—5 päeva peale kõrvetamist. («Tea & Coffee», Vol. 69, nr. 4, oktoober, 1935.).

*Ostke kohvi minult
u s a l d u s e g a.*

*Teie saate selle
päevast päeva
värskelt.*

EDV. WEYDE
„TARTU VAHEMEES“
KÜÜNI TÄN. 3

Eesti vanim moodne kohvikõrvetus
kuuma õhuga ja koorekaste eraldamisega
Absoluutne kuivkõrvetus.
Ainult oma import.

Eesti Entsüklopeedia

KAHEKSAS KÖITES

Juba aastaid on K./Ü. „Loodus“ rakendunud kogu energiaga „Eesti Entsüklopeedia“ väljaandmistööle. Selle koostamisest võtavad tegelikult osa umbes 300 eriteadlast kõigilt aladelt. Selle ühistöö tulemusena on valminud juba **kuus suurt köidet**. Seniilmunud osas sisaldab „Eesti Entsüklopeedia“ umbes 45.000 märksõna seletuse, nende seas pikemad artiklid Eesti kohta, mis ainulaadsed seniilmunud kirjanduses. Veergude arv kõnesolevas osas on tõusnud juba 8400-ni, pilte on avaldatud umbes 3500, ühe- ja mitmevärvilisi kriittahvleid ning kaarte ligi 400 jne. Need arvud näitavad, et suurem osa seatud eesmärgist on juba saavutatud.

Eesti Entsüklopeedia olei ilmunud vakkude ja kahtlemata teinud Eesti vaimlise töö kõrgelt hinnatava sooritusena. Eriti juhitakse tähelepanu sellele, et siin rakkamuliste ühe ja eri artiklites leiab palju väärtuslikke andmeid ja seletusi Eesti maa ja looduse, ajaluse ja majanduslikust elust, samuti kokkuvõtlikke kirjeldusi poliitilise ja inimestliku elu ning vaimlise kultuuri arengu kohta, mis juures paljasti andmeid ja seletusi seesugusel kirjanduslikult astunud väljapõlve kitsas eriteadlaste ringe, rikkastades ja häitab lugeja teadmiste varu ja mitte ilma.

Tartu, 14. XII. 1935.

Joh. Kõrre

„Eesti Ents.“ maksab praegu

(kuni 15. dets. 1935. a.)

Poolnahk- köites	Esialgne sissemaks	Järelmaks
Kr. 200.—	(Kr. 40.— ja 10 osas à Kr. 16.—)	
Kr. 190.—	(Kr. 50.— ja 7 osas à Kr. 20.—)	
Kr. 180.—	(Kr. 60.— ja 4 osas à Kr. 30.—)	
Kr. 172.—	sularahas tasudes arve esitamisel.	

**Terve teos ilmub hiljemalt
1937. a. märtsil.**

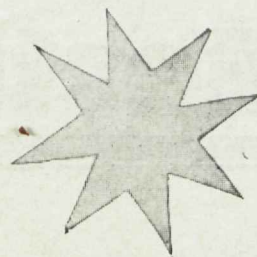
„Eesti Ents.“ maksab edaspidi

15. dets. 1935. a.	15. juulist 1936. a.	15. märts. 1937. a.	Poolnahk- köites
Kr.	Kr.	Kr.	10-kuise järelmaksuga
216.—	236.—	260.—	7-kuise järelmaksuga
204.—	220.—	244.—	4-kuise järelmaksuga
192.—	208.—	232.—	Kohemakseta- vas rahas
184.—	200.—	224.—	

Terve tellimishinna ettetasumine „Eesti Entsüklopeedia“ eest ei tähenda praeguses olukorras ainult seda, et tellija omandab kõige soodsama hinnaga hädatarviliku suurteose, mille ta hiljemini tõenäoliselt ikkagi peab omandama, kuigi hoopis kallima hinna eest, — vaid „Eesti Entsüklopeedia“ ettetellimine on ühtlasi rahvuskultuuriline kohusetäitmine.

K.-Ü. „Loodus“ — Tartu.

Raamatuid lugemiseks ja kinkimiseks

Knut Hamsun: *Maa õnnistus*. K.-ü. „Looduse“ kirjastus, Tartus.

Autor käsitleb oma romaanis lihtsa põllumehe Iisaku asumist kaugele mägede ürgloodusse ja sealse puutumatu põlismaa ülesharimist viljakandvaks põlluks. Asuniku iga tähtsusetugi edu oma talu laiendamisel ja harimisvahendite hankimisel paelub lugejat niisama tugevasti nagu tuntud Robinsoni loos asustamatul saarel.

Iisakule järgneb aasta-aastalt uusi asunikke, kuni sinna tekib üsna korralik küla. Suureks elamiseks sellele asundusele on vasemäe avastamine. Tekib maagitööstus, mis toob sinna uue, kiiretempolise elu. See kõik aga hajub ühel heal päeval suure krahhiga. Ainult Iisak ei kaota üldises segaduses pead — ta elab üksnes oma talule ega märkagi askeldust enda ümber. Teos lõpeb kauni pildiga põllule seemet külvavast Iisakust, kes astub nardalt ja palja päi selles pühalikus toimingus, kuna tema ümber avarduvad põllud ning mäed ja tema kohal taevas kaardub särav vikerkaar.

Roman on probleemiderohke, kuid Hamsunile omaste originaalsete põigetega alaliselt tähelepanule ergutav. Teose nauditavust tõstavad autori isesugune elutark, tempereeritud huumor.

Luigi Pirandello: *Kadunud Mattia Pascal*. K.-ü. „Looduse“ kirjastus, Tartus.

Mattia Pascal pettudes oma abielust, pageb kodunt, kavatsusega siirduda Ameerikasse, kuid satub Monte Carlosse. Mängupõrgus võidab ta suuri summasid ja pöördub kodu poole tagasi, et katsetada uuesti perekon-naeluga. Teel loeb ta ajalehest surmateadet enese kohta. Turgatab pähe mõte, et nüüd oleks suurepärase võimalus saavutada igatsetud vabadust. Uue nime all ja välimusest tundmatuse ni muudetud, rändab ta ringi, kuni lõpuks tüdinuna asub elama Rooma. Siin tekivad keerukad situatsioonid: Pascal on ametlikult surnud isik ja elades võõra nime all ei saa ta oma õigusi maksma panna ei oma armuvahekordade, ei auaavamiste ega isegi suurema rahakogumise lahendamisel.

Talumatust olukorrast pääsemiseks otsustab ta surra teiskordselt ja lavastab enda uputamise. Selle järel pöördub ta tagasi kodulinna. Ent olukord on seal vahepeal põhjalikult muutunud: ta naine on uuesti abiellunud, kodulinna ei tunne teda enam keegi ja vaene Pascal külastab nukrana ja resigneerituna oma hauda...

Grazia Deledda: *Kõrkjad tuules*. K.-ü. „Looduse“ kirjastus, Tartus.

Romaani sündmustik areneb Sardiinias, muistse rooma linna varemetele ehitatud külas. Peategelasteks on vana, uhke, nüüd laostunud aadliperekond: isa, kelle soon-tes keevad tema vägivaldsete feodaalsete esivanemate kired, ja tema kolm eluvõõrast, traditsioonide kammitas tardunud tüdart. Laialdasema võimutsemisvälja puudusel on vana parun hoolimatult türanniseerinud omakseid ja ümbruskonda, kuni aadlipreilide sulane on saanud vastu tahtmist oma isanda salajaseks mõrvariks. Ta otsib nüüd vabanemist hingepiinast küll ennatsalgavas väsimatus töös ja vaesunud ning mahajäetud perenaiste eest hoolitsemises, küll palverännakuis pimedate kerjaste seltsis, —

kuni lõpuks surm toob temale ihaldatud rahu. Selle õnetu perekonna noorem võsu, surnud neljanda õe poeg, kellel samuti nagu vanaisalgi pulbitsemas veres ohjendamatud kired ja eluahnus, kõigub nooruse kindlusetuses otsekui kõrkjas tuules, sattudes eksimustesse ja peaaegu hukutades end, kuni viimaks töö ja lihtsa naise armastus viivad ta uuele ellusuhtumisele.

Fr. Tuglase rahvajutt „Hunt“. K. A. Hindrey illustreeritud. O.-ü. „Noor-Eesti Kirjastus“, Tartus 1935. a. Hind kr. 0.50.

Novell „Hunt“ kuulub nende Fr. Tuglase noorusaja realistlik-naturalistlike katsete hulka, mil kirjanik oli veel täiesti Eesti maakameras kinni. Inimeste kõne kiindub ta kuulmisse veel täiesti foneetilise täpsusega. Ta ei tarvita mingisugust pikksilma, et algeliste inimeste talu näha, kus sünnivad „Hundi“ juhtumised. Kõik on veel nii lähedal, käegulatuvas kauguses.

Ta on veel äsja näinud neid metsataguse küla kõige pimedamale nõiausule ja salgasugestioonile allaheitlikke inimesi, kelle kaevu talveööl kukub hunt, kuid mitte kohe ei upu, püsides hinges ja avatelles kogu talu patriarkaalsel ja suurearvulist peret laulusalme ning jumalasõna jõuga paharetti ennast manama.

EESTI VALMISRIIETE & TELLIMISÄRI

A. VALDSON

TARTUS, ALEKSANDRI TAN. 1, TELEFON 12-66.

Osakond Petseris, Turuplats 12, tel. 1-13.

Sügise ja talvehooajaks suures valikus moodsaid naiste ja meeste üleriideid, ülikondi jne.

HINNAD MÕÕDUKAD.

Knut Hamsun: „Maa õnnistus“. Tõlkinud M. Pedajas. Kaas E. Kollomilt. O.-ü. „Noor-Eesti Kirjastus“, Tartus 1935. a. Hind Kr. 2.25.

Maailmakirjanduses on vaevalt teist nii puhtalt omapäraselt jutustajat, kui seda on Knut Hamsun. Ta on haruldasemaid ürgjõulisi talente, kellega ses suhtes võiks võrrelda vaid Jack Londoni ja Maksim Gorkit.

Julm elu, täis pööraseid seiklusi ja kummalist võitlust, millega ta kohtus palgest palgesse, on andnud talle

Värvimise ja keemilise riidepuhastuse tööstus

„Võistlus“ vastuvõtukoht Tartus Riia t. 55 • Tähe t. 62
Kangaste, kleitide, mantlite värvimine ja puhastamine.
Hinnad odavad.

Foto-ateljee

H. Riedel & H. Eggert

Tartus, Ülikooli 36

omapärase maailma üllatava ellusuhtumise. Selle kohaselt on tema teoseis avastatud uus maailm, uute tüüpidega. Võib öelda, et need on liha ja veri temast enesest, sünnitatud vagabundliku noorpõlve mälestusi mõlgutades ja hinge istutades neile omaid knuthamsunlikud mõtted.

Vaevalt ühegi autori teoseil on olnud selline menu kui Knut Hamsuni omadel. Vaevalt ka ühegi teise autori tööd on kandunud nii laiaulatuslikult üle maailma. Suurima menu osaliseks kõigist tema töödest sai aga nüüd eesti keeles ilmunud „Maa õnnistus“, mis esmakordselt trükivalgust nägi a. 1917. See osutus kirjaniku kõige küpsmaks tööks ja tõi talle Nobeli auhinna. Kuigi teose

Töösturid ja ärimehed!

KUULUTADES «MARET'IS», LOEVAD TEIE KUULUTUST KÜMNED TUHANDED PEREKONNAD.
SEEPÄRAST OMABKI «MARET» ROHKEM KUULUTUSI, KUI ÜKSKI TEINE KUUKIRI.

RIIETURITE
ÜHISKAUBAMAJA

TALLINN, SUUR KARJA TÄN. 19. TELEFON 455-77

SOOVITAB
RIKKALIKUS
VALIKUS
IGASUGUSEID

meester. ja naister. riideid ja manukseid

Suurim riidekaupade ladu Eestis.

SOODSAIM OSTUKOHT IGALE!

Kui sa tuled, too mul lilli.....

Lilled kaunistavad elu! — Seepärast olgu alati
pühadel, tähtpäevadel ja pidustustel

lilled aukohal

Tartu suurim lilleäri rahuldab Teid alati

F I R M A

KARL WILL

Rüütli tän. 5,
Lossi tän. 7, telef. 4-18.

«Regina»

*Eau de Cologne * Lõhnaõli*

*Puuder * Kreemid * Kõõnelakk*

o n k õ r g e k v a l i t e e d i g a !

A.-s. Prov. J. Lill, Tartus

ilmumisest on mööda ainult 18 a., on sellest seni avaldatud juba 23 trükki.

„Maa õnnistus“ on hümn tööle ja visale edasipüüdlikkusele. Siin tuakse esile julge asuniku visa edasipüüdlikkus, kes ainuüksi loodusega muudab viljakandvaks põllumaaks tüki metsikut laant.

Richard Roht: Tsaari ohvitser. Mälestusi. E. Järv'e kaas. „Noor-Eesti Kirjastus“, Tartus. Hind Kr. 3.75.

Mälestuskogus „Tsaari ohvitser“ jutustab Roht lõbusaid lugusid oma isiklikest elamustest tsaari sõjaväes, andes viimasest kujuka üldpildi ja manades meie silmade ette tüki vene minevikku, millega väga ligidalt olid seotud ka eestlased.

Raamat algab maailmasõja suurmobilisatsiooni kirjeldamisega Tartus. Tänavapublik korraldab meeleavaldusi, truualamlikud rongikäigud liiguvad sõjaväe staabi ette, peetakse kõnesid, lauldakse „Booze tsarää hrani“ ja hüütakse hurraa. Aga tagavaraväelased — sõdurid, kes kistud oma töö ja omaste juurest, sõidavad halvasti varustatult ja andetu juhatuse all otse Saksa kuulipildujate ette, mis neid niidavad kui loogu. Järgnevad koomilis-traagilised kirjeldused Vene sõjaväe sisemisest elust, toitlusest, distsipliinist, eestlaste kannatustest, keeleoskamatusest ja sellepärast, et nad on „tshknad“. Autori isiklikud elamused, millistes siira koomilisusega pihitatakse enesest nii head kui ka halba. Kirju rida inimesi, olukordi, seiklusi. Masendavaid pilte maailmasõja tagalast, kus sageli naljakas olukord muutus kurblooliseks ja kurblooline naljakaks. Üldiselt läbilõikeid sündmustest, millistega ligidalt olid seotud tuhanded eestlased maailmasõjas.

Knut Hamsun: Naised kaevul. Romaan. Norra keelest tõlkinud A. Lemberg. Eesti Kirjastuse Kooperatiiv, Tartus 1935. a. 398 lk. Hind Kr. 5.—

„Naised kaevul“ (ilm. 1920. a.) on teos, mis küll kõige paremini iseloomustab Hamsun'i loomingu hilisemat osa, milles pole enam tooniandvaks kangelase meeleolud ja loodusega ühtesulavuse otsingud, vaid pildid Norramaa lihtrahva argielust, nähtud läbi kirjaniku huu-

moriprisma. Tegevuspaigaks pisilinn Norramaa rannikul, tegelasiks tavalised inimesed, kes on varustatud kõikide inimlike pahedega, millised ületavad tihti vourused, vastavalt olukorrale, kuhu asetatakse kangelane.

Oliver Andersen, teose peategelane, on inimene, kellel palju ebameeldivaid iseloomujooni, ta on varustatud kõikide inimlike nõrkustega, millised moodustavad suurema osa tema iseloomust, kuid vaatamata sellele ei ärata ta lugejas vastikust, vaid pigemini kaastundmusest.

Rida huvitavaid pisilinna tüüpe teevad teose eriti mitmekesiseks ja huvitavaks. Meie silme eest möödub tõusiklik kaupmees-konsul, karjäärihimukas vanapoiss-advokaat, sepiteja, sarkastiline tohter, teokohtlane postiülem. Kõik need tegelased on nähtud Hamsun'ile omase terava huumoripilguga.

Romulus Tiitus. Portreid sõnas ja pildis. Eesti Kirjastuse Kooperatiiv, Tartus 1935. a. 185 lk. Hind Kr. 2.50.

Ses raamatus esineb ligi 80 karikatuuri meie enam või vähem tuntud tegelastest mitmesugustelt aladelt, ühes lühikeste iseloomustavate tähelepanekutega kirjatähes. Karakteriseerimisel ei taheta anda mitte mõnda põhjalikku studiumi kirjeldatavast isikust, vaid lastakse kõneleda rohkem elulistel faktidel võimalikult huumorse värvinguga. On esitatud terve rida kujusid kirjanduse, kunsti, teaduse ja seltskondliku tegevuse põllult.

Mait Metsanurk: Ümera jõel. Ajalooline romaani. Teine trükk. Eesti Kirjastuse Kooperatiiv, Tartus 1935. a. 415 lk. Hind Kr. 5.40.

Teises trükis on autor teost, mis teatavasti esimeses trükis sai tänavu Riigivanema kõrgema auhinna, täiendanud ja muutnud ainult üksikutes detailides. Nii on ta ära jätnud mõningad teravused väljendusis, mis romaani tegelased-eestlased tarvitavad ristiusu ja selle kuulujate vastu, kuna põhitoonilt on teos jäänud endiseks.

Rünnak, mille alustasid kirikuõpetajad „Ümera jõel“ vastu teose usuaenikkuse pärast, on leidnud mitmekülgset arvustamist ajakirjanduses. Autor pole lasknud ennast heidutada sellest rünnakust, kuna teoses on ta eestlaste suhtumist nende verivaenlastesse — sakslastesse —, kelle hulka nad lugesid ka rüütlitega kaasaskäijaid vaimulikke, kujutanud õieti, seda eestlaste vaenulikkust on ka ajalooallikad märkinud, mis on ka täiesti loomulik, kuna ristiusu vastuvõtmisega kadus oma vabadus.

Romaanis „Ümera jõel“ püüab M. Metsanurk elustada meie muistse-iseseisvuse aegseid vabadusvõitlusi. Selle teosega on ta avastanud uue ajastu meie ajaloolise romaani arengus.

Ilmus trükist II Rahvusliku Kasvatuse Kongressi referaadid, läbirääkimised ja resolutsioonid „Eesti Rahva tulevik“. Raamat käsitleb eesti rahva tuleviku küsimust, nimelt eesti rahvastiku arengut (sündimus, suremus, juurdekasv jne.) seoses maa-asunduspoliitikaga, tööstusega, kaubandusega, linnastumisega ja rahvusliku poliitikaga jne. Esmakordselt käsitletakse eestlaste ajaloos korduvalt saatuslikuks saanud sissetunginud vähemusrahvaste osa Eestis. Mõnede vähemusrahvaste kultuurautonoomia koolid on muutunud eestlaste ümberrahvastamise kohaks; piiriäärsete maakondade hariduspoliitika leiab igakülgset käsitlemist. Meie rahvusliku iseteadvuse kasvatamise küsimus oli asetatud kongressil esikohale; seda käsitletakse kui kooli, kodu, seltskonna, ajakirjanduse, kaitseväge, kiriku, riigi jne. ülesannet. Neis küsimusis võtavad sõna: riigivanem K. Päts, hariduse- ja koolijuhid, nagu haridusminister N. Kann, härrad Lang, A. Roos, J. Roos, Joh. Aavik, Viilup, Veiderman, Ollik, Kaalep, Hubel, Kurvits, Kõiv, pr. Mäelo, pr. Reisik, A. Oinas, Kornel, Liidemann j. t.; arstid: Lüüs, Madisson, Latik, Vilms; kirikuesindajad: piiskop, metropoliit, Pähn, Luberg; tööstuse esindajad ja õpetlased: Kogermann, Raud, Poom; omavalitsuste juhid: Maramaa, Speek, Viks, Kents, Lauri; kaitseväelased: Traksmaa, Kasekamp, Utuste, Org.

Tartu Tuleviku kirjastus. Hind kr. 1.50.

Nägus, praktiline ja odav pühadekink

on alati meeldivaks üllatuseks.

Nõudke igast parimast raamatu- ja kirjutusmaterjali kauplusest

G. Pihlakas'e

tööstuse kaupsid:

Kirjaplokid,
mapid ilupaberiga, kaunistatud pühade ilustustega,
kirjaalused, nahast ja paberist,
albumid nahast,
jõuluposikaardid,
kirjaümbrükud,
seina- ja laua-kalendrid.

Tööstus Tallinnas, Vaksali pst. 2.

Soodsaim ostukohtadest igasugu

jalanõude alal

on

M. Sassi saapakauplus
Tartus, Raekoja 15

Kaelasidemetest eest hoolitsemisest

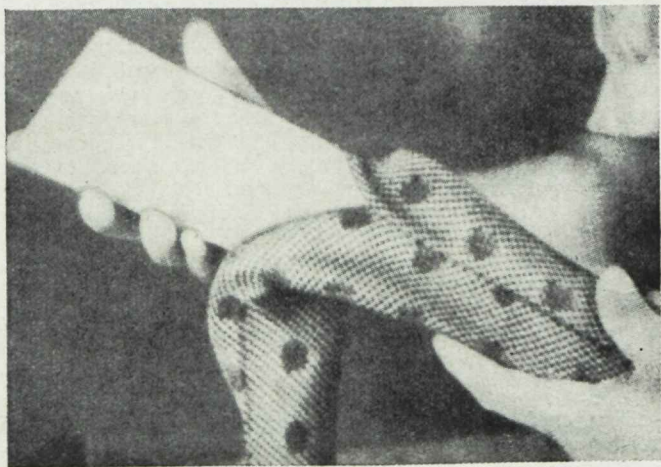
Ka parim kaelasideme muutub kortsunuks ning inetuks, kui teda iga päev kantakse. Nagu iga riie, nii vajab ka kaelasideme siid puhkust. Teda on vaja ülesriputada ning õhutada. Häid tulemusi annab kaelasidemesse sile-

Triikimisel katta kaelasideme niiske rätikuga.

date servadega papiriba toppimine, kusjuures seose osad panna kahe niiske rätiku vahele ning raskuseks asetada peale külma triikraud. Hommikul on sidemed eeskujulikult värsked.

Suurt peamurdmist valmistab harilikult plekkide kõrvaldamine kaelasidemetest. Rasvuplekke saab kõige paremini eemaldada magneesiumi ja bensiini seguga, milli-

Õhtuks topitakse kaelasideme papiribale.

sega katta pleki koht üle äärte ning lasta kuivada. Hiljem magneesiumi tolmu ärakloppides on plekk kadunud. Värskendamiseks niisutada pehme lapp ühele liitrile veele lisandatud 1 spl. salmiiaagi ning 1 spl. piirituse la-

huga ning hõõruda sellega kaelasideme. Hõõrumiseks võib tarvitada ka piiritust.

Triikimisel asetada kaelasideme pehmele alusele, katta niiske rätikuga ning triikida paremalt poolt mitte väga kuumal rauaga. Pealepandav niiske rätik ei tohi olla muustriline, muidu jätab jälgi. Samuti tuleb triikimisel hoolitseda, et sissetopitud papiriba ei nihkuks ega põhjustaks voltide sissetriikimist, milliseid on väga raske jälle eemaldada. Kulunud sõlmimise kohti saab kaotada osava sidumise teel. Ei ole see aga võimalik, siis tuleb vastavat kohta ettevaatlikult parandada. Kulunud tükk lõigatakse välja ning õmmeldakse mõlemad osad mustri järele jälle kokku.

Vanade kübarate uuendamisest

Tänapäev oskab iga perenaine luua vanast uut ning moodsat. Juhised kleitide, kostüümide ning pluuside ümbertegemiseks on nii mitmekesised, et ühelgi naisel ei osutu raskeks vähemalt oma igapäevast garderoobigi uuendada. Ainult kübar on senini osutunud vaeslapseks, kuna tema jaoks pole antud kusagil näpunäiteid. Kübaratöö, olgu see sametist või vildist, vajab osavust. Ent siiski pole ta nii raske, kui üldiselt arvatakse.

Esitame siin mõningaid näpunäiteid viltkübarate uuendamiseks. On meil näiteks keskmise suurusega või üsna suur kübar, võrdlemisi kõrge põhjaga, siis saab sel-

Heledad kübarad määratakse magneesiumi ja bensiini seguga üle.

lest vormida ilusa väikese ja moodsa kübara. Esmajoon on vaja kõrvaldada plekke, eriti võidunud kohti, milliseid tekitavad nahkkraed. Selleks niisutada tükike samavärvilist sametist bensiiniga või mõne teise plekiveega. Seda võib teha aga ainult pruuni, musta ja sinisevärviliste kübaratega. Heledate kübarate juures on puhastamine veidi tülikam. Tuleb valmistada magneesiumist ja bensiinist segu, määrada sellega kübar üleni, kuivatada, har-

Kokkuhoidu, puhtust, mugavust võimaldab
AIVAZ'i odav

KEEDUPLAAT

— asetatud pliidile, pliidirõngaste asemele.

Müügil igas rauakaupl. ja vabr. laos

A • I • V • A • Z

TALLINN, Soo 27

Mugava kodu juurde kuulub hea raamat

Valige oma kodusse raamatukokku uudisteosed.

- A. H. Tammsaare uus romaan
Ma armastasin sakslast
Hind brosheeritult kr. 4.50, köites kr. 5.25, iluköites kr. 6.—
- K. Hamsuni kuulsaim romaan
Maa õnnistus
M. Pedajase tõlkes kärpimatul kujul. Teos, mis K. Hamsunile tõi Nobeli auhinna. Hind Kr. 2.25
- M. Underi kümnes luuletuskogu
Kivi südameilt
- R. Rohu mälestuskogu Hind Kr. 2.40
Tsaari ohvitser
- H. Mäelo noorsoojutt Hind Kr. 3.75
Pärt on minu sõber
Illustreeritud. Hind Kr. 1.25
- A. Jakobsoni neljas novellikogu
Reamees Mattias Hind Kr. 3.75
- Fr. Tuglase rahvajutt
Hunt Hind Kr. 0.50

Ilmuvad kõige lähemas tulevikus.

- A. Gailit: **Isade maa**
Suurromaan Vabadussõjast, mille ilmumist oodatud juba 7 aastat.
- K. A. Hindrey:
Urmas ja Merike
Ajalooline romaan eestlaste elust a. 1000 ümber.
- K. A. Hindrey:
Suremise eod
Romaan novellistiilis armastuse kaduvusest.
- K. A. Hindrey:
Kill Martus koolis
Noorsoojutt.
- O. Luts:
Väino Lehtmetsa noorpõlv
Noorsoojutt.
- A. Mälk: **Õitsev Meri**
Romaan kalurite elust.
- J. Semper:
Risti-rästi läbi Euroopa
Reisikirjeldused.
- M. Raud: **Kirves ja puu** Romaan.
- J. Vahtra:
Minu noorusmaalt II
Mälestuskogu.
- R. Sirge: **Väikesed soovid** Novellid.
- J. Luiga:
Poliitilised päevamured
Artiklitekogu.
- R. Hallimäe: **Päikese maja**
Luuletustekogu.
- M. Raud: **Kauge ring** Luuletustekogu.

O-Ü. NOOR-EESTI KIRJASTUS
RAAMATUKAUPUS TARTUS, RÜÜTLI 11

jata puhtaks ning lõpuks väljakloppida. Heledad viltkübarad on väga tundelised. Kui neid tahetakse kaua ilusana säilitada, siis ei tohi neid millalgi lahtiselt hoida. Neid tuleb peale igakordse kandmise kergelt leivatükikesega hõõruda ning paberikotti või kübarakartongi asetada. Nii püsivad nad kaua uena. Veeplekke kõrvaldades hoidke kübarat, nii heledat kui tumedat, veeauru kohal ning harjake pärast puhta harjaga päri karvu. Kui kübar pole juusvildist, siis tuleb aurutamiseks olla ettevaatlikum, kuna kübar tõmbub vee ja palavuse mõjul kokku ning muutub kitsaks. Igatahes ei ole tarvis pleki kõrvaldamisel väga tugevasti aurutada.

Kübara põhi võtta pikisuunas kahte volti. Voltide sügavus oleneb põhja kõrgusest. On viimane väga kõrge, siis on voldid sellele vastavalt ka sügavamad, muidu aga madalamad. Kõige parem on voltide sügavust määrata

Aurutamine muudab kübara painduvaks ja vormitavaks.

kübara pähe panemisel. Järgnevalt voldid õmmelda kinni väikeste pistetega, niiti mitte väga pingule tõmmates. Kübara tagumine äär keerata üles. On viimane väga lai, siis võib ka seda õmblemisega parandada, kusjuures pistet tõmmatakse kõvasti kinni. Seega on kübara põhi ja tagumine osa valmis. Külgedelt lõigata ääred teravate kääridega kitsamaks, nii et eesmine äär oleks veidi pikem. Seeläbi saavutab kübar moodsa, pikliku joone. Siis aurutada teda veekatla kohal ning asetada poolniiskelt sellele pähe, kelle jaoks ta on määratud, sealjuures kätega kübara eesmist äärt niipalju alla painutades, kuni näib kenana. Poolniiskes olekus laseb vilt, enesestmõistetavalt ka mõni teine kübaramaterjal, enesele soovivat kuju anda. Selleks tööks on tarvis vilunud kätt ning kannatust. Peab tundma, kunas materjal muutub painduvaks ja vormitavaks. Kübarategijatel sünnib aurutamine ja vormimine puust kübaravormil.

Lõpuks järgnevad veel väiksed viimistlused, mis omavad samasuure tähtsuse, kuna nad annavad kübarale viimase ilme. Uus lihtne pael, väike garnituur sunnib meid endidki unustama, et kübarat on kantud juba paar aastat. Tuleb vaid käia tänavail lahtiste silmadega, lugeda tähelepanelikult meeõpetusi, et jõuda veendumusele pisiasjade tähtsusest hästi riitumisel.

Iga vana kübara uuendamisel ei ole ka mõtet. Tuleb ette teada, kas töö tasub end või ei. Vanu, tarvitatud viltkübaraid, milliste ümbertöötamine ei anna soovitud tulemusi, võib kasutada vilt-taldadeks, toakingadeks või nõelapadjaks. Ta laseb end hästi töötada, nagu eelpool kirjeldatud, aurutamise ja triikimise abil.

Musta sametkübara puhastamine.

Musti sametkübaraid saab kergesti värskendada soojendatud piiritusse kastetud sametlapiga hõõrudes ja hiljem puhta harjaga harjata. Piiritusenõud ei või otseselt tulele panna, kuna plahvatab. Teda tuleb soojendada kuumas vees.

Kuidas anda supile ilusat värvi?

Lihasukupile saab ilusat kollast värvi anda pannil või praerahjus pruunistatud sibulaga, mis tuleb panna keeva supi sisse.

**PARIM
PÜHADE
KINK ON:**

APARTNE KLEIDI- JA MANTLIRIIE,
PARIMAD COTTON-SUKAD, ELASTNE TRIKOOPESU,
KAUNID PESUPITSID, SIID- JA KUMMIPAEALAD J. N. E.

A/S. O. KILGASE
VABRIKU SAADUSIST.

Villa- ja värvimistööstus „EKSTRA“

A. TRÄSS

Tartus, Narva tänav 31, telefon 10-07

Tallinnas, Suur Tartu maantee nr. 8

MÜÜA

head kodumaa villast riidet, lõnga ning erilist tähelepanuväärivat kodumaa vaiba- ja käsitöölõnga igas värvis.

KRAASIMISE,

ketramise ja korrutamise ning riide värvimise, vanutuse ja pressimise tööd tehakse kiirelt võistlemata headuses.

Ostetakse maalamba villu.

Teie olete täiesti rahuldatus

kuu joote

„Melange kohvi“

Saadaval üle Eesti.

Tööstus ja ladu Tartus, Aia tän. 32, telef. 176.

Daamid!

„LASTE MOEILM“

TARTUS, SUURTURG NR. 3

abistab Teid maitsekalt riietada oma väikseid... ja jõulud on ju lastele.

Austusega **Elli Aavik**

ED. KLASMANN'i
riidevärvid

on parimad koduseks värvimiseks.

► Kaubahoov 22 ◀

Kas võib pesu klooritada?

On perenaisi, kes alati oma pesu klooriga pleegitavad. Kuid enam on veel neid perenaisi, kes ei taha kloorist midagi teada, pannes viimase süüks riidekiu habras-tumise ja aukude tekkimise.

Mis on siin õige, mis vale?

Esmajoones tuleb tähendada, et klooriga võib küll pesu kahjustada, kuid ainult siis, kui pleegitatakse ebaõigesti. Kloori õige tarvitamise juures pole ohtu riidekoe vastupidavusele. Pleegitamise-protsessiga saavutatakse kiirelt põhjalik murupleegitus, kuid samal ajal ka pesu hää desinfitseerimine. Kui tahetakse seda abivahendit kasutada, siis tuleb temaga ka lähemalt tutvuda.

Kloor on ebaseeldiva, kange lõhnaga gaas. Esineb looduses igalpool, kuid mitte millalgi vabana, vaid alati teise aine külge seotult. Kõige sagedamini esineb ta kloornaatriumina, see on keedusool. Kui kloorgaasi siduda lubjaga, siis tekib kloorlubi, mis on tuntud põhjaliku desinfitseerimise vahendina, mida võib kasutada ka pesu pleegitamiseks. Siinjuures tuleb tähele panna, et kloorlubi ei puutuks otseselt pesuga kokku, vaid teda tuleb lahustada rikkalikus vees. Esmalt tekib piimane segu, mida peab mõni tund rahulikult seista laskma, et üleliigne lubi saaks põhja sadestuda. Kloori külge seotud lubjast lahustub alati vaid üks osa vees, ülejäänud lubi sadestub. Seda sadestunud lupja ei saa pesu pleegitamisel tarvitada. Ta juuresolek on väga segu, kuna moodustab seebiga nn. lubiseebi, mis vees ei lahustu ning vedela massina pesu külge kleepub. Sellepärast tuleb ka lupja sisaldavat, n. n. karget vett esmalt soodaga pehmen-dada, enne kui tarvitatakse pesemiseks. Eelistatim on muidugi alati vihmavesi.

Kui kloorlubja vesi on selgunud, siis valada ta ettevaatlikult sademelt ära, lahjendada veel veidi veega ning asetada temasse pleegitavad esemed. Nüüd sünnib kõige huvitavam. Nimelt ei pleegita pesu klooriga, vaid ta ühineb orgaaniliste ainete juuresolekul vee vesinikuga kloorvesinikuks. Siinjuures vabaneb vees seotud hapnik, mis toimib vabanemise momendil pleegitavalt pesule. Hapnik on riidekoele täiesti kahjutu, ka kloorvesinik ei puuduta riidekiusid ning eemaldub kergesti puhta veega loputamisel. On aga kloorilahu liiga kange, siis ei saa kõik klooriga muutada kloorvesinikuks ning üleliigne klooriga puutudes kokku linaseriide kiudega tungib sellesse. Halvem on see asjaolu, et klooriga, ühinedes linase riide koega, ei eemaldu sealt enam veega ega ka seebilahuga loputamisel. Ta vabaneb alles üsna pikka-misi, soolhappeks muudetuna, kiudest ning teeb koe hap-raks. Niisugusest kahjulikust toimest, mis tekib pleegi-

Ristsõnamõistatus

1		2	3	4	5	6	
			7		8		9
10	11			12			
13		14		15			
16					17		18
	19			20		21	
22		23			24		
25	26			27			28
29			30			31	
	32		33		34		
35			36				

Sõnade tähendused — põikreas: 1. suurepä-rane, hämmastav, 7. riik riigis, 10. pinnamõõt, 12. riik Euroopas, 13. kate, vari, 16. auto, 18. side-sõna, 19. kiskja, 20. hoog, 22. tänav Tartus, 23. vanade eestlaste sõjariist, 24. naine, 25. on tihti ballikleidil, 31. julgusetus, 29. endise Venemaa valitsejad, 31. koht, 32. enne lõunat, 33. kori, 35. tekib supikeetmisel, 36. punaselt kumav; püstreas: 1. väärismineeraal, 2. kõrinal jooksuma, 3. koht Peipsi ääres, 4. aiavili, 5. liigvalge, kirev, 6. hoone talus, 8. vanem, 9. salk, 11. „teinepool“, 14. ajakiri, 15. hüüatus, 17. häämele väljend, 18. kaitseb vihma eest, 21. hiiglane, 22. omandama, 26. poksikuulsus, 27. linn Punasemere süüs, 28. äär, 30. naise „relv“, 34. kaksikvokaal.

tamise protsessi valesti käsitlemisel, saab hoiduda, kui tarvitatakse hästi lahjendatud kloorilahu.

Kuid võib ka veel, et kindel olla, järgmist teha. Pleegitatud pesu panna „antikloori“ vette. See on väävlis-hapu naatroni lahu. Kui pleegitamise protsessi aeg üle-liigne klooriga on ühinenud pesu koekiududega, siis lahustub ta selles väävlis-hapu naatroni lahuses ning muu-tub kloorvesinikuks. Mitte täielikult toimunud moondu-

Daamide & härrade
juuksetööstus

KATY EBER

Tartus, Kivi t. 8. Telefon 8-18

Osakond daamidele ja härradele

Kestvad lokid „Vello“, „Grieser“
ja teistel aparaatidel.

Töötoas töötavad
vilunud jõud.

VALMISTAN
RÕIVASTUSTÖID
DAAMIDELE
HÄRRADELE

ED. UUSEN

Promenaadi tän. 4, tel. 11-70, Tartus.

"Tav"

Tartu Alumiiniumi Vabrik

Ilusaim ning praktilisim

JÕULUKINK

igale perenaisele on alumiiniumnõu
märgiga „Tav“ „Tav“

Uudis!

Elektri-
keedunõud

Kas Teie juba teate,

et lutikad, kirbud, prussakad, koid ja teised putukad hävitab ainult eht jaapani putukapulber **KATOL**

et rotte ja hiiri surmab kiirelt suurima Saksamaa keemiatehaste toode **ZELIO**

et ainult Saksamaa **VENNAD HEITMANN**'i riidevärvid kindlustavad koduse riidevärvimise kordaminekut.

ESINDUS JA VABRIKU LADU **A-S. MEY & LANDESEN, Tallinn, Viru tän. nr. 9.**
Apteegi, rohu, värvide ja kosmeetika kaupade suurlaad.

Iga nõudlik perenaine teeb omad

pühadeostud

G. Nutt'i lihaärüst

Tartus, Kroonuaia (Botaanika) tän. 1/3, telefon 10-89,

kus alati saadaval

värsked ja kõrgeväärtuslikud

Pidage meeles!

Tööstus ja kauplus Tartus,
Kroonuaia (Botaanika) 1/3.

lihasaadused ja vorstid

OSKAR HEINE

klaverivabrik

Tartus, Karlova tän. 69, tel. 12-98.
Oma majas.

Soovitab kõrgeväärtuslikke
tiibklavereid ja pianinosid.

Soovikorral soodsad maksutingimused.

Iga daam võib pühil liikuda rahuliku südamega
seltskonnas, kui ta on lasknud enesele teha moodsad

originaalsed Grieser

kestvusaurulokid

J. Luksep'a

daamide ja härrade juuksetöös-
tuse äris Tartus, Kütini 3, tel. 6-60

TEADAANNE IGALE LUGEJALE.

1936. a. esimesest numbrist alates avatakse „Mareti“ lugejaile pisikuulutuste avaldamiseks vastav nurk, kuhu võetakse kuulutusi hinnaga Kr. 1.— alates vastu.

Kuna „Mareti“ loeb kümneid tuhandeid arenenud ja jõukaid perekondi üle maa, ning kuulutusi jälgitakse pidevalt pikemat aega, siis on „Maret“ kohaotsijaile ja -pakkujajaile, korteriotsijaile ja -pakkujajaile kõige sobivamaks kohaks kuulutamisel.

Kuulutusi võetakse vastu: Tallinnas: ajak. k. „Pressas“, Tartus: „Mareti“ talituses Lossi 7, telef. 15-20, Valgas: I. ja O. Lepiku raamatukpl., Võrus: k./ü. „Tähe“ raamatukpl., Petseris: H. Rebase kpl. Turuplats., Narvas: ajak. k. „Pressa“ osak., Viljandis: ajak. k. „Pressa“ osak., Pärnus: Pärnu kirjastusüh. rkpl., Paides: H. Seidelbergi rkpl., Rakveres: Leo Rikken. Teistes linnades ning alevites: kõigis „Mareti“ müügikohtades.

misprotsessi viib lõpule järelkult antikloor. Pärast seda on pesu vaja vaid veel vees, millele lisandatud veidi pesusoodat, loputada, et kõike kloorvesinikku eemaldada.

Vale pleegitusprotsessi kahjulikkude mõjude vältimiseks on vaja silmas pidada, et ei tarvitataks liiga kanget kloorilahu ning ettevaatuse mõttes loputakse ka antikloor vees. Siis ei ole klooritamine kunagi kahjulik ja pesu muutub ilusaks valgeks ning desinfitseerituks.

Kuidas puhastada õlipilte?

Õlipiltidelt saab tolmu vaevata kõrvaldada toore kartuliga hõõrudes, aegajalt määratud kartulikihti äralõigates. Seda korrata niikaua, kuni kartul jääb puhtaks. Kui pilt on kuiv, siis niisutada käsn külma veega ning tupsutada veelkord pilti kartuli jälgede kaotamiseks.

Õliplekkide kõrvaldamine aknaklaasilt.

Plekid katta paksult roheline seebiga ja lasta 24 tundi peal olla. Õlivärvi plekid lasevad end siis hõlpsasti eemaldada.

Valgete viltkübarate puhastamine.

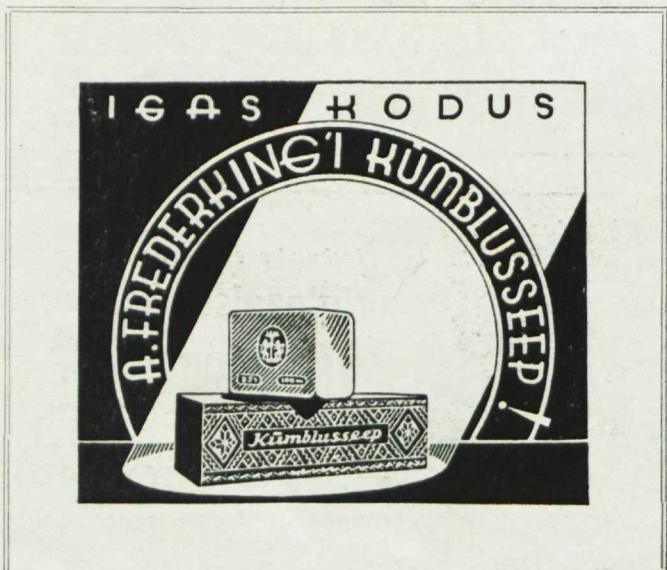
Kui valge viltkübar on määratud, siis ta sisse hõõruda magneesiumi pulbriga. Järgmisel päeval puhtaks kloppida ning hästi harjata.

Õliplekkide kõrvaldamine õrnast riidest.

Õrnast riidest saab õli- või rasvaplekk kergesti eemaldada, kui vastavat kohta katta peene rätsepakriidi puruga ning läbi valge kuivatuspaberi kergelt triikida.

VÄIKSEID NÄPUNÄITEID.

Võid saab kergesti vahustada, kui vastav nõu on enne kuuma veega pestud ning kuivatatud. Veel säi-

**Kallis
Jõulumees!**

**Suurimat pühade-
rõõmu** valmistad meie
**isakesele ja ema-
kesele**, kui sa ostad
neile määratud kingid
täiuslikumast moearist

Leida Koik

TARTUS, PROMENAADI 5

Hüpoteeqipanga majas

linud soojus teeb või kiiresti pehmeks. Ka veeauru kohal võib võid ettevaatlikult soendada, ilma et ta sulaks.

Mune tuleb igaiüks omaette katki lüüa. Selleks võtta üks nõu munade katkilöömiseks ning proovimiseks ning üks või kaks nõu munade jaotamiseks. Nii saab hoiduda, et halvaks läinud muna ei riku kogu kooki.

Kui tahetakse hoiduda rosinate või korintide kokkukuhjumisest ning mitteühtlasest jaotusest koogitainas, siis võtta rätik, riputada kergelt üle jahuga ning panna rosinad peale. Nüüd asetada teine rätiku pool peale ning hõõruda käega rätikul paar korda edasi-tagasi. Lõpuks valada rosinad või korindid sõelale ja eemaldada raputamise järgi jahuga ning puru, mis on segunenud jahuga.

Kauss ei libise hõõrumisel, kui teda asetada niiskele rätikule.

Laske lilledel rääkida...

Lilled on kindlasti meeldivaim ja südamluim kink igal pidulikul puhul. Lilled räägivad teie eest. Valige igaks juhuks sobivad lilled.

Igal pidulikul puhul nagu sünni-, leeri- ja pulmapäeval, pühil ja muudel tähtpäevadel ning isegi külaskäigul ärge unustage kinkimast lillesid.

Igal aastaajal võite oma sõpradele ja tuttavatele valida sobivaid lillesid ainult täiuslikumatest lilleäridest, nagu seda on firma Karl Will'i lilleärid Tartus, Rütli tän. 5 ja Lossi tän. 7, sest nende suured aiaärid suudavad pakkuda alati suurimat ja maitsekamat valikut.

Elegantsed moeartiklid ja nägusad
daamide kindad ja eht Prantsuse siidist kaelasidemed

on **rõõmustavamaks
pühadekingiks**

Pühade kinkide valikul kü-
lastage kindlasti täusliku-
mat suurladu

B. Genss & Pojad TARTUS, POE TÄN. 2
Telefon 5-17

PRAKTILISI PÜHADE KINKE
ostate

R. Hansen'i

suurimast jalanõude tööstuse ärist
TARTUS, KAUBAHOOV NR. 1. TEL. 13-98.

Elegantsed kingad,
kalossid ja botikud,
toakingad,
lastekingad,
vildid.

KUMMIST LASTE MÄNGUASJU
SUURES VALIKUS.

R. HANSEN,
Kaubahoov 1.

MARET

*Mina
ja
minu laps
oleme
maias-
mokad
ja*

ostame omale maiustusi

ainult uuesti avatud shokolaadi ja
maiustuste ärist

"Maiasmokk"

Tartus, Promenaadi nr. 11

Meelepärasema pühadekingi kohalejõudnud

uudisehteasjade

hulgast leiate Teiegi.

Pühadehooaja odavmüügil

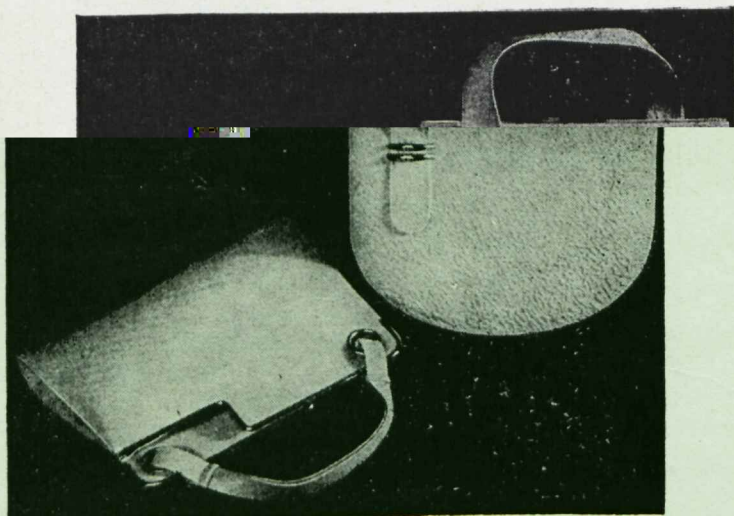
rikkalikus valikus sobivaid väärtmetallidest
kinke 20—50% hinnaalandusega soovitab

Kullaseppmeister

Joh. Alt

Tartus, Aleksandri tän. 10, telef. 7-97.

Kinkide valimisel külastage kindlasti.

Moodsaid nahast käekotte

K. Haupt'i sadulsepa-peennaha õppetöökoja kauplustest
Tartus, Küüni 1, telefon 14-31; Tallinnas, Harju 39.
Peennaha kaubad, käsitöö ja turismi esemed
rahvuslike mustrite ja vaatepiltidega

K. HAUPT'i kauplustest

leiate kindlasti meeldiva pühadekingi.

Teie pühadelaud on täiuslik

ainult

kvaliteet jookidega!

Ants Silvere õlletehas «*Livonia*»

Isa kallid...

*parim pühadekink on mulle ja emale
siiski*

VERONIKA

Palmõliseep,

sest see seep on meie lemmikseep.

Kuulsad ja vastupidavad

UNION jalanõud

Viimased uudised pärale jõudnud

Müük väiksel ja suurel arvul vabriku vastutusega

Peale selle: **Vildid, botikud, kalossid, toa- ja
võimlemiskingad, kohvrid, käe-
kotid, rahataskud, peennaha-
käsitööd jõulukinkideks jne.**
suures valikus.

LAOD TARTUS: Suurturg 10, telef. 6-42
Kaubahoov 36, telef. 7-85

Valmisriiete ja tellimiste äri

K. Vissak

Tartus, Uueturu tän. 9. • Telef. 6-59

Keemiline riidepuhastuse ja auruvärvimise tööstus

“**ILU**”

Tartus, Suurturg nr. 17

Kleitide, mantlite, ülikondade kangaste jne. puhastamine ja
värvimine. Triikpesu vastuvõtmine.

Töö hea!

Hinnad odavad!

*Tualette ja ülivõivaid
Lasteriideid.*

Tellim. täitmine kiire ja korralik.
Diplomeeritud tööjõud.

elegantseid, moodsate lõigete järele, tel-
limiste peale valmistatakse. Soovi-
korral ka kohapealt materjal saadaval.
Moeuudised: käekotid, paelapitsid, lilled, kaelaketid jne.

Moe-ateljee «MARINA»

TALLINN, VIRU TÄN. 14-8, TELEFON 471-77

„Uus Eesti“

on sisukam ja huvitavam rahvuslik aja-
leht. Toob igapäev täpselt ja kiirelt tea-
teid sise- ja välismaalt.

„Uus Eesti“

kaitses meie riigi ja rahva üldhuvisid.

„Uus Eesti“

kaastööliseks on nimekamad Eesti ava-
liku elu tegelased, ülikooli õppejõud,
tuntumad majanduselu juhid, kirjanikud,
kunstnikud jne.

PERENAISTELE on «Uus Eestis» pühen-
datud eriosa.

„Uus Eesti“

vähemalt kolme kuu tellijad, saavad
kaasa Põllutöökoja põllumajanduse aja-
kirja „Põllumajanduse“ poole hinnaga.

„Uus Eesti“

tellige omale veel täna. Tellimisi võta-
vad vastu kõik postkontorid ja „Uus
Eesti“ esindajad linnas ja maal.

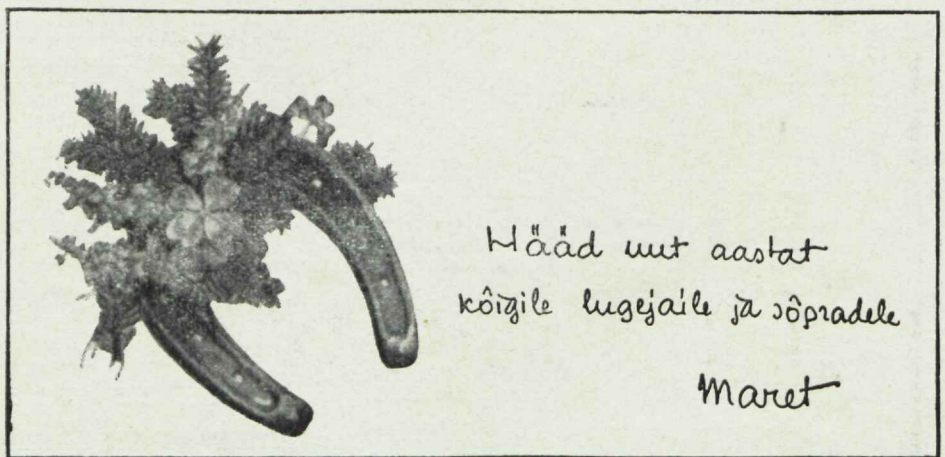
Vana vein uuel aastal.

Saluut 1936.....

See on nii olnud põlvest põlve — jõulu- ja vanaaasta õõl põleb tuli koidikunil. Oleks — kui kulgeks vanu sünnipaiku, näeks tuttavat tareläve ja lumes tallatud kirikuteed. Aidaku see emaemadest pärandatud pühaõõdel põlev õõlilambike lüüa uueaasta ootel lõkkele ka me hingede avarat leeki. —

Loodame paremale ja tahame ise paremaks saada. Hüvastijätt kuulub tükikesele

Hääd uut aastat
kõõzile lugejale ja sõpradele

Maret

„MARET“ ilmub kord kuus. — Tellimishinnad: 12 kuud Kr. 3.50, 6 kuud Kr. 1.80, 3 kuud Kr. 0.90, üksiknumber 35 senti. — Kuulutusehinnad kaantel: viimane välimine külj Kr. 120.—, seesmised á Kr. 100.—, tekstis 1 mm üle lehekülje 25 snt., tekstikirjaga 30 snt. Kuulutajatele võimaldatakse koha valik võimaluste piires. Kuulutuste väljatöötamisele ja viimistlemisele pannakse erilist rõhku. — Väljaandjad: V. Kask ja R. Puusepp. Toimetuse ja talitus Tartus, Lossi tän. 7, telefon 15-20, postkast 22. Vastutav toimetaja: R. Puusepp. Posti jooksev arve nr. 2201. — E. K. Ü. „Postimehe“ trükk, Tartus, 13. detsember 1935. a.

Alati

UUTES JA
MOODSATES
MUSTRITES

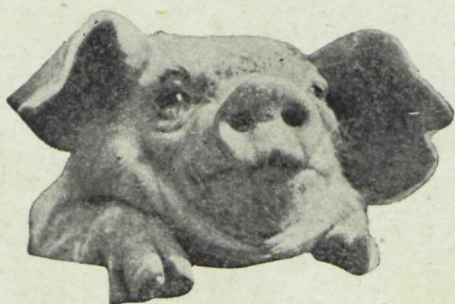
*Südi ja villaseid
kleidiriideid*
walmistab

A.S
TALLINN

RAUANIIIT

PÕHJA
PUIESTEE 7

*Ostke ainult kodumaa
kalasse ja botikuid
selle märgiga*

Kõik kaubad kvaliteetsed.

Perenaised!

Koondage kõik oma pühade
ostud meie kauplustesse:

1. Ülikooli tän. nr. 7.	4. Narva tän. nr. 123.
2. Tähe tän. nr. 72.	5. Riia tän. nr. 125.
3. Narva tän. nr. 9.	6. Valga, Vabaduse 32.

ÜHISUS

„LÕUNA-EESTI EKSPORTTAPAMAJAD“,
TARTUS

Vennad Lepp
Kaubahoov
2 ja 3

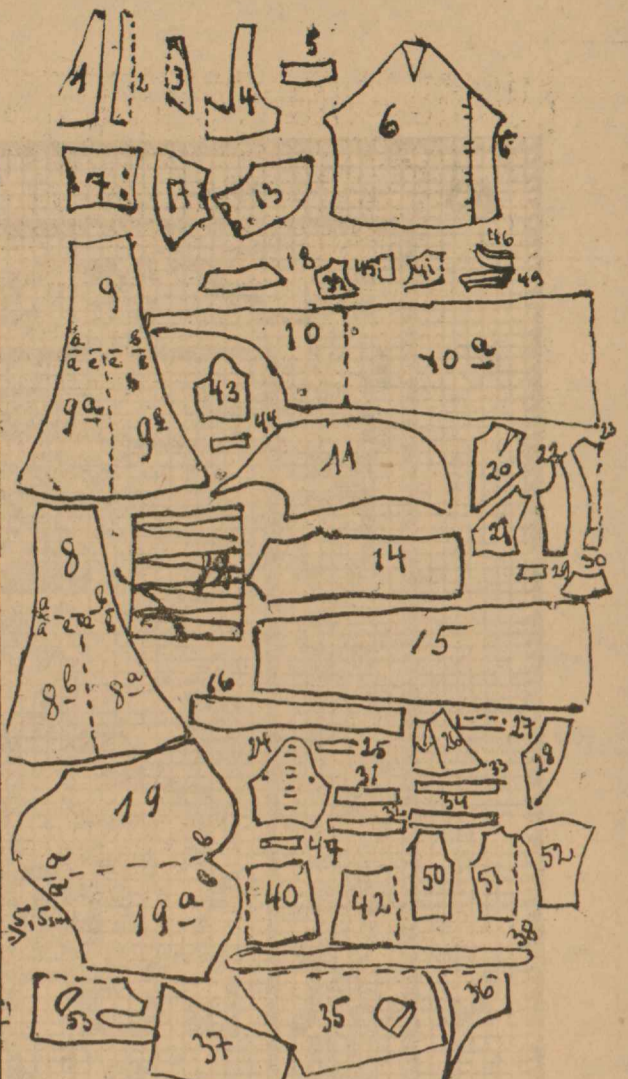
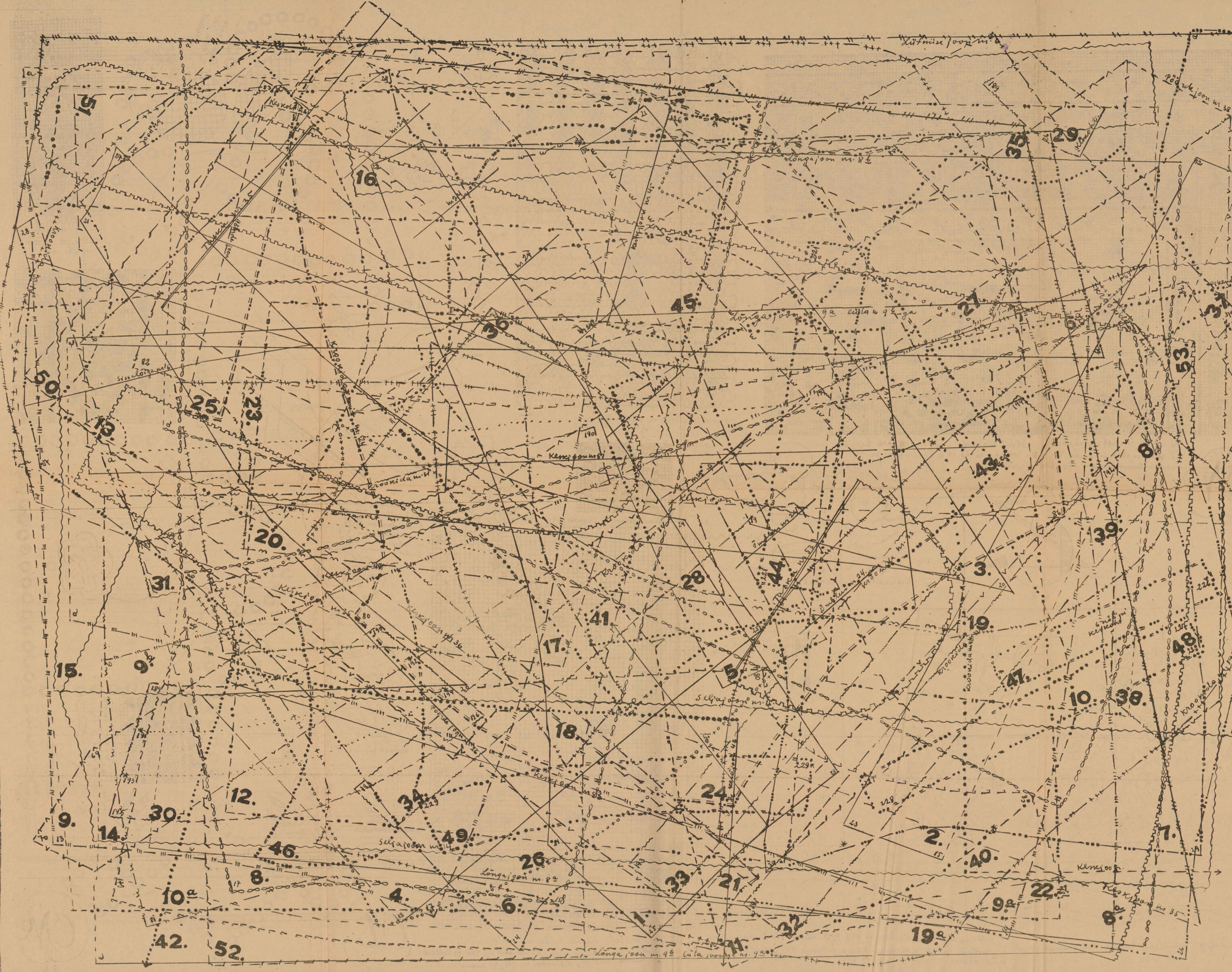
Jõulukinke

ostate Teie vastuvaidlemata
kõige soodsamini ainult

M. Jänese
riidekauba suurärist

TARTUS, KAUBAHOOV 9-10-11-12 · KÖNETRAAT 5-91

kus alati kõige mitmekesisem valik uuematest ja omapärase-
matest moeuudistest!

EESTI
RAHVUS-
MATEMATIKOOGU

Maret

Naiste ja kodude kunkiri.
Detsembrikuu lõike- ja
muustrileht 1935. a.

Lõige I. Mofoto nr. 1. 92-sm rinn
ümbermõdule.

- 1.) Seljatüki osad
- 2.) Esitüki osad
- 3.) Krae
- 4.) Varrukas
- 6a) Mansett
- 7.)
- 8.) Tagalain osad
- 8a) Esilain osad
- 9a) Esilain osad
- 9b) Esilain osad
- 9c) Esilain osad
- 9d) Esilain osad
- 9e) Esilain osad
- 9f) Esilain osad
- 9g) Esilain osad
- 9h) Esilain osad
- 9i) Esilain osad
- 9j) Esilain osad
- 9k) Esilain osad
- 9l) Esilain osad
- 9m) Esilain osad
- 9n) Esilain osad
- 9o) Esilain osad
- 9p) Esilain osad
- 9q) Esilain osad
- 9r) Esilain osad
- 9s) Esilain osad
- 9t) Esilain osad
- 9u) Esilain osad
- 9v) Esilain osad
- 9w) Esilain osad
- 9x) Esilain osad
- 9y) Esilain osad
- 9z) Esilain osad

Lõige II. Kleit nr. 478. 92-sm rinn
ümbermõdule.

- 10.)
- 10a) Esitükk
- 11.)
- 12.)
- 13.)
- 14.) Seljatükk
- 15.) Vöö
- 17.) Mansett
- 18.) Varrukas
- 19.)
- 19a)

Lõige III. Plus nr. 487. 88-sm rinn
ümbermõdule.

- 20.) Esitükk
- 21.) Seljatüki küljiosa
- 22.) Seljatüki küljiosa
- 23.) Seljatüki küljiosa
- 24.) Varrukas
- 25.) Krae

Lõige IV. Zaboo.

- 26.) Zaboo
- 27.)

Lõige V. Krae.

- 28.) Krae
- 29.) Esimene sär
- 30.) Volangide alune
- 31-32-33-34-34-IV) Volang

Lõige VI. Põll nr. 505. 96-sm rinn
ümbermõdule.

- 35.) Esilaid
- 37.) Tagalaid
- 38.) Olapaal

Lõige VII. Lapse kleit nr. 510. 2-4 a

- 39.) Esitükk
- 40.) Esilaid
- 41.) Seljatükk
- 42.) Tagalaid
- 43.) Varrukas
- 44.) Mansett
- 45.) Vest
- 46.) Krae
- 47.) Garnituuri osad
- 49.)

Lõige VIII. Poisikese põll nr. 515. 2-4 a.

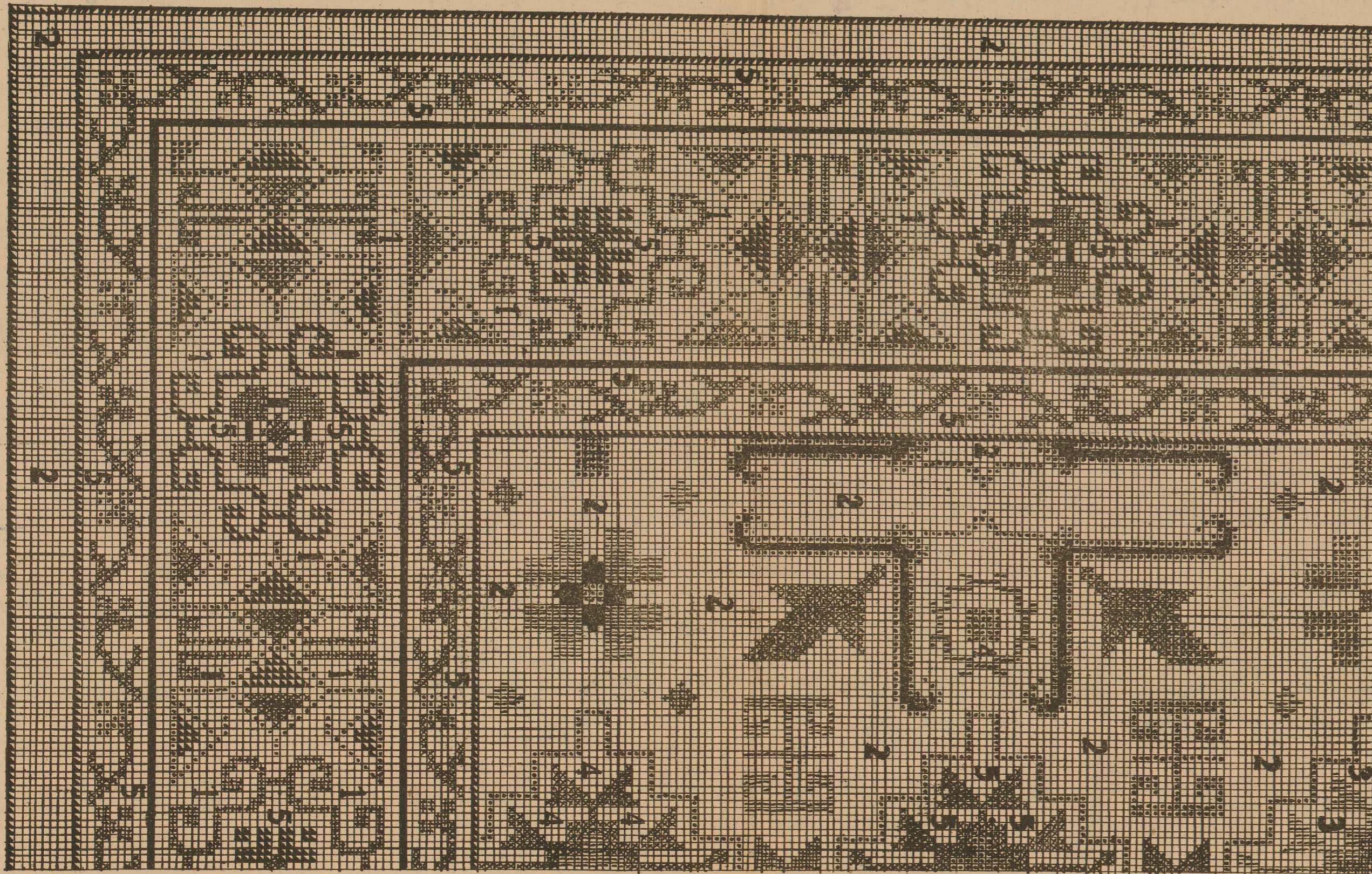
- 53.) Põlle lõige

Lõige IX. Kootud jakk 100-sm rinnamõdule.

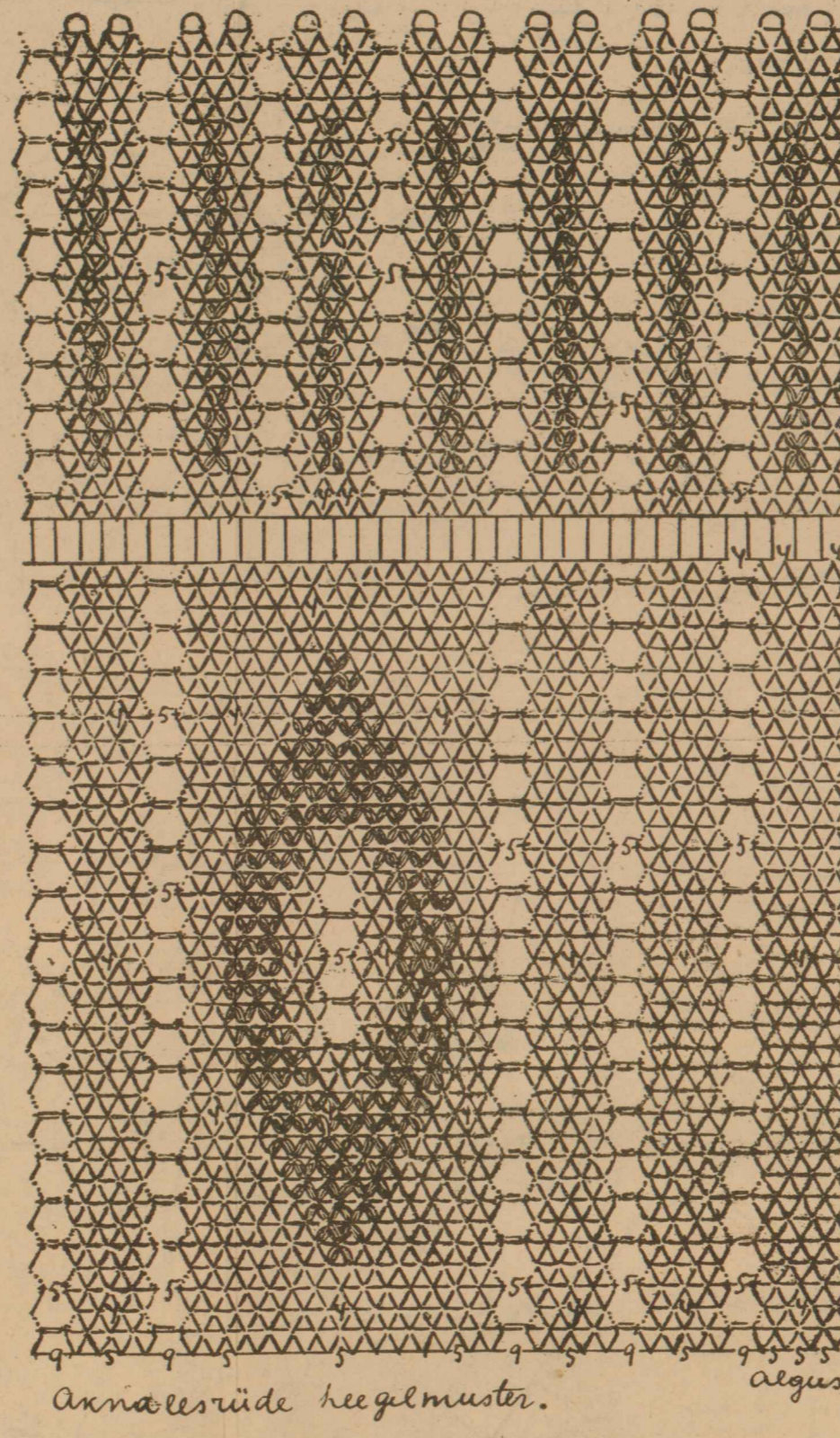
- 50.) Esitükk
- 51.) Seljatükk
- 52.) Varrukas

Mustrilehel asuvad:

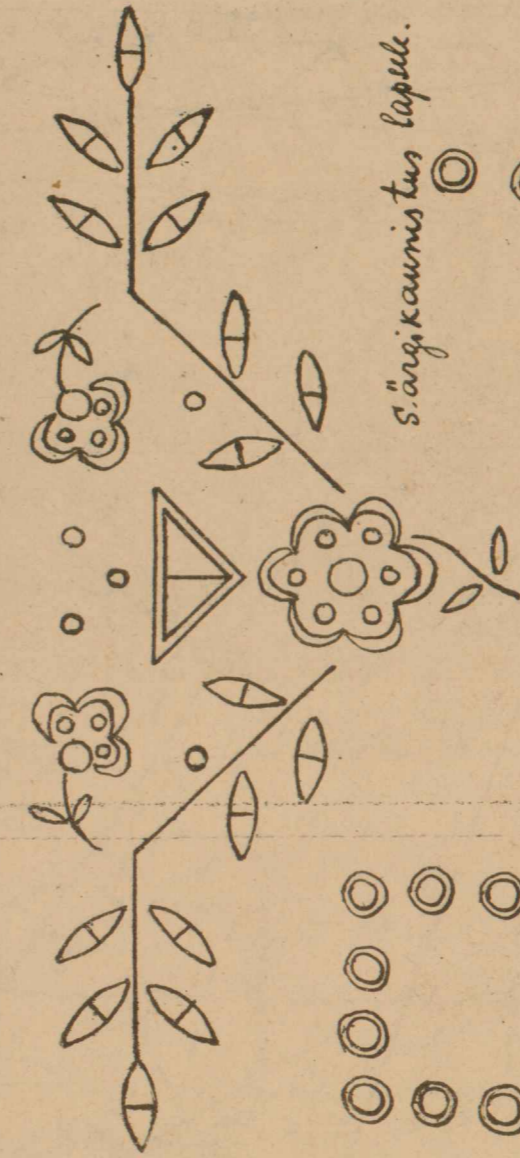
- 1. Valva muster.
- 2. Heegeldatud aknaseeriide pits.
- 3. Pesupani muster ja siceem.
- 4. Voodigarnituuri muster.
- 5. Kaks kindakirja.
- 6. Kaks lastriiete kaunistust.
- 7. Kohvikannu-soendaja muster.
- 8. Filiaalniku muster.
- 9. Viikese riistates linakese muster.
- 10. Lapsepesu kaunistus.
- 11. Monogramme: EZ, OL, ON, SA, OM, SP.
- 12. 4 pesumärki.

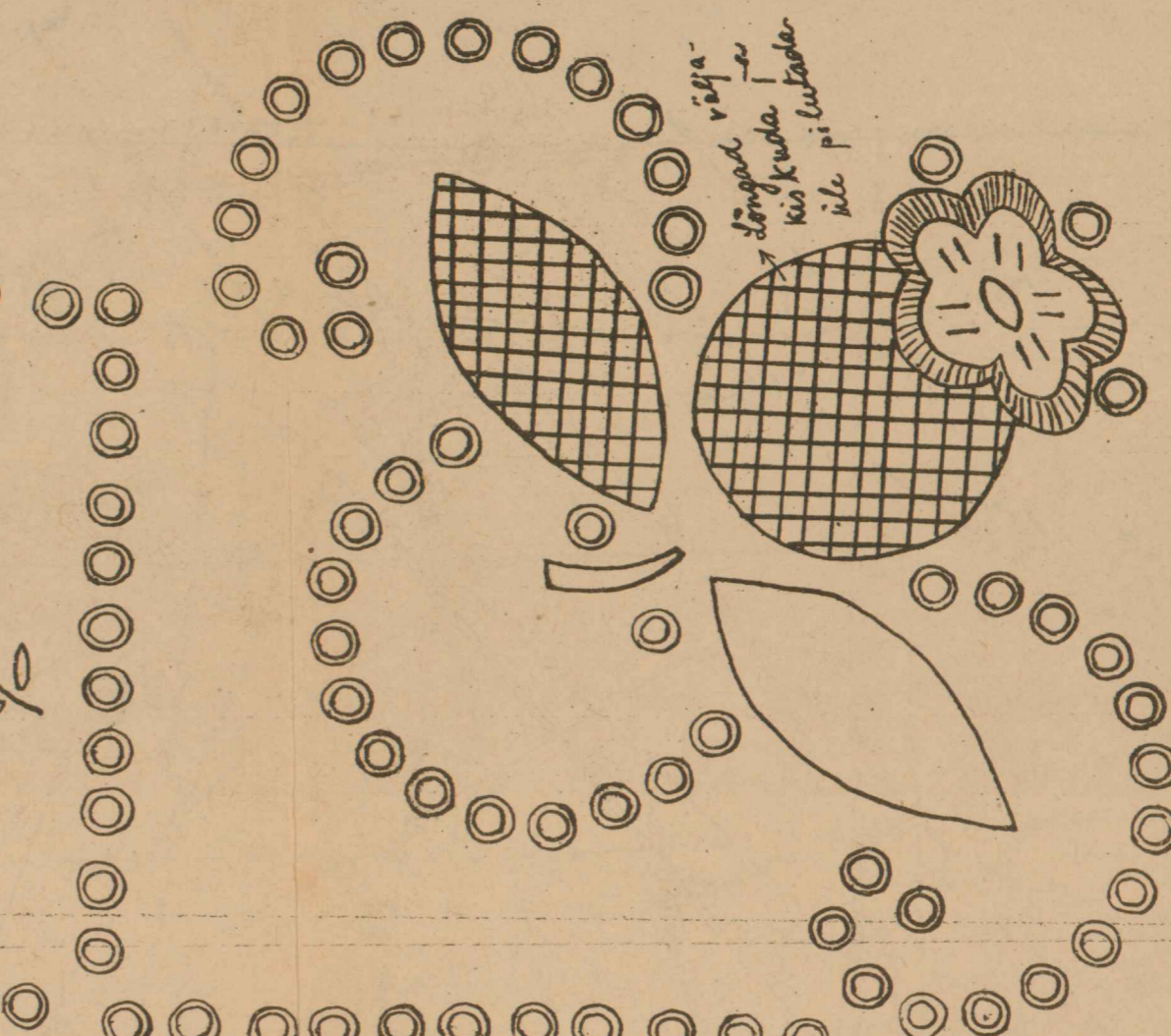
1/4 väärba mustri värvid „Ekstra“ kaardi järgi: 1 ■ - hele heez 35, 2. ■ - roostepruun nr. 40, 3 ■ - roheline nr. 68, 4 ■ - jääsinine nr. 38, 5 ■ - tume heez nr. 33, 6 ■ pruun nr. 59.

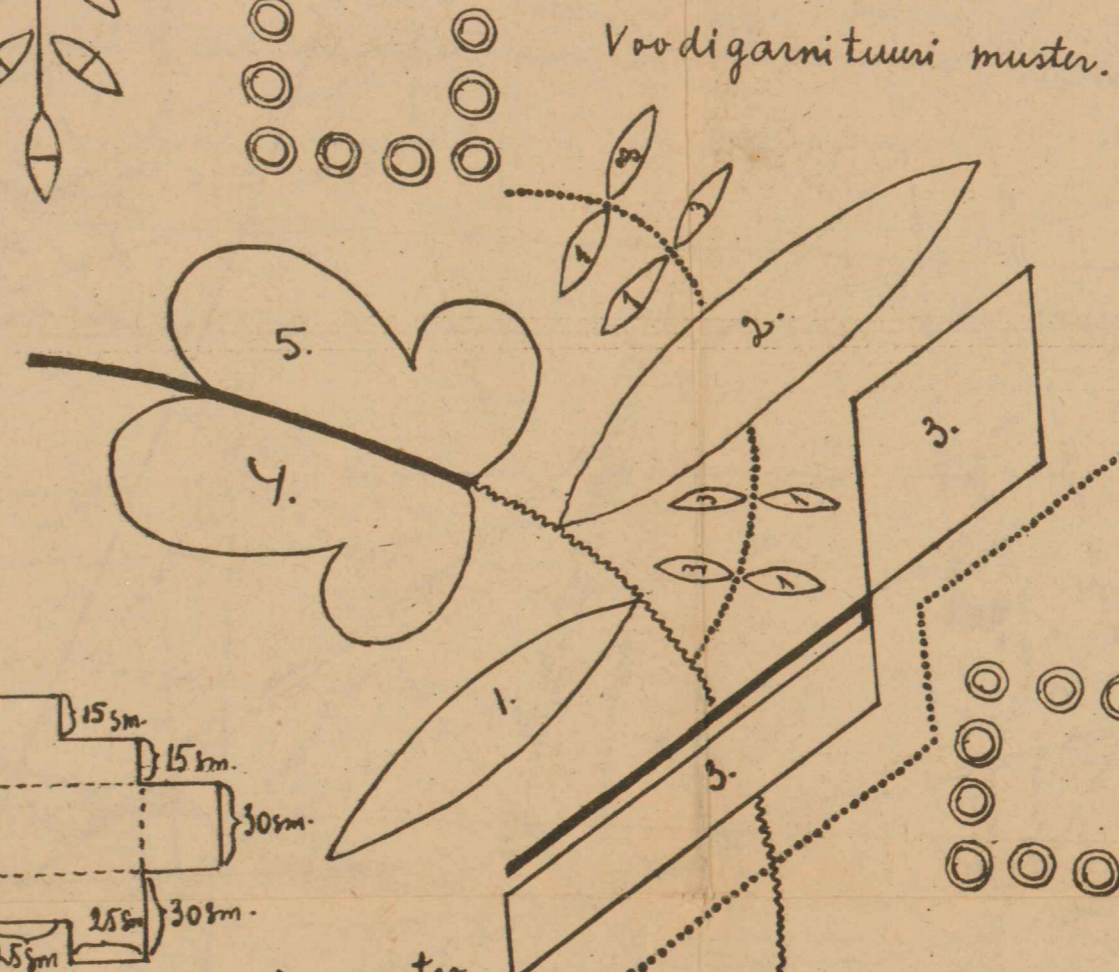
Annaleevide heegelmuster.

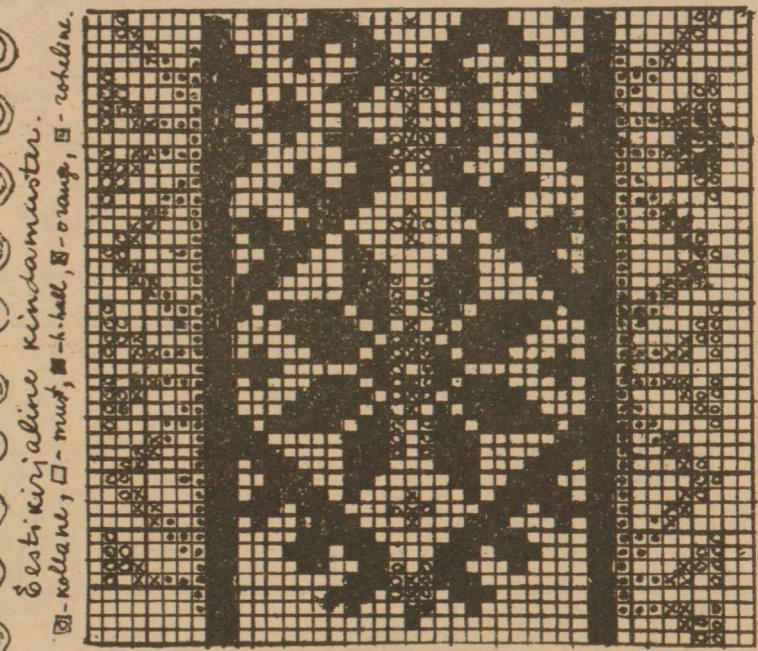
Sõng, kaunistus lapsetele.

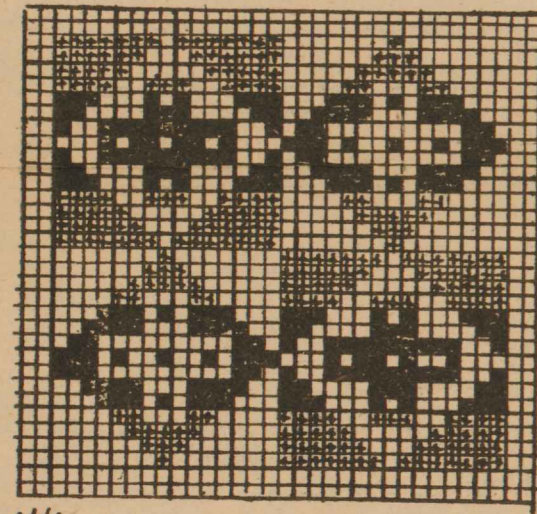
Filee - liiniks.

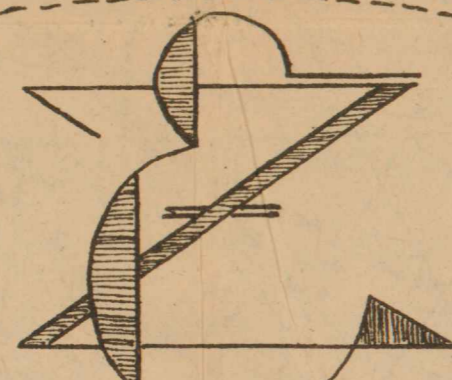
Voodigarnituuri muster.

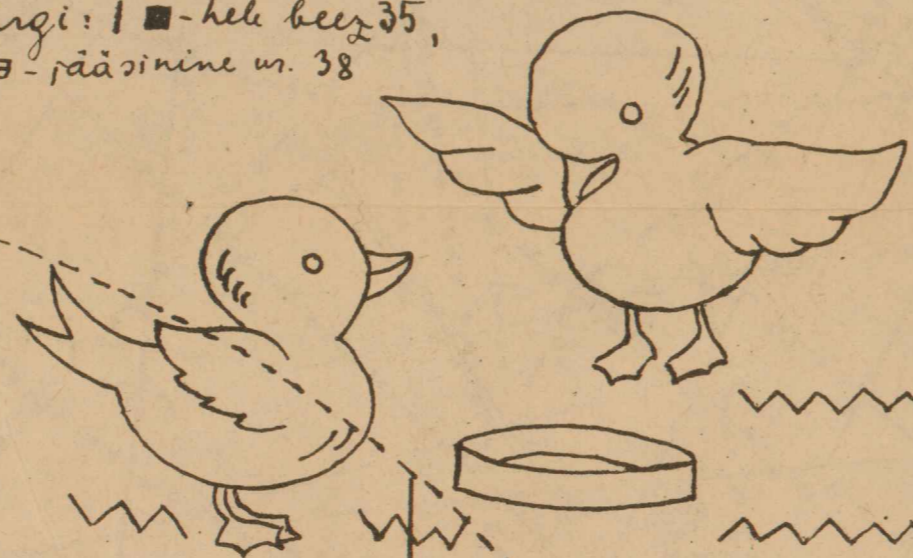
Õsk, õigilise kinnasvõtte, ■ - kollane, □ - must, ■ - tume, ■ - roheline.

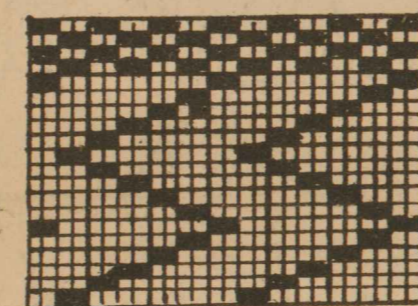
O.N.

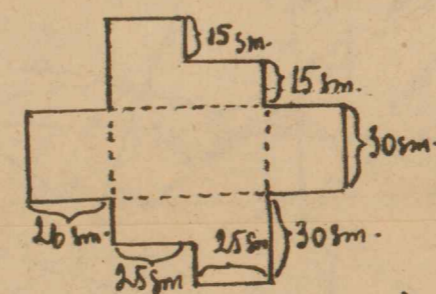
E.Z.

Kaunistus lapseriistele.

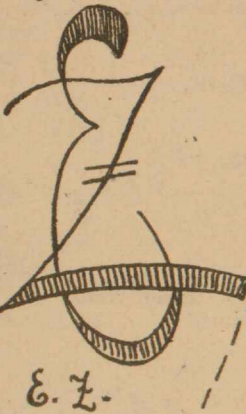
Kudemisproov kampsunile. ■ - vasakulised, □ - paremad sildmad.

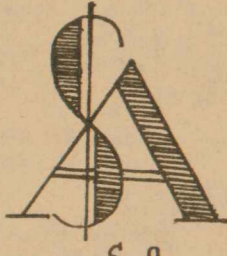
Pesupani lõikeskeem ja muster.

Värvid DMC kaardi järgi: 1 - kollane - 743, 2 - kasseroosa - 3329, 3 - pruun - 435, 4 - helesinine - 813, 5 - tume sinine - 824.

Kindakiri. ■ - must, □ - orange või punane ja põhivärv on valge.

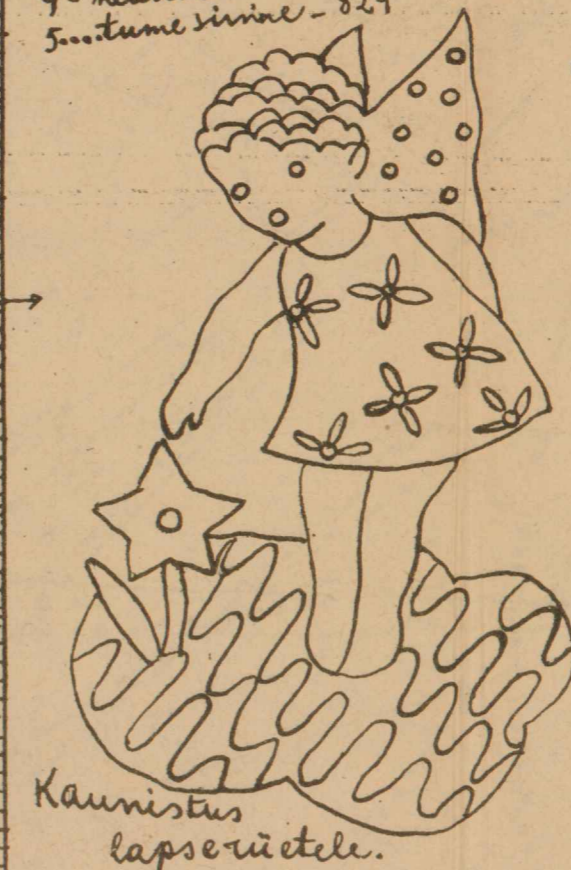
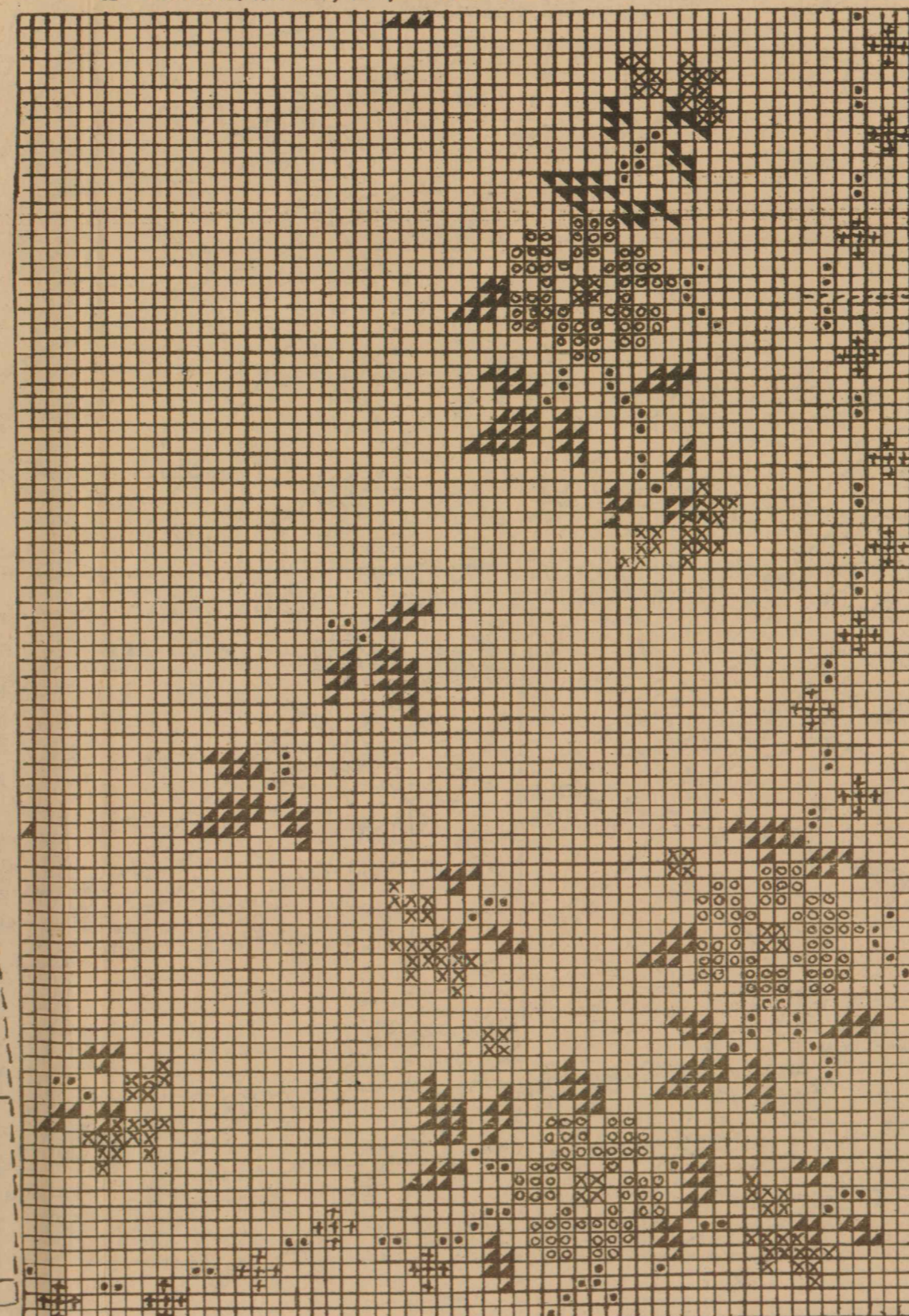
E.Z.

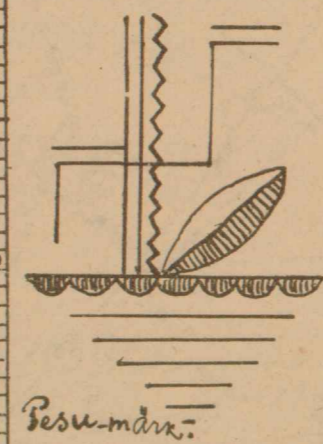
S.A.

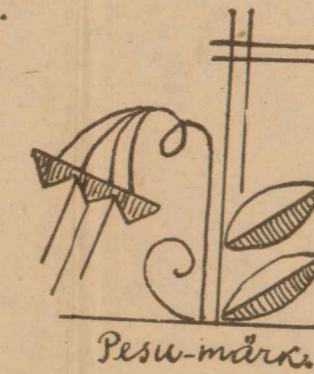
P.S.

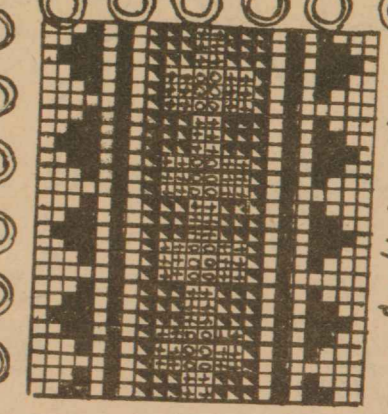
Kaunistus lapseriistele.

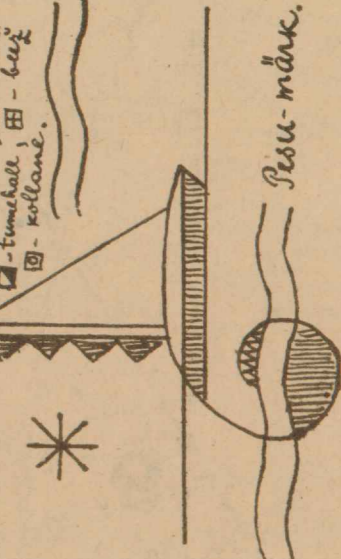
Pesumärk.

Pesumärk.

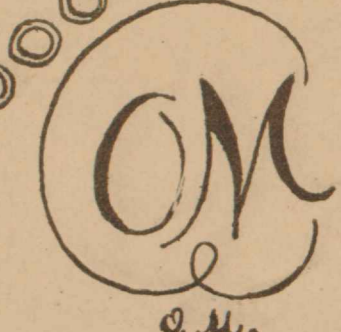
Õsk, õigilise kinnasvõtte, ■ - kollane, □ - must, ■ - tume, ■ - roheline.

Pesumärk.

O.L.

O.M.

Kohvikannuseendaja muster. Värvid DMC kaardi järgi: 4. kollane nr. 743, 2. heez nr. 437, 3. punane nr. 815, 4. pruun nr. 304, 5. h. rooste pr. nr. 926, 6. t. rooste pr. 920, 7. h. sinine 933, 8. sinine 930, 9. hele roheline 3347, 10. kasseroosa nr. 3329, 11. t. roheline 845.

Kõiknõtt. Ristpiste muster väikese liinale. Värvid DMC värvikaardi järgi: ■ punane nr. 498, □ kollane nr. 743, ■ roheline nr. 3346, □ pruun nr. 781, ■ sinine nr. 593.